

การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกัน
และปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย
จังหวัดบุรีรัมย์

การค้นคว้าอิสระ
ของ
ฤทธิ ธงวรรณนัต

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ธันวาคม 2557

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

**PARTICIPATION OF PEOPLE IN PRAKHONCHAI MUNICIPALITY
IN DRUG PREVENTION AND SUPPRESSION OF PRAKHONCHAI
POLICE STATION IN BURIRAM PROVINCE**

Rittee Tongwannachut

**An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Public Administration Program in Public Administration**

December 2014

Copyright of BuriramRajabhat University

ชื่อเรื่อง	การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์		
ผู้วิจัย	ฤทธิ์ ธงวรรณฉัตร		
ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	รองศาสตราจารย์ประชัน คณะวัน	ที่ปรึกษาหลัก	
	ดร.วิชาญ จุลหริก	ที่ปรึกษาร่วม	
ปริญญา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตร์
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์	2557

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 2 ด้าน คือ ด้านการป้องกันยาเสพติด และด้านการปราบปรามยาเสพติด กลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนที่ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 367 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามชุมชนต่าง ๆ ตามสัดส่วน โดยวิธีสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มี 3 ลักษณะ คือ แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ และแบบปลายเปิด ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8593 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด อยู่ในระดับมาก และด้านการมีส่วนร่วมในการปราบปรามยาเสพติด อยู่ในระดับไม่เคยมีส่วนร่วม โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการปราบปรามยาเสพติด
2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ข้อมูลรายละเอียดกับประชาชนเกี่ยวกับโทษ พิษภัยของยาเสพติด สถิติการจับกุมคดียาเสพติดในพื้นที่ และผลกระทบที่ตามมา เช่น เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจ เกิดปัญหาสังคม รองลงมา คือ ควรมีการสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในการแจ้งข่าว เช่น เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งข่าวยาเสพติดแล้ว ต้องมีการดำเนินการให้เห็น เช่น มีการจับกุม เพื่อสร้างความปลอดภัยให้แก่ผู้ให้ข้อมูล และควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการ วิธีการ บำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ตามลำดับ

TITLE Participation of People in Prakhonchai Municipality in Drug Prevention and Suppression of Prakhonchai Police Station in Buriram Province

AUTHOR Rittee Tongwannachut

INDEPENDENT STUDY ADVISORS

Associate Professor Prajan Kanawan Major Advisor
Dr. Wittchan Julharik Co- advisor

DEGREE Master of Public Administration **MAJOR** Public Administration

SCHOOL Buriram Rajabhat University **YEAR** 2014

ABSTRACT

The purpose of this study was to investigate the participation of people in Prakhonchai municipality in drug prevention and suppression of Prakhonchai Police Station in Buriram Province in 2 aspects i.e. drug prevention and suppression. The samples were 367 people, selected through the table of Krejcie and Morgan and simple random sampling by drawing lots. The research instrument used for collecting the data was a 3-part questionnaire, including check list, 6-rating scale and open-ended form with the reliability of 0.8593. The statistics used for analyzing the collected data were percentage, mean and standard deviation. The study results revealed that:

1. The participation of people in Prakhonchai Municipality in drug prevention and suppression of Prakhonchai Police Station in Buriram Province in overall was at a low level. When considering each aspect, it showed that the drug prevention was at a high level while the drug suppression was not participated. The highest mean score was drug prevention while the lowest mean score was the drug suppression.
2. The highly recommended additional opinions and suggestions were that there should provide more detailed information to educate the public on the danger, and harm of drug, the statistical report of drug offenses in the area, and the subsequent effects such as damage to the economy, social problems, followed by the creation of confidence among the people to inform the authorities had been notified on drug, and need to carry out such an arresting to the security of the data, and there should publicize the knowledge of process, treatment and rehabilitation of drug addicted, respectively.

ประกาศคุณูปการ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงโดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ประจักษ์ คณะวน ที่ปรึกษาหลัก และ ดร.วิชาญ จุลหริก ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้เอื้ออำนวยและประสานงานในการจัดทำกรค้นคว้าอิสระเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน คือ อาจารย์ ดร.คำภีรภาพ อินทะนุ อาจารย์ประจำ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์น้อย สุปิงคลัด ข้าราชการบำนาญ อดีตรองนายกเทศมนตรีเมืองบุรีรัมย์ และพันตำรวจโท อติศักดิ์ จันทร์สอน รองผู้กำกับการสืบสวน สถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและแก้ไขเครื่องมือสำหรับการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือ เพื่อตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่นและประสิทธิภาพของเครื่องมือการวิจัย และขอขอบพระคุณนายกเทศมนตรีตำบลประโคนชัย ที่ได้อนุเคราะห์อำนวยความสะดวกในการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งให้การส่งเสริมสนับสนุนในทุกด้านจนกระทั่งประสบผลสำเร็จในครั้งนี้

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงได้จากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแต่บิดา มารดา บुरพจารย์ คณาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่อบรมสั่งสอนให้เกิดสติปัญญา ความรู้และวิชาชีพ ตลอดจนชี้นำคุณธรรมในการดำเนินชีวิตแก่ผู้วิจัย

ฤทธิ ธงวรรณฉัตร

สารบัญ

	หน้า
หน้าอำนวยการ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
ประกาศคุณูปการ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสาร แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน.....	6
ประวัติความเป็นมาของยาเสพติด.....	14
แนวคิดและวิธีการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.....	35
ทบทวนสถานการณ์ปัญหาเสพติด ปี 2555.....	65
สถานการณ์ปัญหาเสพติดประเทศไทย และแนวโน้มปี 2556.....	86
บริบทของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย.....	93
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	96

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	102
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	102
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	103
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	104
วิเคราะห์ข้อมูล.....	105
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	106
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	107
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	107
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	107
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	107
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	114
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	114
วิธีดำเนินการวิจัย.....	114
สรุปผลการวิจัย.....	115
อภิปรายผล.....	116
ข้อเสนอแนะ.....	118
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้.....	118
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	120
บรรณานุกรม.....	122

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	127
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	128
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย.....	132
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	134
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	136
ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	142
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	144

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 เป้าหมายการปราบปรามยาเสพติดภายหลังการจับกุม โดยขยายผลทางการข่าว.....	64
2.2 ผลการดำเนินการการปราบยาเสพติดทั่วประเทศ ในรอบปี 2554 – 2555.....	91
2.3 สถิติจำนวนผู้ต้องหาคดียาเสพติดรายสำคัญ ตั้งแต่ปี 2551-2555.....	92
2.4 การจับกุมคดียาเสพติดรายสำคัญ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2554 – 2555.....	92
3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำบลและหมู่บ้าน.....	102
4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	108
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัย ต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้าน.....	109
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัย ต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการมีส่วนร่วม ในการป้องกันยาเสพติด โดยภาพรวมและรายข้อ.....	110
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัย ต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการมีส่วนร่วมในการปราบปราม ยาเสพติด โดยภาพรวมและรายข้อ.....	111
4.5 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่น ๆ.....	113

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาสุขภาพจิตเป็นปัญหาระดับนโยบายของประเทศไทย รัฐบาลที่ผ่านมามีให้ความสำคัญแทบทุกรัฐบาล โดยถือเป็นวาระแห่งชาติ และเป็นปัญหาที่นานาชาติต่างให้ความสำคัญ อีกปัญหาหนึ่งเพราะจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ในอดีตบางประเทศประสบปัญหาประชากรคือคุณภาพทำให้ประเทศชาติอ่อนแอ ทุก ๆ ด้าน เนื่องจากประชาชนคิดยาเสพติดให้โทษเป็นจำนวนมาก ปัจจุบันประเทศต่างๆ เริ่มมีนโยบายออกมาเพื่อป้องกันประชาชนของตนเอง ไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด บางประเทศ ประสบความสำเร็จ บางประเทศประสบความล้มเหลวในการดำเนินการ ส่วนประเทศไทยต้องมีการศึกษาเพิ่มขึ้น เนื่องจากเป็นทางผ่านของการลำเลียงยาเสพติดที่ผ่านไปยังประเทศที่สามและยังเป็นแหล่งผลิตและแหล่งจำหน่ายยาเสพติดไปในตัวด้วยที่ผ่านมามีเห็นว่า ในเกือบจะทุกรัฐบาล มีการปราบปรามจับกุมยาเสพติดให้ปรากฏในจำนวนมาก ๆ ได้บ่อยครั้ง แต่ปัญหาสุขภาพจิตในประเทศไทยก็ไม่ลดลง เนื่องจากตลาดยังคงมีความต้องการยาเสพติดเป็นจำนวนมาก และผู้เสพมีอายุน้อยลงเรื่อยๆ หากทางรัฐปราบปรามอย่างต่อเนื่องและจริงจังก็จะทำให้ยาเสพติดมีราคาแพงขึ้น ยาเสพติดชนิดเดียวกันแต่มีราคาที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความใกล้ไกลหรือความยากง่ายในการส่งยาเสพติด

การดำเนินป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐและภาคเอกชน และประชาชน โดยการดำเนินการแบบบูรณาการ มาตรการต่างๆ เข้าด้วยกันคือมาตรการป้องกัน มาตรการปราบปราม และมาตรการบำบัดรักษา ยาเสพติด โดยใช้มาตรการป้องกันยาเสพติดเป็นมาตรการนำการปราบปรามยาเสพติด เพราะเป็นการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุอย่างแท้จริง ทั้งนี้วิธีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การให้การศึกษาแก่เยาวชน และประชาชน ให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องยาเสพติดอย่างถูกต้องเป็นวิธีการที่สำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้กลุ่มเยาวชนและประชาชน ไม่ตกเป็นทาสยาเสพติด เนื่องจากชนิดของยาเสพติดและปัญหา สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นการให้ความรู้เรื่องยาเสพติดจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2546 : คำนำ)

การประชุมศูนย์อำนวยการแผ่นดินอาชญาวิทยาแห่งชาติ ครั้งที่ 4/2555 เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2555 ได้ให้ความเห็นชอบปฏิบัติการแผ่นดินอาชญาวิทยาแห่งชาติ ประจำปี 2556 เพื่อให้การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล จึงได้มีคำสั่งให้มีปฏิบัติการพลังแผ่นดินอาชญาวิทยาแห่งชาติ ประจำปี 2556 และให้หน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบในแต่ละแผนจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงบูรณาการ โดยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบูรณาการแผนงานโครงการ งบประมาณ ในภาพรวมตามยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินอาชญาวิทยาแห่งชาติ (ศูนย์อำนวยการแผ่นดินอาชญาวิทยาแห่งชาติ. 2555 :1)

เพื่อให้เกิดผลการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและบรรลุเป้าหมายตามที่ศูนย์พลังแผ่นดินอาชญาวิทยาแห่งชาติกำหนด สถานีตำรวจภูธรประโคนชัย ซึ่งมีเขตพื้นที่รับผิดชอบ 712,111 ตารางกิโลเมตร ใน 14 ตำบล 148 หมู่บ้าน ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดบุรีรัมย์ มีอัตรากำลังพลในการปฏิบัติงานแยกเป็นชั้นสัญญาบัตร 48 นาย ชั้นประทวน 105 นายรวมทั้งหมดจำนวน 153 นาย ตั้งอยู่ห่างจากจังหวัดบุรีรัมย์ 44 กิโลเมตร มีเส้นทางคมนาคมที่เชื่อมต่อไปถึงจังหวัดใกล้เคียง และผ่านไปถึงชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน นับว่าเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญพื้นที่หนึ่ง ซึ่งเป็นทางผ่านหรือใช้เป็นเส้นทางในการขนส่งยาเสพติดจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาในประเทศไทยด้วย ต้องใช้วิธีบูรณาการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติ ที่ผ่านมาสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ในรอบปีมีการจับกุมยาเสพติดในจำนวนที่มากขึ้นผลการจับในปี 2555 ราย 198 คน (สถานีตำรวจภูธรประโคนชัย. 2555 : 9) จากสภาพพื้นที่และปัญหาหาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า สถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ มีกำลังพลไม่พอเพียงในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จึงจำเป็นต้องมีอย่างอื่นที่จะต้องมีการพัฒนาเจ้าพนักงานตำรวจในด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และมีความจำเป็นอย่างอื่นที่จะต้องได้รับขอความร่วมมือจากภาคประชาชนและภาคเอกชนเป็นสำคัญ

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย และเป็นเจ้าพนักงานชุดปราบปรามยาเสพติดประจำสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย มีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อให้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผลจากงานวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางที่จะใช้ในการปรับปรุงแก้ไข หรือพัฒนาการมีส่วนร่วมและความร่วมมือระหว่างประชาชนกับเจ้าพนักงานตำรวจชุดปราบปรามยาเสพติดสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย และเพื่อให้การทำงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
2. เป็นสารสนเทศในการนำไปปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงานในด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวนมาตรการ 2 ด้าน จากสรุปผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการและอำนาจการบังคับ (ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ. 2555 : 6)

1. ด้านการป้องกันยาเสพติด
2. ด้านการปราบปรามยาเสพติด

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัย จำนวน 7 หมู่บ้าน 7,701 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2555 : 149) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 367 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วน ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล ประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัด บุรีรัมย์ เพื่อให้เข้าใจความหมายศัพท์ต่างๆ ที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จึงได้นิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วม หมายถึง พฤติกรรมที่ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือหรือ สนับสนุนเจ้าหน้าที่ตำรวจ/พนักงานฝ่ายปกครองในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เช่น ร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการออกตรวจพื้นที่เพื่อป้องกันการกระทำความผิด ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการแจ้งข่าวเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งเป็นผลมาจากการเห็นพ้องต้องกันในเรื่องความต้องการและทิศ ทางการเปลี่ยนแปลง ซึ่งความเห็นพ้องต้องกันนั้นจะต้องมีมากพอจนเกิดความคิดริเริ่มเพื่อการนั้นๆ เหตุผลเบื้องต้นของการที่คนเราสามารถรวมกันได้ ควรจะต้องมีความตระหนักว่าการปฏิบัติการ ทั้งหมดหรือการกระทำทั้งหมดที่ทำนั้นกระทำ ผ่านองค์การ ดังนั้นการมีส่วนร่วมจะต้องเป็นเสมือน ตัวนำให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงที่ต้องการได้

2. ยาเสพติด หมายถึง ยาหรือสารเคมีที่เสพยาเข้าสู่ร่างกายแล้วทำให้เกิดพิษเรื้อรังแก่ผู้เสพยา ทำให้ร่างกายและจิตใจเสื่อมโทรม มีอาการผิดปกติหรือทรมาณเมื่อมีอาการขาดยา ซึ่งกฎหมาย บัญญัติให้เป็นความผิด ได้แก่ เฮโรอีน ฝิ่น กัญชา ยาบ้า (เมทแอมเฟตามีน) ทั้งนี้ไม่รวมถึง เหล้า บุหรี่

3. การมีส่วนร่วมป้องกันปราบปรามยาเสพติด หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการออกตรวจพื้นที่เพื่อป้องกันการกระทำความผิด ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจในการแจ้งข่าวเกี่ยวกับ ยาเสพติด รวมทั้งให้การสนับสนุน การมีส่วนร่วมในการฝึกอบรม ทั้งภาครัฐและเอกชน ในการดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด การมีส่วนร่วมดำเนินการใน 2 ด้าน ได้แก่

3.1 การมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด หมายถึง การมีส่วนร่วมในการกำหนด วัตถุประสงค์และเป้าหมาย ประชุมปรึกษาวางแผน การแจ้งข่าว ร่วมบริจาควัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ รวมถึงการสร้างบุคคลที่มีจิตอาสาป้องกันมิให้เกิดปัญหาเสพติดขึ้น ตลอดจน การเรียนรู้การป้องกันยาเสพติดหรือ โดยการมีส่วนร่วม โครงการฝึกอบรมการป้องกันยาเสพติด ที่ทางภาครัฐหรือภาคเอกชน ได้ร่วมกันจัดทำขึ้น

3.2 การมีส่วนร่วมในการปราบปรามยาเสพติด หมายถึง การมีส่วนร่วมในการจับกุม ตรวจตรา แจ้งเบาะแสแหล่งผลิต แหล่งจำหน่าย สกัดกั้น หรือระงับเหตุที่เกิดจากปัญหาเสพติด

เพื่อการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมาย กับผู้กระทำผิดเกี่ยวกับคดีอาชญากรรมคดีตามกฎหมายทุกประเภท
ของสถานีตำรวจภูธรประ โคนชัย อำเภอประ โคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

4. สถานีตำรวจ หมายถึง สถานีตำรวจภูธรประ โคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นหน่วยงาน
ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่มีสายการบังคับบัญชาโดยมีผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรประ โคนชัย
จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นหัวหน้าหน่วยงาน

5. ประชาชน หมายถึง ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลประ โคนชัย
อำเภอประ โคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 2

เอกสาร แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจนครบาลประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และได้ค้นคว้างานวิจัยต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ โดยขอนำมากล่าวเพื่อกำหนดกรอบในการวิจัยดังนี้

1. แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน
2. ประวัติความเป็นมาของยาเสพติด
3. แนวคิดและวิธีการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
4. ทบทวนสถานการณ์ปัญหาเสพติด ปี 2555
5. สถานการณ์ปัญหาเสพติดประเทศไทยและแนวโน้ม ปี 2556
6. บริบทของสถานีตำรวจนครบาลประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน

สถานการณ์ยาเสพติดในปัจจุบัน มีความรุนแรงมากขึ้นกว่าในอดีตที่ผ่านมาส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจสังคมและการเมืองอย่างมาก ซึ่งทำให้เกิดความยากลำบากต่อการป้องกันและปราบปรามของเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่เพียงฝ่ายเดียว ฉะนั้นในการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จึงมีจำเป็นและสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพื่อความสงบเรียบร้อยของสังคมโดยรวม การที่จะทำให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ที่จะบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

ความหมายของการมีส่วนร่วม

การที่จะทำให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นจะต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจจากประชาชน ซึ่งได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน ไว้ดังนี้

เจลิเมกิด โมลี (2543 : 8) ให้ความหมายการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การที่ประชาชน ได้ใช้คุณสมบัติส่วนตัวในด้านความรู้ความสามารถและทรัพยากรที่มีอยู่เข้าไปร่วมคิดตัดสินใจ ในขั้นตอนต่าง ๆ ของกิจกรรมหนึ่ง ๆ ด้วยตนเองหรือองค์กรที่ประชาชนจัดตั้งขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ และเสมอภาค

พิบูลย์ ไชยคุณ (2545 : 19) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า หมายถึง ความพยายามร่วมกันของบุคคลที่เกี่ยวข้องที่เห็นพ้องต้องกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยการร่วมพลังความ พยายาม และทรัพยากรใด ๆ ที่เห็นควรนำมาใช้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่เขาดังไว้ ซึ่งผู้มีส่วน ร่วมได้ริเริ่มและลงมือกระทำตามความคิดและวิจรรย์ญาณของตนเอง รวมทั้งเป็นกระบวนการ กระทำ ที่เขาสามารถควบคุมได้ หากการมีส่วนร่วมเป็นเพียงการเอาคนมาร่วมกระทำกิจกรรม บางอย่างตามความคิด หรือการวางแผนของผู้อื่น และควบคุมโดยผู้อื่นนั้น ไม่ถือเป็นการมีส่วนร่วม

จินตนา สุจจันท์ (2547 : 50) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน กระบวนการ ดำเนินงานร่วมพลังประชาชนกับองค์กรของรัฐหรือองค์กรเอกชนเพื่อประโยชน์ในการพัฒนา หรือแก้ปัญหาของชุมชน โดยให้สมาชิกเข้ามาร่วมวางแผนปฏิบัติ และประเมินงาน เพื่อแก้ปัญหา ของชุมชน และยังให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนี้ คือ

1. ช่วยให้ประชาชนยอมรับ โครงการมากขึ้น เนื่องจากเป็น โครงการที่ตรงกับปัญหาและ ความต้องการของประชาชน
2. ประชาชนมีความรู้สึกผูกพัน รู้สึกเป็นเจ้าของ โครงการมากขึ้น
3. การดำเนินงานของ โครงการ ได้รับความร่วมมือจากประชาชนมากขึ้น
4. โครงการให้ประโยชน์แก่ประชาชนมากขึ้น และมีการระดมทรัพยากรเพื่อการพัฒนา มากขึ้น
5. ช่วยพัฒนาขีดความสามารถของประชาชนมากขึ้น

สร ปิ่นอักษรสกุล (2548 : 15) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า กระบวนการมี ส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) หมายถึง กระบวนการซึ่งสาธารณชนมีความห่วงกังวล มีความต้องการและมีทักษะที่จะมีส่วนร่วมกับรัฐที่จะตัดสินใจกระบวนการมีส่วนร่วมของ ประชาชนเป็นกระบวนการสื่อสารสองทาง (Two-way Communication) ที่มีเป้าหมายโดยรวม เพื่อที่จะให้เกิดการตัดสินใจที่ดีขึ้นและจะต้องได้รับการสนับสนุนจากสาธารณชนกระบวนการ ที่ประชาชนระดับต่าง ๆ เข้าไปเกี่ยวข้องกับโครงการหรือกิจกรรมหนึ่งๆ โดยความสมัครใจและด้วย ความกระตือรือร้นในกระบวนการตัดสินใจมีการกำหนดเป้าหมายของสังคมและกำหนดการใช้ ทรัพยากรเพื่อให้การบริหารกิจกรรมและ โครงการนั้นบรรลุ โดยมีแนวทางพื้นฐานอยู่ 3 ประการ

ที่จะทำความเข้าใจกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา คือ ประการแรกร่วมตัดสินใจในการพัฒนา ประการที่สองร่วมสนับสนุนความพยายามในการบริหารการพัฒนาประการที่สามร่วมรับผลประโยชน์ที่ได้จากการพัฒนาการมีส่วนร่วมต้องครอบคลุมในประเด็นดังต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนต้องครอบคลุมถึงการสร้างโอกาสที่เอื้อหรือเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนและสังคมได้ร่วมกิจกรรมนำไปสู่การพัฒนาและทำให้ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเท่าเทียมกัน
 2. การมีส่วนร่วมของประชาชนสะท้อนการเข้าไปเกี่ยวข้องกับโดยความสมัครใจเป็นประชาธิปไตยในการตัดสินใจเพื่อกำหนดนโยบายการวางแผนและดำเนิน โครงการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการแบ่งสรรผลประโยชน์ที่เกิดจากการพัฒนาในมิติดังกล่าวการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงเป็นการเชื่อมระหว่างส่วนที่ประชาชนลงทุน (แรงงานและทรัพยากร) เพื่อการพัฒนา กับประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุน
 3. ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนอาจแตกต่างกันไปตามโครงสร้างการบริหาร นโยบายและลักษณะเศรษฐกิจสังคมของประชาชนการมีส่วนร่วมของประชาชนมิได้เป็นเพียงเทคนิควิธีการแต่เป็นปัจจัยสำคัญในการประกันให้เกิดการพัฒนาที่มุ่งประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุน
- ถวิลวดี บุรีกุล (2551 :5-15) ได้อธิบายถึงความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ในหลายมิติทั้งในเชิงลึกและในเชิงกว้างดังนี้
1. การมีส่วนร่วมในความหมายที่แคบหมายถึงการพิจารณาถึงการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโดยสมัครใจโดยประชาชนต่อ โครงการใด โครงการหนึ่งของ โครงการสาธารณะต่างๆที่คาดว่าจะส่งผลต่อการพัฒนาชาติแต่ไม่ได้หวังจะให้ประชาชนเปลี่ยนแปลง โครงการหรือวิจารณ์เนื้อหาของโครงการ
 2. การมีส่วนร่วมในความหมายที่กว้างหมายถึงการให้ประชาชนในชนบทรู้สึกตื่นตัวเพื่อที่จะทราบถึงการรับความช่วยเหลือและตอบสนองต่อ โครงการพัฒนาขณะเดียวกันก็สนับสนุนความคิดริเริ่มของคนในท้องถิ่น
 3. ในเรื่องของพัฒนาชนบทการมีส่วนร่วมหมายถึงการให้ประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจ กระบวนการดำเนินการและร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการพัฒนา นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับความพยายามที่จะประเมินผลโครงการนั้นๆด้วย
 4. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนานั้นอาจเข้าใจอย่างกว้าง ๆ หมายถึงการที่ประชาชนได้เข้าร่วมอย่างแข็งขันในกระบวนการตัดสินใจต่าง ๆ ในเรื่องที่จะมีผลกระทบต่อเขา
 5. การมีส่วนร่วมในชุมชนหมายถึงการที่ประชาชนจะมีทั้งสิทธิและหน้าที่ที่จะเข้าร่วมในการแก้ปัญหาของเขามีความรับผิดชอบมากขึ้นที่จะสำรวจตรวจสอบความจำเป็นในเรื่อง

ต่าง ๆ การระดมทรัพยากรท้องถิ่นและเสนอแนวทางแก้ไขใหม่ๆเช่นเดียวกับการก่อตั้งและดำรงรักษาองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น

6. การมีส่วนร่วมนั้นจะต้องเป็นกระบวนการดำเนินการอย่างแข็งขัน หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มที่มีส่วนร่วมนั้น ได้เป็นผู้มีความริเริ่มและได้มุ่งใช้ความพยายามตลอดจนความเป็นตัวของตัวเองที่จะดำเนินการตามความริเริ่มนั้น

7. การมีส่วนร่วมหมายถึงการที่ได้มีการจัดการที่จะใช้ความพยายามที่จะเพิ่มความสามารถที่จะควบคุมทรัพยากรและระเบียบในสถาบันต่าง ๆ ในสภาพสังคมนั้น ๆ ทั้งนี้โดยกลุ่มที่ดำเนินการและความเคลื่อนไหวที่จะดำเนินการนี้ไม่ถูกควบคุมโดยทรัพยากรและระเบียบต่าง ๆ

กล่าวโดยสรุป การมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นมีความหมายว่า การที่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกับองค์กรหรือองค์การ ไม่ว่าจะเป็นการให้ความร่วมมือทั้งทางภาครัฐหรือภาคเอกชนที่จัดทำขึ้น เพื่อพัฒนาหาทางแก้ไขปัญหาต่างๆของชุมชน โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในการที่ร่วมคิดร่วมทำหรือร่วมตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่างๆเพื่อให้ชุมชนเกิดการพัฒนาไปในทิศทางที่ต้องการร่วมกัน

ความสำคัญการมีส่วนร่วมของประชาชน

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้กิจกรรมต่าง ๆ ประสบความสำเร็จลุล่วงเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ หากได้รับการสนับสนุนหรือส่งเสริมจากบุคคลอื่นที่มีความสามารถจะนั้นการมีส่วนร่วมจึงมีความสำคัญ นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

สมบูรณ์ นันทวงศ์ (2542 : 18-19) ได้ให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยสามารถแยกความสำคัญ ได้ดังนี้

1. เนื่องจากโครงการพัฒนาชุมชนในทุกโครงการจะมีวัตถุประสงค์หลักประการหนึ่งคือ เพื่อให้ประชาชนกินดีอยู่ดีมีรายได้สูงขึ้นมีมาตรฐานการครองชีพสูงขึ้นรวมตลอดถึงต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงในด้านอื่นๆเป็นไปในทางที่ดีขึ้นกว่าเดิมคั้งนั้นหากประชาชนในชุมชนซึ่งเป็นประชากรเป้าหมายของโครงการพัฒนาชุมชนได้ยอมรับและสนับสนุนต่อการพัฒนาชุมชน โครงการเหล่านั้นย่อมมีโอกาสที่จะบรรลุสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ง่าย และในทางตรงกันข้ามหากประชาชนในชุมชนซึ่งเป็นประชากรเป้าหมายของโครงการพัฒนาชุมชนไม่ให้การสนับสนุนจนถึงขนาดทำการต่อต้านแล้ว โครงการพัฒนาชุมชนนั้นย่อมประสบกับความล้มเหลวในที่สุด

2. เนื่องจากการยอมรับว่าประชาชนในชุมชนเป็นผู้รู้ถึงสภาพปัญหาและความต้องการต่าง ๆ ของชุมชนตนเองเป็นอย่างดี ทั้งนี้เพราะเป็นผู้อาศัยในพื้นที่นั้นมานานอย่างต่อเนื่องจึงน่าจะ

รู้เรื่องราวของปัญหาและความต้องการ ดังนั้นการที่ประชาชนในชุมชนนั้น ๆ ซึ่งเป็นผู้ที่ทราบ ปัญหาและความต้องการ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในขั้นตอนต่างๆของการพัฒนา จึงน่าจะเป็นสิ่งที่ดี เพื่อที่จะได้สร้างความรู้สึกรับเป็นเจ้าของและการแก้ปัญหาของชุมชนได้อย่าง ตรงจุดกับความต้องการมากขึ้น

3. เนื่องจากตระหนักว่าแนวคิดของการพัฒนาชุมชนในลักษณะที่จะใช้รูปแบบเดียวกัน ทั่วประเทศเป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ ในทางปฏิบัติทั้งนี้เพราะสภาพปัญหาความต้องการ ตลอดจน สภาพภูมิศาสตร์พื้นที่ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ค่านิยมและวัฒนธรรมของแต่ละชุมชนมี ความแตกต่างกัน ฉะนั้นการที่จะให้รูปแบบของการพัฒนาชุมชนเป็นรูปแบบเดียวกันทั่วประเทศ นอกจากจะเป็นการแก้ปัญหามาไม่ตรงจุดแล้วยังอาจสร้างความล้มเหลวในการดำเนิน โครงสร้าง การพัฒนาชุมชนได้ง่าย โดยเฉพาะถ้าชุมชนไม่ยอมรับไม่ให้ความร่วมมือหรือต่อต้านในสิ่งที่บังคับ หรือชี้นำให้เขา

4. ส่วนประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยรัฐบาลให้แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา ชุมชนที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนเองมาเป็นแนวทางในการปูพื้นฐาน เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยให้แก่ประชาชนในชุมชน ซึ่งแนวคิดที่สำคัญประการหนึ่ง คือการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการพัฒนาประเทศให้เกิดขึ้นทุกระดับใน การพัฒนาชุมชนก็เช่นกันแนวคิดของการพัฒนาชุมชนจะมุ่งเน้นที่จะให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามา มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาชุมชนนั้นๆช่วยเป็นการปลูกฝังวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ให้เกิดขึ้นในวิถีชีวิตของประชาชนในระดับชุมชนจริงๆ อาทิความเสมอภาคทางการเมืองในการเข้ามา มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาชุมชนนั้นๆการเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาการรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่นการรู้จักอดทนและอดกลั้นต่อความเห็นของบุคคลที่แตกต่างจากตนการใช้เหตุผล การเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์การเคารพในสิทธิและหน้าที่เป็นต้น

วันชัย วัฒนศัพท์ (2544 : 7-10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมไว้ 8 ประการ คือ

1. เพิ่มคุณภาพของการตัดสินใจบ่อยครั้งที่กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ก่อให้เกิดการพิจารณาทางเลือกใหม่ แทนวิธีการที่ได้เคยใช้กันมาในอดีตสาธารณชนมักจะมีข้อมูล ที่สำคัญซึ่งทำให้เกิดความแตกต่างในการที่จะนำไปสู่กระบวนการตัดสินใจก่อให้เกิดความแตกต่าง ระหว่างโครงการที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จ

2. การลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลาการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถเกิดผล ในการยอมรับอย่างสูงต่อการตัดสินใจ โดยกลุ่มซึ่งมีส่วนได้ส่วนเสียในการตัดสินใจนั้น ๆ ในการนี้

ก็จะช่วยลดความขัดแย้งระหว่างการนำไปปฏิบัติ ทำให้เกิดการประหยัดค่าใช้จ่าย ซึ่งโดยทั่วไปอาจจะแพงกว่าค่าใช้จ่ายในการทำโครงการการมีส่วนร่วมของประชาชน

3. การสร้างฉันทามติ (Consensus Building) การมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถที่จะสร้างข้อตกลงที่มั่นคงและยืนยาว

4. การเพิ่มความง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ การมีส่วนร่วมทำให้คนเรามีความรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของของการตัดสินใจ และเมื่อได้ร่วมตัดสินใจแล้วเขาย่อมต้องการที่จะเห็นสิ่งนั้นนำไปปฏิบัติได้กลุ่มปัจเจกชนอาจจะรู้สึกกระตือรือร้นในการที่จะช่วยให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

5. การหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าในกรณีที่ยืดเยื้อที่สุดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ก่อให้เกิดโอกาสที่คู่กรณีจะแสดงความต้องการของกลุ่มสามารถลดการเผชิญหน้าอย่างรุนแรงที่อาจจะเป็นไปได้

6. การดำรงไว้ซึ่งความน่าเชื่อถือและความชอบธรรมวิถีทางที่จะนำไปสู่ความชอบธรรมและการดำรงอยู่ของความชอบธรรม คือ จะต้องใช้กระบวนการที่มีความโปร่งใสและน่าเชื่อถือต่อสาธารณชนซึ่งให้สาธารณชนมีส่วนร่วม

7. การคาดคะเนความหวังกังวลของประชาชนและค่านิยมของสาธารณชน

8. การพัฒนาความเชี่ยวชาญและความคิดสร้างสรรค์ของสาธารณชนสิ่งสำคัญของการมีส่วนร่วม คือ การให้การศึกษาต่อสาธารณชนที่ดีขึ้นและการมีส่วนร่วมของประชาชนยังเป็นเวทีการฝึกที่มีประสิทธิภาพของผู้นำท้องถิ่น

เจดน์ มงคล (2547 : 11-12) กล่าวว่า ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนเมื่อมองในแง่ของการบริหารงานพัฒนาจะพบว่า

1. จะช่วยให้ประชาชนยอมรับโครงการมากขึ้นเนื่องจากเป็น โครงการที่ตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชน
2. ประชาชนจะมีความรู้สึกผูกพันรู้สึกเป็นเจ้าของ โครงการมากขึ้นเนื่องจากเป็น โครงการที่ตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชน
3. การดำเนิน โครงการจะราบรื่น ได้รับความร่วมมือจากประชาชนมากขึ้น
4. โครงการจะให้ประโยชน์แก่ประชาชนมากขึ้นและมีการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนา มากขึ้น
5. จะช่วยพัฒนาขีดความสามารถของประชาชนมากขึ้น

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมทำให้เกิดการพัฒนาและ เป็นกระบวนการที่ทำให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการที่จะร่วมคิดและร่วมตัดสินใจ เพื่อแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนาชุมชนของตนเองและส่วนรวม โดยอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่เป็นการรวมกลุ่มของประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนนั้น ๆ ทำให้เกิดพลังทางความคิดในการแก้ปัญหาและเกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สามารถวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ได้ละเอียดรอบคอบยิ่งขึ้นและมีความผูกพันต่อกัน

ประเภทของการมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วมมีความสำคัญในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เพราะประชาชนก็จะได้รับผลกระทบไม่ว่าจะเป็น โดยทางตรงหรือทางอ้อมในสังคมมีบุคคลอยู่หลากหลายความคิด ฉะนั้น การแสดงออกของการมีส่วนร่วมจึงสามารถแบ่งได้หลายประเภท ในการนี้มีนักวิชาการได้แยกไว้ ดังนี้

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (2542 : 61) ได้กล่าวไว้ว่า โดยสรุปลักษณะการมีส่วนร่วมการดำเนินงานตามลักษณะ 5 ประการ ดังนี้

1. ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ความเป็นไปของการบริหารราชการแผ่นดิน ทั้งฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการ
2. การให้ประชาชนมีสิทธิร่วมกันคิดกับองค์กรทั้งหลายที่รัฐธรรมนูญตั้งขึ้น ไม่ให้องค์กรเหล่านั้นตัดสินใจไปโดยไม่รับฟังเสียงประชาชน
3. การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกับองค์กรของรัฐบางเรื่อง
4. การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการลงมือกระทำบางอย่างร่วมกับองค์กรของรัฐธรรมนูญตั้งขึ้น
5. การให้ประชาชนร่วมตรวจสอบองค์กรที่ใช้อำนาจรัฐ ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายการเมืองหรือระบบราชการประจำ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2545 : 243) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนแต่ละท้องถิ่นมีลักษณะการดำเนินการดังนี้

1. เป็นการทำงานที่มีคนหลาย ๆ คนมาทำงานช่วยเหลือกัน โดยแต่ละคนมีความเต็มใจและพร้อมที่จะมาร่วมกันทำงาน ไม่ใช่เป็นการมาร่วมกันโดยบังเอิญ โดยไม่ตั้งใจแต่เป็นการรวมกันอย่างจริงจังจึงจะทำให้การรวมกลุ่มเพื่อดำเนินการสำเร็จลุล่วงไปอย่างต่อเนื่อง
2. คนที่มาร่วมจะต้องรู้และเข้าใจเป้าหมายของการมีส่วนร่วมกันหรือบางครั้งอาจมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายเลยก็ได้อันจะเป็นผลให้เกิดความผูกพันในเป้าหมายให้สำเร็จผลตามต้องการ
3. ระหว่างการมีส่วนร่วมกันทำงาน จะต้องมีการติดต่อพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอยู่เสมอ การติดต่อสื่อสารระหว่างผู้มาร่วมกันทำงานเป็นสิ่งจำเป็นในการทำงานจึงจะเป็นไป

ทิศทางเดียวกัน ผู้นำหรือผู้ปกครองต้องอาศัยการติดต่อสื่อสารในการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายใต้การบริหารการปกครองของตน

4. เป็นการทำงานที่มีการแบ่งงานกันทำการทำงานร่วมกันหลาย ๆ คนจำเป็นจะต้องมีการแบ่งงานกันทำตามลักษณะของงาน ทั้งนี้เพื่อให้งานแต่ละส่วนดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและมีการใช้ทรัพยากรกำลังคนอย่างเต็มที่ โดยจะต้องมีการตกลงกันว่าใครเป็นผู้กระทำทำอย่างไรบ้าง และกำหนดเวลานัดหมายกันเมื่อไร

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2550 : 12) ได้กล่าวถึงลักษณะการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน/โครงการอะไรก็ตาม จะเน้นให้ประชาชนในท้องถิ่นเป็นจำนวนมากที่มีส่วนร่วมในโครงการนั้นสามารถทำได้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในขั้นตอนการตัดสินใจ ควรจะมีการดำเนินการเรื่องอะไร และมีวิธีการดำเนินการอย่างไร

2. การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ โดยอาจเป็นการให้ความสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ การเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมหรือการให้ความร่วมมือกับกลุ่มที่ดำเนินการ

3. การที่ประชาชนมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์จากโครงการพัฒนานั้นๆ

4. การที่ประชาชนมีส่วนร่วมการประเมินผลงานของโครงการนั้นๆ

สิริพัฒน์ ลากิจิตร (2550 : 23) กล่าวว่าลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนามีลักษณะแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่ดำเนินการ โดยลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ปรากฏ เช่น การร่วมคิด ร่วมศึกษา วางแผน ดำเนินการ ตัดสินใจ ควบคุมติดตาม ประเมินผล ร่วมลงทุนและร่วมรับผลประโยชน์ ซึ่งสามารถดำเนินการ โดยผ่านช่องทางทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยทางตรง ได้แก่ การเป็นสมาชิก กรรมการ ประธานหรือผู้นำ ผู้เข้าร่วมประชุม ผู้ออกเงินเป็นต้น ส่วนทางอ้อม ได้แก่ การเลือกตั้งผู้แทน โดยสามารถแบ่งระดับการมีส่วนร่วมออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. การมีส่วนร่วมในระดับแนวนอน (Horizontal Forms of Participation)

2. การมีส่วนร่วมในระดับแนวตั้ง (Vertical Forms of Participation)

3. การมีส่วนร่วมในการบริหาร (Participation in Administrative Process)

เป็นการมีส่วนร่วมที่เป็นทั้งแนวนอนและแนวตั้ง

กล่าวโดยสรุปว่า ประเภทของการมีส่วนร่วมของประชาชนเกิดจากการร่วมกันของประชาชนโดยเจตนา ไม่ใช่เป็นความบังเอิญ แต่เจตนาที่จะกระทำเพื่อจะกระทำให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน รวมถึงการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่จะทำกิจกรรมใด ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลที่ดีต่อส่วนรวม

ประวัติความเป็นมาของยาเสพติด

ยาเสพติดในความเป็นจริงแล้วยาเสพติดนั้นมีทั้งคุณและโทษ ในทางการแพทย์ถ้าใช้ในปริมาณที่เหมาะสมและอยู่ในการควบคุมของแพทย์ก็ใช้เป็นยารักษาโรคต่าง ๆ ได้ เช่น บรรเทาอาการเจ็บปวด หรือกระตุ้นให้ประสาทตื่นตัวกับบุคคลที่เป็น โรคซึมเศร้า วิตกกังวลต่าง ๆ มีผู้ที่ให้ความหมายของยาเสพติดไว้ดังต่อไปนี้

ความหมายของยาเสพติด

ยาเสพติดอาจจะเป็นสิ่งที่ได้มาจากธรรมชาติหรือสิ่งที่มนุษย์ทำการสังเคราะห์ขึ้น เมื่อนำเข้าสู่ร่างกายแล้วทำให้เกิดปฏิกิริยาขึ้นต่อทางร่างกายและจิตใจของผู้เสพ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลง เมื่อผู้เสพได้เสพเข้าไปนานจะเกิดการติดยาและมีความต้องการที่จะเสพยามากขึ้น และจะเกิดอาการขาดยาเมื่อไม่ได้เสพยาเสพติดนั้น

ราชบัณฑิตยสถาน (2556 : 947) ให้ความหมายไว้ว่า ยาเสพติด หมายถึง ยาหรือสารเคมี ซึ่งเมื่อเสพหรือฉีด เข้าสู่ร่างกายชั่วระยะเวลาหนึ่งก็จะติด ก่อให้เกิดพิษเรื้อรัง ทำให้ร่างกายและจิตใจเสื่อมโทรม เช่น ฝิ่น เฮโรอีน ยานอนหลับและสุรา เป็นต้น

พะเยาว์ เหมือนวงษ์ญาติ (2542 : 86) ให้ความหมายไว้ว่า ยาเสพติด หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุใดๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายด้วยวิธีการกิน สูบ ฉีด คม จะทำให้เกิดผลต่อผู้เสพ คือต้องการเสพยาอย่างต่อเนื่อง อย่างแรงกล้า จะพยายามทุก ๆ วิธีทางที่จะทำให้ได้มาเพื่อเสพ มีความต้องการในปริมาณที่เพิ่มขึ้น ตกเป็นทาสของสารเสพติดทั้งทางร่างกายและจิตใจ และถ้าขาดยาผู้เสพจะมีอาการของคนขาดยาอย่างรุนแรง ทำให้ร่างกายและสมองของผู้เสพ ทรุดโทรมลงอย่างรวดเร็ว และก่อให้เกิดโรคอื่น ๆ ตามมา

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2546 : 8) ยาเสพติด หมายถึง สารหรือยาที่อาจเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากธรรมชาติ หรือจากการสังเคราะห์ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยการกิน คม สูบ ฉีด หรือด้วยวิธีการใด ๆ แล้วจะทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญเช่น

1. ต้องเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเรื่อย ๆ
2. มีอาการอยากยามื่อขาดยา
3. มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกาย และจิตใจอย่างรุนแรง และต่อเนื่อง
4. สุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง

สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน (2547 : 29) ได้อธิบายไว้ว่า ยาเสพติดให้โทษ คือ สารเคมีหรือวัตถุใดๆที่เมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย

ไม่ว่าจะโดยการรับประทาน คม จืด หรือด้วยประการใดๆแล้ว จะทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจ เช่น ต้องเพิ่มขนาดขึ้นเรื่อย ๆ มีอาการนอนยา (ลงแดง) เมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงตลอดเวลา สุขภาพทั่วไปจะทรุดโทรมลง และหมายความรวมถึงพืช หรือ ส่วนของพืชที่เป็นยาเสพติดให้โทษ หรือให้ผลผลิตที่เป็นยาเสพติดให้โทษหรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษและรวมทั้งสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษด้วย

เสาวนีย์ ภูษุม (2552 : 31) ได้กล่าวถึงว่า องค์การอนามัยโลก (World Health Organization : WHO) ได้ให้ความหมายของยาเสพติด หมายถึง สิ่งที่เสพเข้าไปแล้วจะเกิดความต้องการทางด้านร่างกายและจิตใจต่อไป โดยไม่สามารถหยุดเสพได้ และจะต้องเพิ่มปริมาณมากขึ้นเรื่อย ๆ จนในที่สุดจะทำให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บต่อร่างกายและจิตใจขึ้น

สารยาเสพติดคือ สารเคมีที่ได้มาจากการปรุงแต่งหรือสารที่ได้มาจากธรรมชาติ เมื่อนำเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยวิธีใดก็ตาม เมื่อได้รับเป็นประจำแล้วก็ต้องการในจำนวนที่เพิ่มขึ้น และส่งผลเสียมากกว่าผลดีต่อร่างกายและจิตใจ

ประเภทของยาเสพติด

ยาเสพติดได้ถูกแบ่งออกเป็นหลายชนิดตามความประสงค์ของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งมีจุดประสงค์ที่แตกต่างกัน เพื่อให้ง่ายต่อการจัดหมวดหมู่หรือแบ่งแยกชนิดของยาเสพติด ได้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2546 : 8-9) กล่าวว่า ยาเสพติดสามารถแบ่งได้ตามลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. แบ่งตามแหล่งที่เกิด ได้แก่

1.1 ยาเสพติดธรรมชาติ(Natural Drugs) คือ ยาเสพติดที่ผลิตได้มาจากพืช เช่น ฝิ่น กระท่อม กัญชา

1.2 ยาเสพติดสังเคราะห์ (Synthetic Drugs) คือ ยาเสพติดที่ผลิตขึ้นด้วยกรรมวิธีทางเคมี เช่น เฮโรอีน แอมเฟตามีน

2. แบ่งตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ได้แก่

ประเภทที่ 1 ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรงไม่เป็นประ โยชน์ทางการแพทย์ เช่น เฮโรอีน (Heroin) แอมเฟตามีน (Amphetamine) เมทแอมเฟตามีน (Methamphetamine) แอลเอสดี (LSD) เอ็กซ์ตาซี (Ecstasy) หรือ MDMA

ประเภทที่ 2 ยาเสพติดให้โทษทั่วไป เช่น ฝิ่น (Opium) มอร์ฟีน (Morphine) โคเคนหรือ โคคาอีน เมทาโดน (Methadone)

ประเภทที่ 3 ยาเสพติดให้โทษที่มียาเสพติดให้โทษประเภทที่ 2 ผสมอยู่ เช่น ยาแก้ไอที่มีโคเคอีนผสมอยู่

ประเภทที่ 4 สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 1 หรือประเภทที่ 2 เช่น อะเซติกแอนไฮไดรด์ (Aceticanhydrid) อะเซทิลคลอไรด์ (Acetylchloride) เอทิลิดีน ไดอะเซเตต (Ethylinediacetate) ไลเซอร์จิก เอซิก (Lysergic Acid)

ประเภทที่ 5 ยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าอยู่ในประเภทที่ 1 ถึง ประเภทที่ 4 เช่น พืช กัญชา พืชกระท่อม พืชฝิ่น (ซึ่งหมายความรวมถึงพันธุ์ฝิ่น เมล็ดฝิ่น กล้าฝิ่น ฟางฝิ่น พืชเห็ดขี้ควาย)

3. แบ่งตามการออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ได้แก่

1. ยาเสพติดประเภทกดประสาท เช่น ฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน ยากล่อมประสาท สารระเหย
2. ยาเสพติดประเภทกระตุ้นประสาท เช่น แอมเฟตามีน กระท่อม โคคาอีน
3. ยาเสพติดประเภทหลอนประสาท เช่น แอลเอสดี ดีเอ็มที เห็ดขี้ควาย
4. ยาเสพติดประเภทออกฤทธิ์ผสมผสาน ออกฤทธิ์กด กระตุ้น และหลอนประสาท

ร่วมกัน เช่น กัญชา

4. แบ่งตามองค์การอนามัยโลก

องค์การอนามัยโลกได้จัดแบ่งยาเสพติดแบ่งออกเป็น 9 ประเภท ได้แก่

1. ประเภทฝิ่น หรือ มอร์ฟีน รวมทั้งยาที่มีฤทธิ์คล้ายมอร์ฟีน เช่น ฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน
2. ประเภทบาบิทูเรรวมทั้งยาที่มีฤทธิ์ทำนองเดียวกัน เช่น เซโคบาร์บิทัล อะโมบาร์บิทัล พาราโลดีไฮด์ เมโพรบามัท ไดอาซีแพม คลอไดอาซีพอกไซด์
3. ประเภทแอลกอฮอล์ เช่น เหล้า เบียร์ วิกกี
4. ประเภทแอมเฟตามีน เช่น แอเฟตามีน เดกซ์แอมเฟตามีน
5. ประเภทโคเคน เช่น โคเคน ใบโคคา
6. ประเภทกัญชา เช่น ใบกัญชา ยางกัญชา
7. ประเภทคัท เช่น ใบคัท ใบกระท่อม
8. ประเภทหลอนประสาท เช่น แอลเอสดี ดีเอ็มที เมสคาลิน เมล็ดมอร์นิง โกลด์ ต้น

ถ้าโพง เห็ดเมาบางชนิด

9. ประเภทอื่น ๆ เป็นพวกที่ไม่สามารถเข้าประเภทใดได้ เช่น ทินเนอร์ เบนซิน น้ำยาล้างเล็บ ยาแก้ปวด บุหรี่

สรุปได้ว่า ยาเสพติดชนิดเดียวกันอาจถูกเรียกหรือแบ่งตามเป็นประเภทต่าง ๆ ตามแต่ละหน่วยงานจะจัดหมวดหมู่ เพื่อการจัดเก็บ หรือเพื่อกำหนดโทษให้มีความหนักเบาของการลงโทษที่แตกต่างกัน

ความเป็นมาของยาเสพติดในประเทศไทย

ยาเสพติดชนิดใดที่เข้ามาในประเทศไทยเป็นชนิดแรกยังไม่มีความหลักฐานปรากฏแน่ชัด แต่ยาเสพติดก็สร้างความเสียหายให้กับบ้านเมืองของเรามาตั้งแต่สมัยอดีตมานานมาแล้วแต่ที่ปรากฏหลักฐานที่พอจะได้อศึกษามีดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2546 : 1-2) ได้อธิบายว่าฝิ่น เป็นยาเสพติดชนิดแรกที่สร้างปัญหาให้กับสังคมไทยฝิ่นเข้ามาในสมัยใดยังไม่แน่ชัดแต่เท่าที่มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ก็คือสมัยพระเจ้าอยู่หัว (สมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1) ปฐมกษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยา เมื่อ พ.ศ. 1903 โดยมีประกาศใช้ “กฎหมายลักษณะโจร” กฎหมายลักษณะนี้ได้บัญญัติการห้ามซื้อ - ขาย-เสฟฝิ่นไว้ว่า “ผู้เสฟฝิ่น กินฝิ่น ขายฝิ่นนั้นให้ลงพระราชอาญาจหนักหนาริบราชบาทวิให้สิ้นเชิง ทเวนบกสามวัน ทเวนเรือสามวัน ให้จำใส่คุกไว้จนกว่าจะอดได้ ถ้าอดได้แล้วเรียกเอาทานบนแก่มันญาติพี่น้องไว้แล้ว จึงให้ปล่อยผู้สูบ ขาย กินฝิ่นออกจากไทย” แม้ว่าจะมีกฎหมายระบุไว้สูง แต่การลักลอบซื้อ ขาย เสฟฝิ่น ยังคงเป็นปัญหา โดยเฉพาะตามหัวเมืองที่ห่างออกไปไม่มีการเข้มงวดกวดขัน ผู้ครองเมืองบางแห่งคิดฝิ่น และจำหน่ายฝิ่นเสียเองทำให้ไม่สามารถควบคุมปัญหาดังกล่าวได้ ส่วนกรุงศรีอยุธยาสามารถควบคุมปัญหาได้เป็นอย่างดีจนตลอดสมัยกรุงศรีอยุธยา

ต่อมาในสมัยกรุงรัตน โกสินทร์ พ.ศ. 2325 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก (รัชกาลที่ 1) ทรงแก้ปัญหารีงฝิ่นอย่างค่อเนื่องในสมัยสมเด็จพระเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ 2) ได้ตรากฎหมายเป็น “พระราชกำหนดเกี่ยวกับฝิ่น” ให้สูงขึ้นพร้อมทั้งมีการปราบปรามผู้กระทำความผิดอย่างจริงจัง ครั้งถึงสมัยสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 3) ใน พ.ศ. 2382 ทรงปราบปรามกลุ่มอั้งยี่ ซึ่งเป็นผู้ค้าฝิ่นและสิ่งผิดกฎหมายต่างๆ ได้สำเร็จ

เหตุการณ์สำคัญอีกเหตุการณ์หนึ่ง คือ ช่วง พ.ศ. 2501 คณะปฏิวัติการปกครองประเทศไทยได้มีกฎหมายเป็น “ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 37 ลงวันที่ 9 ธันวาคม 2501” ให้เลิกการเสฟฝิ่นและจำหน่ายทั่วราชอาณาจักร และกำหนดให้ดำเนินการเสร็จสิ้นเด็ดขาดภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2502 รุ่งขึ้นวันที่ 1 กรกฎาคม 2502 มีการเผาทำลายกล้องสูบฝิ่น ณ ท้องสนามหลวง โดยมี จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ หัวหน้าปฏิวัติเป็นประธาน หลังจากนั้นได้มีการประหารชีวิตผู้ผลิตผู้ค้าฝิ่นด้วย หลังจากนั้นยาเสพติดก็เข้ามาสู่ประเทศไทยอีกหลายชนิด เช่น เฮโรอีน ยาบ้า แอลกอฮอล์ สารระเหย เป็นต้น

สามเหลี่ยมทองคำเป็นรอยต่อระหว่างพรมแดนสามประเทศ คือ ประเทศไทย ลาว และพม่ามีพื้นที่ประมาณ 75,000 ตารางไมล์ (200,000 ตารางกิโลเมตร) อยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 2,000 ฟุต ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นเทือกเขา มีแม่น้ำสองสาย คือ แม่น้ำโขงกับแม่น้ำรวก เป็น

เส้นกันเขตแดนพื้นที่ฝั่งไทยบ้านสบบวก ตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ฝั่งประเทศพม่า คือบ้านผกฮี ตำบลเมืองพง ท่าขี้เหล็ก จังหวัดเชียงตุง ฝั่งลาว คือ บ้านกวน แขวงพ้อแก้ว เมืองดั้นฝั่งสามเหลี่ยมทองคำเป็นบริเวณที่ชาวเขาหลายเผ่าในจีนได้อพยพลงมาอาศัยอยู่ตามเทือกเขา เป็นผู้นำฝิ่นมาปลูกแพร่พันธุ์ จนเป็นตำนานบทแรกของฝิ่นในดินแดนสามเหลี่ยมทองคำ สามเหลี่ยมทองคำเป็นที่รู้จักกันดีว่าเป็นแหล่งผลิตฝิ่นแห่งหนึ่งของโลก ผลผลิตจากฝิ่นเหล่านี้จะถูกแปรสภาพเป็นยาเสพติดชนิดต่างๆ ซึ่งรู้จักกันก็คือ มอร์ฟีนและเฮโรอีน ยาเสพติดที่แพร่ระบาดในประเทศไทย ประเทศไทยมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดอยู่ในระดับรุนแรง เนื่องจากความไม่เข้าใจเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติดและความอยากรู้อยากลองของวัยรุ่น โดยมีทัศนคติที่ผิด ๆ จึงทำให้ยาเสพติดแพร่ระบาดไปอย่างรวดเร็ว

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2546 : 10 – 22) ได้อธิบายว่าฝิ่น (Opium) ฝิ่นเป็นพืชล้มลุกขึ้นในที่สูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 3,000 ฟุตขึ้นไป เป็นยาเสพติดที่เป็นต้นตอของยาเสพติดร้ายแรง เช่น มอร์ฟีน เฮโรอีน และโคเคอีน มีการลักลอบปลูกฝิ่นมากทางภาคเหนือของประเทศไทย บริเวณแนวพรมแดน ที่เรียกว่า สามเหลี่ยมทองคำ เนื้อฝิ่นได้มาจากยางของผลฝิ่น ที่ถูกกรีดจะมีสีขาว เมื่อถูกอากาศจะมีสีคล้ำลงกลายเป็นยางเหนียวสีน้ำตาลไหม้ หรือดำ มีกลิ่นเหม็นเขียวและระสขม เรียกว่า ฝิ่นดิบ ส่วนฝิ่นที่มีการนำมาใช้เสพ เรียกว่า ฝิ่นสุกได้มาจากการนำฝิ่นดิบไปต้มหรือเคี่ยวจนสุก

ฤทธิ์ในทางเสพติด

ฝิ่นออกฤทธิ์กดระบบประสาท มีอาการเสพติดทางร่างกายและจิตใจ มีอาการขาดยาทางร่างกาย

อาการผู้เสพ

จิตใจเลื่อนลอย ง่วง ซึม แก้วคาหรี พุดจาวกวน ความคิดเชิงซ้ำ ไม่รู้สึกหิว ซึพจรเต้นช้า มอร์ฟีน (Morphine)

มอร์ฟีน เป็นอนุพันธ์ของฝิ่น ชาวเยอรมันชื่อ SERTURNER เป็นผู้สกัดจากฝิ่นเมื่อปี ค.ศ. 1803 (พ.ศ. 2346) ได้เป็นครั้งแรก ฝิ่นชั้นดีจะมีมอร์ฟีนประมาณ 10 % - 16 % ฝิ่นหนัก 1 ปอนด์นำมาสกัดจะได้มอร์ฟีนประมาณ 0.22 ออนซ์ หรือ 6.6 กรัม

มอร์ฟีน เป็นผงสีขาวหรือเทาเกือบขาว ไม่มีกลิ่น มีรสขม มีฤทธิ์สูงกว่าฝิ่น เสพติดได้ง่าย มีลักษณะเป็นเม็ด เป็นผง และเป็นก้อน หรือละลายบรรจุหลอดสำหรับฉีด นำเข้าสู่ร่างกายโดยวิธีฉีดเป็นส่วนมาก มอร์ฟีนใช้เป็นยาเสพติดเป็นหลักหรือมาตรฐานของยาแก้ปวด ยาจำพวกนี้

กกระบบประสาทส่วนกลาง ลดความรู้สึกเจ็บปวด ทำให้รู้สึกง่วงหลับไป และลดการทำงานของร่างกาย อาการข้างเคียงอื่น ๆ ก็คือ อาจทำให้คลื่นเหียนอาเจียน ท้องผูก เกิดอาการคันบริเวณใบหน้า ตาแดงเพราะโลหิตชนิด ม่านตาหดตึง และหายใจลำบาก

ฤทธิ์ในทางเสพติด

มอร์ฟีนออกฤทธิ์กดประสาท มีอาการเสพติดทางร่างกาย และจิตใจมีอาการขาดยาทางร่างกาย

อาการผู้เสพ

คลื่นเหียนอาเจียน ท้องผูก เกิดอาการคันหน้า ตาแดง ชิม ง่วงนอน ไม่สนใจสิ่งแวดล้อม เฮโรอีน (Heroin)

เฮโรอีน เป็นยาเสพติดที่ได้จากการสังเคราะห์ทางเคมีจากปฏิกิริยาระหว่างมอร์ฟีนกับสารเคมีบางชนิด พ.ศ. 2502 เฮโรอีนได้แพร่ระบาดสู่ประเทศไทย และในปี พ.ศ. 2504 ประเทศไทยจึงออกกฎหมาย ระบุให้เฮโรอีนและมอร์ฟีนเป็นยาเสพติดให้โทษ

เฮโรอีนออกฤทธิ์แรงกว่ามอร์ฟีนประมาณ 4-8 เท่า และออกฤทธิ์แรงกว่าฝิ่น ประมาณ 30-90 เท่า โดยทั่วไป เฮโรอีนจะมีลักษณะเป็นผงสีขาว สีนวล หรือสีครีม มีรสขม ไม่มีกลิ่น

เฮโรอีนที่แพร่ระบาดในประเทศไทย แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

1. เฮโรอีนผสม หรือเรียกว่าเฮโรอีนเบอร์ 3 หรือไอระเหย เป็นเฮโรอีนที่มีความบริสุทธิ์ต่ำ เนื่องจากมีการผสมผสานอื่นเข้าไปด้วย เช่น สีม่วงอ่อน สีชมพูอ่อน สีน้ำตาล อาจพบในลักษณะเป็นผง เป็นเกล็ด หรืออัดเป็นก้อนเล็ก ๆ มีวิธีการเสพ โดยการสูดเอาไอสารเข้าร่างกาย จึงเรียกว่า “ไอระเหย” หรือ “แคป”

2. เฮโรอีนเบอร์ 4 เป็นเฮโรอีนไฮโดรคลอไรด์ที่มีความบริสุทธิ์สูงมีลักษณะเป็นผงละเอียด หรือเป็นเม็ดคล้ายไขปลา หรือพบในลักษณะอัดเป็นก้อนสี่เหลี่ยมผืนผ้า มักมีสีขาวหรือสีครีม ไม่มีกลิ่น มีรสขม เป็นที่รู้จักทั่วไปว่า “ผงขาว” มักเสพ โดยนำมาละลายน้ำแล้วฉีดเข้าร่างกาย หรือผสมบุหรี่สูบ

อาการผู้เสพ

1. มีอาการปวดกล้ามเนื้อ ปวดกระดูก ปวดตามข้อ ปวดสันหลัง ปวดบั้นเอว ปวดหัวรุนแรง

2. มีอาการจุกแน่นในอก คล้ายใจจะขาด อ่อนเพลียอย่างหนัก หมดเรื้อรังมีอาการหนาว ๆ ร้อน ๆ อึดอัดทรมาน นอนไม่หลับ กระสับกระส่าย บางรายมีอาการชักตาตั้งน้ำลายฟูมปาก ม่านตาหดตึง

3. ใจคอหงุดหงิดฟุ้งซ่าน มึนงง หายใจไม่ออก

4. ประสาทเสื่อม ความจำเสื่อม

โทษทางร่างกาย

1. โทษต่อผิวหนังเป็นอาการที่ทำให้เส้นเลือดใต้ผิวหนังเกิดอาการขยายตัว เกิดเป็นตุ่มแดงเล็ก ๆ ขึ้นบริเวณผิวหนัง และกระตุ้นสารฮิสตามีน (Histamine) และกระตุ้นต่อเหงื่อด้วยอาการนี้พบเห็นได้ หลังจากที่ใช้สเตียรอยด์โรอินใหม่ๆจะมีอาการคันใต้ผิวหนัง นอกจากนี้ ผู้เสพยาจะมีเหงื่อออกมากกว่าปกติและขนลุก

2. โทษต่อลำไส้ ทำให้ลำไส้บิดตัวลดลงผู้เสพยาจึงมีอาการท้องผูก

3. กดศูนย์การหายใจ ทำให้หายใจช้ากว่าปกติ ถ้าใช้ในปริมาณมากจะทำให้หัวใจหยุดเต้นได้

4. ทำลายฮอร์โมนเพศ ถ้าผู้เสพยาเป็นผู้หญิงจะทำให้ประจำเดือนมาผิดปกติ ถ้าผู้เสพยาเป็นผู้ชายจะทำให้ฮอร์โมนเพศลดลง ไม่มีความรู้สึกต้องการทางเพศ

5. ทำลายระบบภูมิคุ้มกัน โรคของร่างกาย ผู้เสพยาจึงมีโอกาสติดเชื้อโรคได้ง่าย อาการที่พบเห็นภายนอกคือ ผิวหนังมีอาการติดเชื้อ เป็นแผลพุพอง ติดเชื้อวัณโรค ติดเชื้อโรคตับอักเสบ นอกจากนี้ผู้เสพยาติดเชื้อโรอินจะทำให้ติดเชื้อโรคเอดส์ได้ง่ายกว่าปกติเพราะผู้เสพมักใช้เข็มฉีดยาที่ไม่ได้ทำความสะอาด หรือใช้เข็มฉีดยาร่วมกันจนทำให้ติดเชื้อ HIV.

ผู้ติดเชื้อโรอินที่ติดเชื้อ HIV. ก็จะเป็นผู้แพร่ระบาด HIV. เนื่องจากการจับกลุ่มใช้เข็มฉีดยาร่วมกันหรือในบางครั้งก็มีเพศสัมพันธ์ร่วมกันโดยไม่ได้ป้องกัน

ฤทธิ์ในทางเสพติด

สเตียรอยด์ออกฤทธิ์ที่ระบบประสาท มีอาการเสพติดทางร่างกายและจิตใจ มีอาการขาดยาทางร่างกายอย่างรุนแรง

สารระเหย (Inhalant)

สารระเหย (Inhalant) คือสารที่ได้จากขบวนการสกัดน้ำมันปิโตรเลียม มีลักษณะเป็นไอระเหยได้ในอากาศ ได้แก่ กาว แลคเกอร์ ทินเนอร์ น้ำมันเบนซิน ขาล้างเล็บ เมื่อสูดดมเข้าไป จะทำให้เกิดอันตรายต่อร่างกาย

อาการผู้เสพ

ผู้เสพจะมีอาการเคลิบเคลิ้มศีรษะเบาหัว ตื่นเต้น พูดจาอ้อแอ้ พูดไม่ชัด น้ำลายไหลออกมามาก เนื่องจากสารที่สูดดมเข้าไปทำให้เกิดการระคายเคืองต่อเยื่อภายในจมูกและปาก การสูดดมเล็ก ๆ หรือซ้ำ ๆ กันแม้เป็นช่วงเวลาสั้น ๆ ทำให้ไม่สามารถควบคุมตัวเองได้ทำให้ขาดสติหรือเป็นลมชัก กล้ามเนื้อทำงานไม่ประสานกัน ระบบประสาทอัตโนมัติ (Reflexes) ถูกกด มีเลือดออกทางจมูก หายใจไม่สะดวก

โทษที่ได้รับ

1. ระบบทางเดินหายใจ มีอาการระคายเคืองหลอดลม เยื่อจมูกมีเลือดออก หลอดลมอักเสบ ปอดอักเสบ
2. ระบบทางเดินอาหาร มีเลือดออกในกระเพาะอาหาร เนื้อตับถูกทำลาย
3. ระบบทางเดินปัสสาวะ ไตอักเสบจนถึงพิการ ปัสสาวะเป็นเลือด เป็นหนอง มีลักษณะคล้ายไข่ขาว
4. ระบบหัวใจและหลอดเลือดหัวใจเต้นผิดปกติ
5. ระบบสร้างโลหิต ไชกระดูกซึ่งมีหน้าที่สร้างเม็ดเลือดโลหิตหยุดทำงาน เกิดเม็ดโลหิตแดงต่ำ เกิดเลือดต่ำทำให้ซีด เลือดออกได้ง่าย ตลอดจนทำให้เลือดแข็งตัวช้าในขณะที่เกิดบาดแผล บางรายเกิดเป็นมะเร็งในเม็ดเลือดขาว
6. ระบบประสาท ปลายประสาทอักเสบ มีอาการชาปลายมือปลายเท้า เกิดอาการอักเสบของกล้ามเนื้อทำให้ลูกตาแฉ่ง ลิ้นแข็ง พูดลำบาก สมอองถูกทำลายจนเซลล์สมองฝ่อ เป็นโรคสมองเสื่อมก่อนวัยอันควร

ฤทธิ์ในทางเสพติด

สารระเหยออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท มีอาการเสพติดทางร่างกาย มีอาการเสพติดทางจิตใจ มีอาการขาดยาแต่ไม่รุนแรง

โคเคน (Cocaine)

โคเคน หรือ โคคาอิน เป็นยาเสพติดที่สกัดจากใบของต้นโคคา ซึ่งเป็นต้นไม้ที่นิยมปลูกอบปลูกในประเทศแถบอเมริกาใต้ เช่น เปรู โบลิเวีย และ โคลัมเบีย เป็นต้น ในใบโคคาจะมีโคเคนอยู่ประมาณ 2% โคเคนมีชื่อเรียกในกลุ่มผู้เสพยาว่า COKE , SNOW, SPEED, BALL ,CRACK โคเคนที่พบในประเทศไทย มี 2 ชนิด ได้แก่

1. โคเคนชนิดผงมีลักษณะเป็นผงละเอียดสีขาว รสขม ไม่มีกลิ่น
2. โคเคนรูปผลึกเป็นก้อน (Free base , Crack)

วิธีการเสพ

1. การสูด โคเคนผงเข้าทางจมูก หรือเรียกว่า การฉีด
2. การละลายน้ำฉีดเข้าเส้นเลือดดำ
3. การสูดควัน

ฤทธิ์ในทางเสพติด

โคเคนออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท มีอาการเสพติดทางร่างกายเล็กน้อย ขึ้นอยู่กับวิธีการและปริมาณที่เสพ มีอาการทางจิตใจ มีอาการขาดยาทางร่างกาย

อาการผู้เสพ

หัวใจเต้นแรง ความดันโลหิตสูง ภาวะวุ่นวาย ตัวร้อนมีไข้ นอนไม่หลับ มีอาการซึมเศร้า โทษที่ได้รับ

ผนังจมูกขาดเลือดทำให้เยื่อโพรงจมูกฝ่อ ขาดหรือทะลุ สมองถูกกระตุ้นอย่างรุนแรงทำให้เกิดอาการชัก มีเลือดออกในสมอง เมื่อสมองตายเป็นบางส่วน หัวใจถูกกระตุ้นอยู่เสมอ กล้ามเนื้อหัวใจเสื่อมลงทีละน้อยจนหัวใจบีบตัวไม่ไหวทำให้หัวใจล้มเหลว ผลจากการเสพเป็นระยะเวลานานทำให้เกิดอาการ โรคจิตซึมเศร้า

กระท่อม (Kratom)

กระท่อม เป็นพืชเสพติดชนิดหนึ่ง ส่วนมากพบในทวีปเอเชีย โดยเฉพาะในประเทศอินเดีย และในประเทศไทย ลักษณะเป็นต้น ไม้ยืนต้นขนาดกลาง มีแก่นเป็นไม้เนื้อแข็ง ใช้ส่วนของใบในการเสพ ลักษณะใบคล้ายกระดังงา หรือใบฝรั่ง ต้นหน้าทึบ ต้นกระท่อมมี 2 ชนิด คือ

1. ชนิดที่มีก้านและเส้นใบสีแดงเรื่อๆ

2. ต้นสีเขียว ใบสีเขียว ดอกกลมโตเท่าผลพุทราไทยล้อมรอบด้วยเกสรสีแดงเรื่อๆ คล้ายดอกกระถิน มีชื่อเรียกต่างๆ เช่น กระท่อมโคก กระท่อมพาย เป็นต้น

วิธีการเสพ

1. เคี้ยวใบดิบ

2. ใช้ใบตากแห้งแล้วนำมาบดเป็นผงรับประทานแล้วดื่มน้ำตาม

3. ใช้ใบที่บดเป็นผงชงกับน้ำร้อนแบบชาจีน

ฤทธิ์ในทางเสพติด

ในใบกระท่อมมีสาร ไมตราจันนิน ที่ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท มีอาการเสพติดทางร่างกายเล็กน้อย มีอาการทางจิตใจ อาจมีอาการขาดยาทางร่างกายแต่ไม่รุนแรง

อาการผู้เสพ

ทำงานไม่รู้จัดเหน็ดเหนื่อย ทนแดดไม่รู้สึกร้อนทำให้ผิวหนังไหม้เกรียม มีอาการมีนงปากแห้ง นอนไม่หลับ ท้องผูก

โทษที่ได้รับ

ร่างกายทรุดโทรม มีอาการประสาทหลอน ใจสั่น

ยาบ้า (Amphetamine)

ยาบ้า เป็นชื่อที่ใช้เรียกยาเสพติดที่มีส่วนผสมของสารเคมีประเภทแอมเฟตามีนยาบ้าจัดอยู่ในกลุ่มยาเสพติดที่ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท มีลักษณะเป็นยาเม็ดกลมขนาดเล็ก เส้นผ่าศูนย์กลาง

ประมาณ 6-8 มิลลิเมตร ความหนาประมาณ 3 มิลลิเมตร น้ำหนักเม็ดยาประมาณ 80-100 มิลลิกรัม มีสีต่างๆกัน เช่น สีส้ม สีน้ำตาล สีม่วง มีชมพู สีเทา สีเหลือง และสีเขียว มีสัญลักษณ์ที่ปรากฏบนเม็ดยา เช่น พ, m, M, PG, WY สัญลักษณ์รูปดาว, รูปพระจันทร์เสี้ยว, 99 หรืออาจเป็นลักษณะของเส้นแบ่งครึ่งเม็ด ซึ่งสัญลักษณ์เหล่านี้ อาจปรากฏบนเม็ดยาด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้งสองด้าน หรืออาจเป็นเม็ดเรียบทั้งสองด้านก็ได้

วิธีการเสพ

วิธีการเสพยาทำได้หลายวิธี เช่น รับประทาน หรือนำไปผสมลงในเครื่องดื่ม หรือบางครั้งอาจใช้วิธีฉีดเข้าเส้น แต่ไม่ค่อยได้รับความนิยม วิธีที่นิยมมากที่สุด ได้แก่ วิธีสูบ หมายถึงการใช้หลอดสูบเอาควันที่ได้จากการเผาไหม้เม็ดยาเข้าทางปากคล้ายกับการสูบบุหรี่ ซึ่งวิธีนี้เป็นวิธีที่มีอันตรายต่อร่างกายอย่างรุนแรงและรวดเร็วกว่าวิธีการเสพในรูปแบบอื่น

ฤทธิ์ในทางเสพติด

ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท มีอาการเสพติดทางร่างกายและจิตใจ ไม่มีอาการขาดยาทางร่างกาย

อาการผู้เสพ

เมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายในระยะแรกจะออกฤทธิ์ทำให้ร่างกายตื่นตัว หัวใจเต้นเร็ว ความดันโลหิตสูง ใจสั่น ประสาทตึงเครียด แต่เมื่อหมดฤทธิ์จะรู้สึกอ่อนเพลียมากกว่าปกติ ประสาทล้า ทำให้การตัดสินใจช้าและผิดพลาดเป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุร้ายแรงได้ ถ้าใช้ติดต่อกันเป็นเวลานานจะทำให้สมองเสื่อม เกิดอาการประสาทหลอน เห็นภาพลวงตา หวาดระแวง คลุ้มคลั่ง เสียสติ เป็นบ้าอาจทำร้ายตนเองและผู้อื่นได้ หรือกรณีที่ใช้ยาในปริมาณมาก (Overdose) จะไปกดประสาท และระบบหายใจทำให้หมดสติ และถึงแก่ความตายได้

โทษที่ได้รับ

การเสพยาบ้าก่อให้เกิดผลร้ายหลายประการ ดังนี้

1. ผลต่อจิตใจ เมื่อเสพยาบ้าเป็นระยะเวลานานหรือใช้เป็นจำนวนมาก จะทำให้ผู้เสพมีความผิดปกติทางด้านจิตใจ กลายเป็นโรคจิตชนิดหวาดระแวง ส่งผลให้มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลง เช่น เกิดอาการหวาดกลัว ประสาทหลอน ซึ่งโรคนี้หากเกิดขึ้นแล้ว อาการจะคงอยู่ตลอดไป แม้ในช่วงเวลาที่ไม่ได้เสพยาก็ตาม
2. ผลต่อระบบประสาท ในระยะแรกจะออกฤทธิ์กระตุ้นประสาททำให้ประสาทตึงเครียด แต่เมื่อหมดฤทธิ์จะมีอาการประสาทล้า ทำให้การตัดสินใจในเรื่องต่างๆช้า และผิดพลาดหากใช้ติดต่อกันเป็นเวลานานจะทำให้สมองเสื่อม หรือกรณีที่ใช้ยาในปริมาณมาก (Overdose) จะไปกดประสาทและระบบหายใจทำให้หมดสติและถึงแก่ความตายได้

3. ผลต่อพฤติกรรม ฤทธิ์ของยาจะกระตุ้นสมองส่วนที่ควบคุมความก้าวร้าวและความกระวนกระวายใจ ดังนั้นเมื่อเสพยาบ้าไปนานๆ จะก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป คือ ผู้เสพยาจะมีความก้าวร้าวเพิ่มขึ้นและหากยังใช้ต่อไปจะมีโอกาสเป็นโรคจิตชนิดหวาดระแวง เกรงว่า จะมีคนมาทำร้ายตนเองจึงต้องทำร้ายผู้อื่นก่อน

ยาอี ยาเลิฟ เอ็กซ์ตาซี (Ecstasy)

ยาอี ยาเลิฟ เอ็กซ์ตาซี (Ecstasy) เป็นยาเสพติดกลุ่มเดียวกันจะแตกต่างกันบ้างในด้านโครงสร้างทางเคมี ลักษณะของยาอี มีทั้งที่เป็นแคปซูล และเม็ดยาสีต่าง ๆ แต่ที่พบในประเทศไทย ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นกลมแบน เส้นผ่าศูนย์กลาง 0.8 – 1.2 ซม. หน้า 0.3-0.4 ซม. ผิวเรียบและปรากฏสัญลักษณ์บนเม็ดยาเป็นรูปต่าง ๆ เช่น กระต่าย ค้างคาว นก ดวงอาทิตย์ P.T. ฯลฯ เสพโดยการรับประทานเป็นเม็ด จะออกฤทธิ์ภายในเวลา 45 นาที และฤทธิ์ยาจะอยู่ในร่างกายได้นานประมาณ 6-8 ชม.

ยาอี ยาเลิฟ เอ็กซ์ตาซี เป็นยาที่แพร่ระบาดในกลุ่มวัยรุ่นที่ชอบเที่ยวกลางคืน ออกฤทธิ์ใน 2 ลักษณะ คือ ออกฤทธิ์กระตุ้นระบบประสาทในระยะสั้นๆ หลังจากนั้นจะออกฤทธิ์หลอนประสาทอย่างรุนแรงฤทธิ์ของยาจะทำให้ผู้เสพยารู้สึกร้อน เหงื่อออกมาก หัวใจเต้นเร็ว ความดันโลหิตสูง การได้ยินเสียงและการมองเห็นแสงสีต่างๆ ผิดไปจากความเป็นจริง เคลิบเคลิ้มไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ อันเป็นสาเหตุที่จะนำไปสู่พฤติกรรมเสื่อมต่าง ๆ และจากการค้นคว้าวิจัยของแพทย์และนักวิทยาศาสตร์หลายท่าน พบว่า ยาชนิดนี้ร้ายแรง แม้จะเสพเพียง 1-2 ครั้ง ก็สามารถทำลายระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายส่งผลให้ผู้เสพมีโอกาสติดเชื้อโรคต่าง ๆ ได้ง่าย และยังทำลายเซลล์สมองส่วนที่ทำหน้าที่สังสารซีโรโทนิน (Serotonin) ซึ่งเป็นสารสำคัญในการควบคุมอารมณ์ให้มีความสุข ซึ่งผลจากการทำลายดังกล่าว จะทำให้ผู้เสพเข้าสู่สภาวะของอารมณ์ที่เศร้าหมอง หดหู่อย่างมาก และมีแนวโน้มการฆ่าตัวตายสูงกว่าคนปกติ

ฤทธิ์ในทางเสพติด

ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทในระยะสั้นๆ จากนั้นจะออกฤทธิ์หลอนประสาท มีอาการจิตขาดใจ ไม่มีอาการขาดยาทางร่างกาย

อาการผู้เสพ

เหงื่อออกมาก หัวใจเต้นเร็ว ความดันโลหิตสูง ระบบประสาทการรับรู้เปลี่ยนแปลงทั้งหมด (Psychedelic) ทำให้การได้ยินเสียงและการมองเห็นแสงสีต่างๆ ผิดไปจากความเป็นจริง เคลิบเคลิ้ม ควบคุมอารมณ์ไม่ได้

โทษที่ได้รับ

การเสพยาอีโก้ให้เกิดผลร้ายหลายประการ ดังนี้

1. ผลต่ออารมณ์ เมื่อเริ่มเสพยาอีโก้ในระยะแรกยาอีโก้จะออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทให้ผู้เสพยาอีโก้รู้สึกตื่นตัวตลอดเวลา ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้เป็นสาเหตุให้เกิดพฤติกรรมสับสนทางเพศ
2. ผลต่อการรับรู้ การรับรู้จะเปลี่ยนแปลงไปจากความเป็นจริง
3. ผลต่อระบบประสาท ยาอีโก้ทำลายระบบประสาททำให้เซลล์สมองส่วนที่ทำหน้าที่หลั่งสารซีโรโทนิน (Serotonin) ซึ่งเป็นสารสำคัญในการควบคุมอารมณ์นั้นทำงานผิดปกติ กล่าวคือ เมื่อยาอีโก้เข้าสู่สมองแล้วจะทำให้เกิดการหลั่งสาร "ซีโรโทนิน" ออกมามากเกินกว่าปกติ ส่งผลให้จิตสับสนเบิกบาน แต่เมื่อระยะเวลาผ่านไป สารดังกล่าวจะลดน้อยลงทำให้เกิดอาการซึมเศร้า หดหู่อย่างมาก อาจกลายเป็นโรคจิตประเภทซึมเศร้า (Depression) และอาจเกิดสภาวะอยากฆ่าตัวตาย นอกจากนี้การที่สารซีโรโทนินลดลงยังทำให้ธรรมชาติของการหลับนอนผิดปกติ จำนวนเวลาของการหลับลดลง นอนหลับไม่สนิท จึงเกิดอาการอ่อนเพลียขาดสมาธิในการเรียนและการทำงาน

ยาอีโก้ มีหลายชื่อ

1. ชื่อทั่วไป (General Name) เป็นชื่อที่รู้จักกันตามโครงสร้างทางเคมี
MDMA (3,4Methylenedioxyamphetamine)
MDE หรือ MDEA (Methylenedioxyamphetamine)
MDA (3,4Methylenedioxyamphetamine)
2. ชื่อการค้า (Trade Name) เป็นชื่อที่ทางบริษัทผู้ผลิตตั้งขึ้น มีอยู่หลายชื่อด้วยกัน เช่น ECSTASY , E ,ADAM,LOVER DOVER,XTC,Eve
3. ชื่อตามเครื่องหมายการค้า (Trade Mark) หรือสัญลักษณ์ที่ปรากฏอยู่บนเม็ดยา เช่น นก กระต่าย ก้างคาว ผีเสื้อ ดวงอาทิตย์ หิน-หยาง P.T.
4. ชื่อตามอาการของผู้เสพยา เช่น เมื่อเสพยาอีโก้แล้วจะเดิน โดยโยกศีรษะตลอดเวลา เรียกว่า ยาซ่าห้าว หรือเมื่อเสพยาอีโก้แล้วทำให้เกิดพฤติกรรมที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก็เรียกเป็นภาษาแสลงว่า ยาเลิฟ (Love Drug หรือ Love Pills) ยาฮอก (Hug Pills)

ยาเค

ยาเค มาจากคำว่า เคตามีน (Ketamine) เคตาวา (Ketava) หรือ เคตารา (Ketara) หมายถึง ยาที่มีอันตรายสูงที่แพทย์จะจ่ายให้กับผู้ป่วยเฉพาะเมื่อมีความจำเป็นจริงๆ เท่านั้น ยาเค ถูกสังเคราะห์ขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์ โดยใช้เป็นยาสลบมีชื่อเรียกในวงการแพทย์ว่า "KETAMINE HCL" มีลักษณะเป็นผงสีขาว และเป็นน้ำบรรจุอยู่ในขวดสีชา การนำไปใช้นั้นปกติ

แพทย์จะใช้ฉีดเข้าเส้นเลือดในอัตรา 1 ถึง 2 มิลลิกรัมค่อนน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม โดยยาจะออกฤทธิ์ ทำให้หมดสติภายในเวลา 1 นาที หรืออาจใช้วิธีฉีดเข้ากล้ามเนื้อ แต่วิธีนี้จะใช้ปริมาณมากกว่า การฉีดเข้าเส้นเลือดประมาณ 3 เท่า อาการหมดสติจากการใช้ยาจะเป็นอยู่นานประมาณ 10-15 นาทีเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ยาจึงถูกนำมาใช้ในกรณีของการผ่าตัดที่ใช้ระยะเวลาสั้น ๆ หรือใช้ทำให้ผู้ป่วยสลบก่อนที่จะผ่าน ไปสู่การใช้ยาสลบชนิดอื่น

สาเหตุที่ทำให้ยาเค กลายเป็นปัญหาเพราะวัยรุ่นบางกลุ่มได้นำยาเคมาใช้เป็นสิ่งมีนเมา โดยนำมาทำให้เป็นผงด้วยกรรมวิธีผ่านความร้อนจากนั้นจึงนำมาดูดดมเพื่อให้เกิดอาการมีนเมา และมักพบว่าการนำยาเคมาใช้ร่วมกับยาเสพติดร้ายแรงชนิดอื่น เช่น ยาอี และ โคเคน

ยาเค เป็นยาที่ออกฤทธิ์หลอนประสาทอย่างรุนแรงเมื่อเสพเข้าไปจะรู้สึกเคลิบเคลิ้ม (Euphoria) รู้สึกว่าตนเองมีอำนาจพิเศษ (Mystical) มีอาการสูญเสียกระบวนการทางความคิด ความคิดสับสน การรับรู้และตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมทั้งภาพ แสง สี เสียง จะเปลี่ยนแปลงไป ตาลาย ร่างกายเคลื่อนไหวไม่สัมพันธ์กัน หากใช้ปริมาณมากจะเกิดการติดขัดในการหายใจ (Respiratory Depression) อาการไม่พึงประสงค์เหล่านั้น (Bad Trip) จะปรากฏให้เห็นคล้ายกับ อาการทางจิต ซึ่งหากใช้ติดต่อกันเป็นเวลานานจะปรากฏอาการเช่นนี้อยู่บ่อยๆ เรียกว่า Flashbacks ซึ่งท้ายที่สุดแล้วจะทำให้ผู้เสพประสบกับสภาวะ โรควิตและกลายเป็นคนวิกลจริตได้

ฤทธิ์ในทางเสพติด

ยาเคออกฤทธิ์หลอนประสาท

อาการผู้เสพ

เคลิบเคลิ้ม มึนงง ความคิดสับสน ตาลาย หูแว่ว การรับรู้และการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม จะเปลี่ยนแปลงไป การเคลื่อนไหวของร่างกายไม่สัมพันธ์กัน

โทษที่ได้รับ

การนำยาเคมาใช้ในทางที่ผิดย่อมก่อให้เกิดอันตรายต่อตัวผู้ใช้ โดยทำให้เกิดผล ดังนี้

1. ผลต่ออารมณ์ มีความรู้สึก เคลิบเคลิ้ม มึนงง หรือที่เรียกว่า "Dissociation"
2. ผลต่อการรับรู้จะเปลี่ยนแปลงการรับรู้ทั้งหมดในขณะที่เสพไม่คอยตอบสนองต่อ สิ่งแวดล้อมทั้งภาพ แสง สี เสียง

3. ผลต่อร่างกายและระบบประสาท เมื่อใช้ยาเคในปริมาณมากๆ ไม่เพียงแต่จะทำให้เกิดอาการติดขัดในการหายใจเท่านั้น ยังทำให้เกิดอาการทางจิตประสาทหลอน หูแว่ว กลายเป็น คนวิกลจริตได้

แอลเอสดี (LSD : Lysergic Acid Diethylamide)

แอลเอสดี เป็นสารสกัดจากกรดไลเซอจิกที่มีในเชื้อราชนิดหนึ่งชอบขึ้นในข้าวไรย์ มีลักษณะเป็นผงละลายน้ำได้ อาจพบแอลเอสดีเป็นเม็ด ยาแคปซูล หรือผสมในทอฟฟี่ ที่พบว่าแพร่ระบาดมากมีลักษณะเป็นแผ่นกระดาษชุบหรือเคลือบสารแอลเอสดี และปรุงแบ่งเป็นชิ้นเล็ก ๆ ลักษณะเดียวกับแสดมปี แต่มีขนาดเล็กกว่าแสดมปี โดยบนแผ่นกระดาษที่เคลือบสารแอลเอสดีนั้น จะมีสัญลักษณ์ หรือรูปภาพต่าง ๆ แอลเอสดีมีความรุนแรงในการออกฤทธิ์คือสมองสูง คือ ใช้ในปริมาณแค่ 25 Microgram (25/1 ล้านส่วนของกรัม) แอลเอสดีมีชื่อเรียกอีกหลายชื่อ เช่น เมจิกเปเปอร์ แอสซิส แสดมปี

วิธีการเสพ

การเสพอาจทำได้หลายวิธี เช่น การฉีด หรือการนำกระดาษที่เคลือบแอลเอสดีอยู่มาเคี้ยวหรืออม หรือวางไว้ใต้ลิ้น

ฤทธิ์ในทางเสพติด

ออกฤทธิ์หลอนประสาทอย่างรุนแรง ไม่มีอาการเสพติดทางร่างกาย มีอาการเสพติดทางจิตใจ

อาการผู้เสพ

เคลิบเคลิ้ม ผันเฟื่อง ความดันโลหิตสูง อุณหภูมิในร่างกายสูง หายใจไม่สม่ำเสมอ

โทษที่ได้รับ

ฤทธิ์ของยาจะทำให้ผู้เสพเห็นภาพลวงตา หูแว่ว เพื่อฝัน คิดว่าตนเองเป็นผู้วิเศษ หรือคิดว่าหะได้ อาจมีอาการทางจิตประสาทรุนแรง มีอาการหวาดระแวง เกิดอาการกลัวภาพหลอน (Bad Trip) จึงต้องหนีจากความหวาดกลัว เช่น การขับรถหนี หรือหะหนี หรือฆ่าตัวตายเพราะความหวาดกลัว

กัญชา (Cannabis, Marihuana)

กัญชา เป็นพืชล้มลุกจำพวกหญ้าขึ้นได้ง่ายในเขตร้อน ลำต้นสูงประมาณ 2-4 ฟุต

ลักษณะใบจะแยกออกเป็นแฉก ประมาณ 5-8 แฉกคล้ายใบมันสำปะหลังที่ขอบใบทุกใบจะมีรอยหยักอยู่เป็นระยะๆ ออกดอกเป็นช่อเล็ก ๆ ตามง่ามของกิ่งและก้าน ส่วนที่คนนำมาเสพ ได้แก่ ส่วนของกิ่งก้าน ใบ และยอดช่อดอกกัญชา โดยนำมาตากหรืออบแห้งแล้วบดหรือหั่นให้เป็นผงหยาบ ๆ จากนั้นจึงนำมาขูดใส่บุหรี่สูบ (แตกต่างจากบุหรี่ทั่วไป ที่ใส่บุหรีจะมีสีเขียวต่างจากใส่ยาสูบที่มีสีน้ำตาล และขณะจุดสูบจะมีกลิ่นเหมือนหญ้าแห้งไหม้ไฟ) หรืออาจสูบด้วยกล้องหรือบ้องกัญชา บ้างก็ใช้เคี้ยว หรือผสมลงในอาหารรับประทานปัจจุบันรูปแบบของกัญชาที่พบนอกจากจะพบในลักษณะของกัญชาสด กัญชาแห้งอัดเป็นแท่งเป็นก้อนแล้วยังพบในรูปแบบของ “น้ำมันกัญชา”

(Hashish Oil) ซึ่งมีลักษณะเป็นของเหลวสีน้ำตาลเข้มหรือสีดำได้จากการนำกัญชามาผ่านกระบวนการสกัดหลาย ๆ ครั้ง จึงได้เป็นน้ำมันกัญชาที่มีปริมาณสารออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทสูงถึง 20-60% หรืออาจพบในลักษณะของ “ขางกัญชา” (Hashish) เป็นขางแห้งที่ได้จากใบและยอดช่อดอกกัญชา ซึ่งโดยทั่วไปจะมีฤทธิ์แรงกว่ากัญชาสด และมีปริมาณสารออกฤทธิ์แรงกว่ากัญชาสด และมีปริมาณสารออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทประมาณ 4-8%

กัญชาเป็นยาเสพติดให้โทษที่ออกฤทธิ์หลายอย่างต่อระบบประสาทส่วนกลาง คือ ทั้งกระตุ้น กดและหลอนประสาท สารออกฤทธิ์ที่อยู่ในกัญชามีหลายชนิด แต่สารที่สำคัญที่สุดมีฤทธิ์ต่อสมอง และทำให้ร่างกายอารมณ์และจิตใจเปลี่ยนแปลงไป คือ เตตราไฮโดรแคนนาบินอล (Tetrahydrocannabinol) หรือ THC ที่มีอยู่มากในส่วนของยอดช่อดอกกัญชา สาร THC นี้ในเบื้องต้นจะออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท ทำให้ผู้เสพตื่นเต้น ช่างพูด และหัวเราะตลอดเวลา ต่อมาจะกดประสาททำให้ผู้เสพมีอาการคล้ายเมาเหล้าอย่างอ่อนๆ เชื่องซึมและง่วงนอน หากเสพเข้าไปในปริมาณมากๆ จะหลอนประสาททำให้เห็นภาพลวงตา หูแว่ว ความคิดสับสน ควบคุมตนเองไม่ได้

ฤทธิ์ในทางเสพติด

ออกฤทธิ์ผสมผสานทั้งกระตุ้น กดและหลอนประสาท มีอาการเสพติดทางจิตใจ ไม่มี

อาการขาดยาทางร่างกาย

อาการผู้เสพ

อารมณ์อ่อนไหวเปลี่ยนแปลงง่าย ความคิดเลื่อนลอยสับสน ควบคุมตัวเองไม่ได้ ไม่สนใจสิ่งแวดล้อม ความจำเสื่อม กล้ามเนื้อลีบ หัวใจเต้นเร็ว

โทษที่ได้รับ

หลายคนคิดว่า การเสพกัญชานั้นไม่มีโทษร้ายแรงมากนัก แต่จากการศึกษาวิจัย พบว่ากัญชาเป็นยาเสพติดอีกชนิดหนึ่ง ที่มีอันตรายร้ายแรงต่อสุขภาพมากเกินกว่าที่คาดคิด อาทิเช่น

1. ทำลายสมรรถภาพทางกายผู้เสพกัญชาในปริมาณมากๆ เป็นระยะเวลานาน ๆ จะทำให้ร่างกายเสื่อมโทรม จนไม่สามารถประกอบกิจการงานใด ๆ ได้ โดยเฉพาะงานที่ต้องใช้แรงงาน ความคิด และการตัดสินใจ รวมทั้งการหมดแรงงูใจของชีวิตจะไม่คิดทำอะไรเลย อยากรู้อยู่เฉย ๆ ไปวัน ๆ ซึ่งมีผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตและการทำงานอย่างมาก

2. ทำลายระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย การเสพติดกัญชามีผลร้ายคล้ายกับการติดเชื้อเอดส์ (HIV) กล่าวคือ กัญชาจะทำให้ภูมิคุ้มกันในร่างกายทำงานเสื่อมลง หรือบกพร่องร่างกายจะอ่อนแอ และติดเชื้อโรคต่างๆ ได้ง่าย

3. ทำลายสมอง การเสพกัญชาแม้เพียงในระยะสั้นทำให้ผู้เสพบ้างรายสูญเสียความทรงจำ เพราะฤทธิ์ของกัญชาจะทำให้สมองและความจำเสื่อม เกิดความสับสน วิดกกังวล และหากผู้เสพ

เป็นผู้มีอาการของโรคจิตเภทหรือป่วยเป็นโรคซึมเศร้าจะมีความเสี่ยงที่จะเกิดอาการรุนแรงมากกว่าคนปกติทั่วไป

4. ทำให้เกิดมะเร็งปอดเนื่องจากผู้เสพจะอัดควันกัญชาเข้าไปในปอดลึกนานหลายวินาที การสูบบุหรี่ซัคไซ์กัญชาเพียง 4 มวน ซึ่งเท่ากับการสูบบุหรี่ 1 ซอง หรือ 20 มวน นั้น สามารถทำลายการทำงานของระบบทางเดินหายใจ ให้มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งได้มากกว่าคนสูบบุหรี่ธรรมดาถึง 5 เท่า และในกัญชายังมีสารเคมีที่เป็นอันตรายสามารถทำให้เกิดโรคมะเร็งได้

5. ทำร้ายทารกในครรภ์ กัญชาจะทำลายโครโมโซม ฉะนั้นหญิงที่เสพกัญชาในระยะตั้งครรภ์ ทารกที่เกิดมาจะพิการมีความผิดปกติทางร่างกาย เช่น ความผิดปกติของเซลล์ประสาทในสมอง ความผิดปกติของฮอร์โมนเพศและพันธุกรรม

6. ทำลายความรู้สึกทางเพศ กัญชาจะทำให้ระดับฮอร์โมนเพศโทสเทอโรนในชายลดลง ทำให้ปริมาณอสุจิน้อยลง ทั้งยังพบว่า ผู้เสพติดกัญชามักกลายเป็นคนขาดสมรรถภาพทางเพศ

7. ทำลายสุขภาพจิต ฤทธิ์ของกัญชาจะทำให้ผู้เสพมีอาการเลื่อนลอย ฟุ้งเฟื่อง ความคิดสับสน และมีอาการประสาทหลอนจนควบคุมตนเองไม่ได้ ซึ่งถ้าเสพเป็นระยะเวลาานจะทำให้มีอาการจิตเสื่อม

นอกจากนี้ ผลร้ายที่มีต่อร่างกายและจิตใจของผู้เสพแล้วการขับรณขณะเมากัญชายังก่อให้เกิดอันตรายได้มาก เพราะฤทธิ์ของกัญชาจะทำให้เสียสมาธิ ทำให้การตัดสินใจผิดพลาด การตอบสนองช้าลง การรับรู้ทางสายตาบิดเบือน ความสามารถในการมองเห็นสิ่งเคลื่อนที่ค่อยลง จึงเป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อผู้ขับรถยนต์หรือแม้แต่เดินบนท้องถนนก็ตาม

สมองคิดยาเสพติดได้อย่างไร

การติดยาเสพติดเป็นกระบวนการต่อเนื่องเกิดขึ้นทีละน้อย จากการใช้ยาเสพติดเป็นครั้งคราวสู่การใช้ถี่ขึ้น จนต้องใช้ทุกวัน ๆ หลายครั้ง

สมองของคนเรามี 2 ส่วน

1. สมองส่วนนอก (Cerebra Cortex) เป็นสมองส่วนที่ทำหน้าที่ในการคิด
2. สมองส่วนที่อยู่ชั้นใน (Limbic System) เป็นสมองส่วนที่ทำหน้าที่ควบคุมอารมณ์

ความรู้สึกรู้สึก ความต้องการต่าง ๆ หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นสมองในส่วนที่ทำให้เกิดความอยาก

ผู้ที่เสพยาบ้าหรือเมทแอมเฟตามีน ฤทธิ์ของมันจะเข้าไปกระตุ้นปลายประสาทในสมองที่อยู่ชั้นใน ให้ส่งสารเคมีออกมาชนิดหนึ่งทำให้เกิดความรู้สึกรู้อย่างสบาย แต่ในขณะเดียวกัน เมื่อใช้ยาบ่อยครั้งเข้า จะทำให้สมองส่วนนอกซึ่งทำหน้าที่ ในการคิด ถูกทำลายลง การใช้ความคิดที่มีเหตุผลจะเสียไป ทำให้ผู้เสพยาบ้าจึงมักแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม มีอารมณ์ก้าวร้าว หงุดหงิดง่าย

ไม่สามารถควบคุมอารมณ์หรือพฤติกรรมของตนเองได้ จึงทำให้มีการใช้ยาเสพติดบ่อยขึ้น จนทำให้มีอาการทางจิตและกลายเป็นผู้ป่วยโรคจิตเต็มขั้นได้ในที่สุด

สาเหตุของการติดยาเสพติด

สาเหตุของการติดยาเสพติดมีอยู่หลายสาเหตุ มีทั้งที่ตนเองอย่างหลงหรือเป็นการเข้าใจผิดคิดว่ายาเสพติดคงไม่คิดทำให้ติดย่าง ๆ หรือมีปัญหาทางครอบครัว หรือต้องการเรียกร้องความสนใจจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2546 : 23-24) สาเหตุที่ทำให้เยาวชน ตลอดจนผู้คนวัยอื่น ๆ หันไปเสพยาเสพติดมีหลายประการที่สำคัญ ดังนี้

1. สาเหตุจากการถูกชักชวน เยาวชนส่วนใหญ่มีสัญชาตญาณต้องการอยู่ร่วมกัน ต้องการได้รับการยกย่อง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่คณะ ฉะนั้นเพื่อนฝูงชักชวนให้ลองขอมั้ดไม่ได้ มิฉะนั้นจะกลายเป็นเข้ากับเพื่อนไม่ได้ จึงทำให้เยาวชนต้องยอมใช้ยาเสพติดตามการชักชวนของเพื่อน ซึ่งมีหลักฐานสนับสนุนที่แน่ชัด โดยผลจากการศึกษาวิจัยของทางราชการ พบว่า เยาวชนติดยาเสพติดเพราะถูกเพื่อนชักจูงมีถึง 77 % ประกอบกับเยาวชนวัยรุ่นเป็นวัยอยากรู้อยากลองจึงง่ายต่อการชักชวนมากขึ้น

2. สาเหตุจากความกดดันในครอบครัว มีส่วนผลักดันให้สมาชิกในครอบครัวหันไปใช้ยาเสพติดได้ ซึ่งความกดดันในครอบครัวมีแตกต่างกันไป เช่น

2.1 พ่อแม่ทะเลาะกันทุกวัน ลูกเกิดความรำคาญใจที่เห็นสภาพเช่นนั้น ทำให้เบื่อบ้าน จึงทำให้ใช้เวลาว่างที่มีไปคบเพื่อนนอกบ้านจนกว่าจะถึงเวลาอนจึงกลับบ้านและในที่สุดก็หันไปสู้อาเสพติด

2.2 พ่อแม่หย่าร้าง ต่างคนต่างมีภรรยาหรือสามีใหม่ ทำให้ขาดความสนใจในลูกเท่าที่ควร เด็กในวัยรุ่นส่วนใหญ่มีความกดดันสูง ประกอบกับความน้อยใจว่าพ่อแม่ไม่รัก รู้สึกว่าเหว่ จึงได้หันไปใช้ยาเสพติด

2.3 พ่อแม่ไม่เข้าใจลูกเยาวชนที่หันไปใช้ยาเสพติดมิใช่ว่ามีเฉพาะเยาวชนที่ยากจนหรืออยู่ในสถานกำพร้า ฯลฯ เยาวชนที่มีพ่อแม่ร่ำรวยก็มี โอกาสติดยาเสพติดได้เพราะความที่พ่อแม่ไม่เข้าใจลูก คิดว่าหากต้องการอะไรพ่อแม่ก็หาให้ได้โดยเงิน แต่ความจริงเด็กหรือเยาวชนก็มีจิตใจอยากร่วมกันรับรู้กิจกรรมของครอบครัว ต้องการให้พ่อแม่ยกย่องเมื่อทำกิจกรรมดีเช่น สอบได้เป็นที่ดี ๆ หรือได้รับคำชมเชยเมื่อช่วยเหลือผู้อื่นขอมั้ดต้องอยากเล่าให้พ่อแม่ฟังในเรื่องราวต่าง ๆ แต่ปรากฏว่าเมื่อกลับมาถึงบ้านพ่อแม่มีภารกิจมากไม่มีเวลาให้ลูก หรือทำความดีก็ไม่เคยรู้ เมื่อเป็นเช่นนี้บ่อย ๆ เด็กก็เสียใจ ในที่สุดก็กลายเป็นคนเจ็บขริ้ม ว้าเหว่และหันไปใช้ยาเสพติดได้

2.4 พ่อแม่ที่แสดงออกในการรักลูกไม่เท่ากัน การเอาใจใส่ที่แสดงออกต่อลูกทุกคน ควรเหมือนกันและพ่อแม่ที่มีลูกหลายคนไม่ควรตั้งความหวังสูงนัก อยากให้ลูกเรียนเก่ง สอบได้ที่ 1 ทุกคนต้องการเช่นนี้ แต่ควรยอมรับสภาพความเป็นจริงว่าการเรียนเก่งนั้นขึ้นอยู่กับหลาย ๆ ประการ เช่น สติปัญญา ความเอาใจใส่ของเด็กเอง ฉะนั้น เมื่อมีลูก 2-3 คน อาจจะบางคนเรียนเก่ง ลูกคนที่เรียนไม่เก่งก็ไม่ควรได้รับการตำหนิจากพ่อแม่ เพราะสติปัญญาคนเราไม่เท่ากัน มีพ่อแม่บางคนพยายามชมเชยยกย่อง ลูกคนเรียนเก่งให้ลูกที่เรียนไม่เก่งฟังเสมอๆ

3. สาเหตุจากความจำเป็นในอาชีพบางอย่าง เช่น ผู้ทำงานกลางคืน นักดนตรี คนขับรถเมล์ คนขับรถบรรทุก ผู้ทำงานในสถานประกอบการ ผู้มีอาชีพเหล่านี้ใช้ยาเสพติดโดยหวังผลให้สามารถ ประกอบการทำงานได้ เช่น บางคนใช้เพราะฤทธิ์ยาช่วยไม่ให้ง่วง บางคนใช้เพื่อข่มใจให้เกิดความกล้า

4. สาเหตุจากปัญหาเศรษฐกิจคือการ ไม่มีงานทำ หรือมีรายได้น้อยไม่พอรายจ่าย รวมทั้ง ใช้จ่ายเงินเกินตัว แม้ทราบว่ายาเสพติดผิดกฎหมาย แต่เพื่อความอยู่รอดของตนเองจึงยอม ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด โดยขั้นแรกอาจเป็นเพียงคนช่วยส่งยาเสพติดแต่การอยู่ใกล้ซึบซับอยู่ ๆ ในที่สุด เป็นผู้ส่งยาและติดยา บางคนแม้จะมีพอกินพอใช้ ก็อยากกรวยทางลัดก็เป็นทางให้ไปสูยาเสพติดได้

5. สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม มีผู้ติดยาเสพติดจำนวนไม่น้อย มีความตั้งใจที่จะพยายามเลิกเสพยา โดยร่วมกับการบำบัดรักษาจากทั้งภาครัฐและเอกชน แต่เมื่อหายแล้วปรากฏว่าสังคมไม่ยอมรับ เช่น ในครอบครัวตนเองยังแสดงท่าทีดูถูกเหยียดหยามรังเกียจ หรือไปสมัครเข้าทำงานก็ถูกปฏิเสธ เนื่องจากมีประวัติเคยติดยาเสพติด คนเหล่านั้นจำเป็นต้องมีชีวิตรอดคั่งค้างนั้นเมื่อสังคมไม่ยอมรับ จึงหันกลับไปอยู่ในสังคมยาเสพติดเช่นเดิม

6. ขาดความรู้ในเรื่องยา และยาเสพติด คนบางคนทดลองใช้ยาเสพติด เพราะไม่รู้จักและ ไม่มีความรู้เรื่องยาเสพติด บางคนอาจเคยได้ยิน โทษพิษภัยของยาเสพติด แต่ไม่รู้จักชื่อต่างๆที่ใช้ เรียกอาจถูกหลอกให้ทดลองใช้และเกิดเสพยาติดขึ้นได้เช่นคนส่วนใหญ่รู้ว่าเฮโรอีนเป็นยาเสพติด และไม่คิดจะลองแต่หลายคนอาจไม่รู้ว่ามีผงขาวคือเฮโรอีน เมื่อเพื่อนมาชักชวนว่าให้ลองเสพยาขาว แล้วจะเทียวผู้หญิงสนุก จึงได้ลองเสพยา โดยไม่ทราบว่ามันจะเป็นเฮโรอีน นอกจากนี้ถ้าคนเรามี ความรู้เรื่องการใช้อย่างไรก็ไม่ใช่ว่าที่ไม่มีผล

สรุปสาเหตุส่วนใหญ่ ๆ ที่กล่าวมาแล้ว คนที่จิตใจอ่อนแอ อ่อนไหวง่ายต่อการติดยา ดังตัวอย่างข้างต้น สาเหตุที่ทำให้บุคคลหนึ่งไปติดยาเสพติด อาจมีสาเหตุเดียว แต่อาจเกิดได้จากหลายสาเหตุหรือหลายปัญหา

วิธีสังเกตผู้ติดยาเสพติด

วิธีการสังเกตผู้ติดยาเสพติดนั้นเป็นเรื่องที่สังเกตได้ไม่ยากนักหากรู้จักสังเกต เพราะว่า บุคคลที่ติดยาเสพติดนั้น มักจะมีพฤติกรรมที่ไม่เป็นปกติเหมือนบุคคลทั่วไป เช่น ชอบปลีกตัวออก

จากสังคม มีโลกความเป็นส่วนตัวมากกว่าปกติเพราะต้องปิดบังพฤติกรรมบางอย่าง แตกต่างจากบุคคลที่ไม่ติดยาเสพติดจะเป็นที่เปิดเผย ร่าเริง แจ่มใสมีหลักการสังเกตดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2546 : 25-26) การสังเกตผู้ติดยาเสพติดมีวิธีที่สังเกตที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับชนิดของยาเสพติดที่ผู้เสพติดใช้อยู่ ผู้ที่ติดยาเสพติดย่อมรู้ตัวเองว่าติดยาอะไรและสิ่งนั้นผิดกฎหมายหรือไม่ เช่น ดินເລົ່າหรือบุหรี่ซึ่งไม่ผิดกฎหมาย บุคคล ผู้เสพติดก็ไม่กังวลใจมาก บางรายกลับเห็นเป็นของโก้ แต่ถ้าติดยาเสพติดที่ผิดกฎหมายผู้เสพติดจะเกิดความเครียด เพราะต้องปิดบังในการเสพ ฉะนั้นผู้เสพติดจะมีสีหน้าที่แสดงถึงความไม่สบายใจคล้าย ๆ ทำผิดกลัวถูกจับได้ การสังเกตจึงสังเกตได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกได้ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย โดยสังเกตได้จากสิ่งต่อไปนี้

1.1 สุขภาพทั่วไปทรุดโทรมเพราะฤทธิ์ของยาอาจทำให้ไม่หิวหรือเบื่ออาหาร ร่างกายจะผอมซิด น้ำหนักลด ทำงานหนักไม่ไหว บุคคลที่ติดยาเสพติดจะมีโรคแทรกต่าง ๆ เกิดขึ้น เช่น โรคทางเดินอาหาร ปวดท้อง ดับแฉิ่ง โรคทางเดินอาหาร (อาทิ ปอดบวม วัณโรค) โรคผิวหนัง (อาทิ มีแผลเป็นทั้งตัว)

1.2 ริมฝีปากเขียวคล้ำ และแห้งแบบคนสูบบุหรี่จัดๆ

1.3 ร่างกายสกปรก มีกลิ่นตัวแรง เพราะไม่ชอบอาบน้ำ นิ้วมือ มีคราบเหลือง ๆ

สกปรก

1.4 ชอบแต่งตัวด้วยการสวมเสื้อแขนยาว กางเกงขายาวเพื่อปิดรอยเข็มฉีดยาหรือแผลเป็นที่เกิดขึ้น และมักนิยมใส่แว่นดำหรือสีเข้มเพื่อปิดบังม่านตาหรือขยาย

2. การเปลี่ยนแปลงทางจิตใจและพฤติกรรม

2.1 ขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ เช่น คนทำงานก็ขาดงานนักเรียนก็ขาดเรียน

2.2 ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ใจอ่อนแอ

2.3 อารมณ์หงุดหงิด ฉุนเฉียวไม่มีเหตุผล พุดจาก้าวร้าวแม้แต่กับบิดามารดา ชอบอยู่สันโดษ หลบหน้าเพื่อนฝูง

2.4 มั่วสุมกับคนที่มีพฤติกรรมเกี่ยวกับยาเสพติด

2.5 สูบบุหรี่จัดขึ้น

2.6 มีอุปกรณ์เกี่ยวกับยาเสพติด เช่น ด้วยา อุปกรณ์การฉีดหรือการสูดดมในตัว

2.7 หน้าตาซีมเซ้า

2.8 ใช้เงินสิ้นเปลืองผิดปกติ

2.9 สิ่งของในบ้านหายบ่อย

3. แสดงอาการอยากยาเสพติด เป็นที่ทราบแล้วว่า ยาเสพติดทุกชนิดเมื่อเสพแล้วก็ออกฤทธิ์ชั่วระยะเวลาหนึ่ง พอหมดฤทธิ์ก็ทำให้ผู้ติดยาอยากเสพยาอีก ถ้าไม่ได้ยามาเสพยาจะแสดงอาการอยากยาขึ้น ก็ให้สังเกตอาการอยากยาที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจมีความแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นกับชนิดของตัวยา เช่น

- 3.1 จาม น้ำมูก น้ำตาไหลคล้ายคนเป็นหวัด
- 3.2 คลื่นไส้ อาเจียน ปวดศีรษะ
- 3.3 ท้องเดิน บางคนอยากมากถึงอุจจาระเป็นเลือด เรียกว่าลงแดง
- 3.4 ตัวสั่นกระตุก อาจถึงชัก
- 3.5 มีไข้ ปวดเมื่อยตามตัวอย่างรุนแรง
- 3.6 นอนไม่หลับ ทุรนทุราย ม่านตาขยาย

4. อาศัยเทคนิคทางการแพทย์ เมื่อลองใช้วิธีสังเกตทั้ง 3 วิธีแล้วยังไม่มั่นใจก็ใช้เทคนิคทางการแพทย์เป็นเครื่องมือช่วยการสังเกตได้ดังนี้

4.1 เก็บปัสสาวะที่สงสัยว่าติดยาเสพติดส่งตรวจ โดยวิธีหาสารที่ถูกขับถ่ายออกทางปัสสาวะ ซึ่งอาศัยเทคนิคเฉพาะในการตรวจก็สามารถบอกได้ว่าสารที่ออกมาในปัสสาวะเป็นสารเสพติดชนิดใด

4.2 ให้ยาบางชนิดที่ต้านฤทธิ์ยาเสพติด (Antidote) ให้แก่บุคคลที่สงสัยว่าติดยาเสพติด เช่น ให้นาลอร์ฟิน (Nalorphine) แก่บุคคลที่ติดยาเฮโรอีนซึ่งบุคคลนั้นจะแสดงอาการอยากยาตามข้อ 3 ทั้งนี้เพราะนาลอร์ฟินสามารถทำลายฤทธิ์เฮโรอีน

สรุปได้ว่า วิธีสังเกตผู้ติดยาเสพติดประการแรกต้องสังเกตจากพฤติกรรมการแสดงออกทางกายก่อน หากสังเกตไม่ได้เนื่องจากผู้เสพยาเสพติดปิดบังพฤติกรรมของตนเองได้ ก็ใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ ผลจะออกมาแน่นอนและใช้ยืนยันในการพิสูจน์หลักฐานทางวิทยาศาสตร์ได้อีกด้วย

ผลกระทบของการติดยาเสพติด

ยาเสพติดเป็นมหันตภัยร้ายแรงส่งผลเสียทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้ที่ติดยาเสพติด ยังส่งผลเสียต่อหน้าที่การทำงานที่ทำ ส่งผลไปถึงสถาบันครอบครัว บุคคลใกล้ชิดได้รับผลกระทบในทางที่ไม่ดีทั้งสิ้น รวมถึงสังคมโดยรวมและประเทศชาติ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2546 : 25-26) ยาเสพติดส่งผลกระทบออกมาอย่างเป็นลูกโซ่ เริ่มจากตัวเองทำให้เสียสุขภาพแล้ว ยังส่งผลเสียต่อไปยังครอบครัวเนื่องจากต้องเสียเงินหรือทรัพย์สินที่จะต้องนำมาซื้อยาเสพติดเพื่อเสพ แล้วยังส่งผลกระทบต่อไปยังชุมชนเพราะอาจเกิดอาชญากรรมขึ้นเนื่องจากควบคุมสติของตนเองไม่ได้และส่งผล

เสียต่อไปยังระดับชาติคือรัฐจะต้องเสียเงินค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดู บำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดทำให้รัฐ
เสียงบประมาณจำนวนมาก

1. ต่อผู้เสพเอง

- 1.1 ทำให้สุขภาพทรุดโทรม มีโรคแทรกต่างๆเกิดขึ้น เช่น ดับแฉ่งวัณโรค โรคผิวหนัง
- 1.2 เสียเงินเพื่อซื้อยาเสพติดมาเสพ
- 1.3 เป็นบุคคลไร้สมรรถภาพทั้งร่างกายและจิตใจ เฉื่อยชา เกียจคร้าน บางคนทำงาน

ไม่ได้

- 1.4 บุคลิกภาพไม่ดี มีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปในทางที่ไม่ดี
- 1.5 มีโทษตามกฎหมาย

2. ต่อครอบครัว

- 2.1 ความรับผิดชอบต่อครอบครัวหรือญาติพี่น้องหมดไปครอบครัวหมดความสุข และเป็นภาระต่อบุคคลในครอบครัว รวมทั้งทิ้งภาระหนักให้ครอบครัวหากต้องพิการหรือเสียชีวิต
- 2.2 ทำความเดือดร้อนให้ครอบครัว และความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจของครอบครัว

3. ต่อสังคมหรือชุมชน

- 3.1 เป็นที่รังเกียจของสังคมหรือชุมชน ไม่มีใครอยากคบด้วย
- 3.2 ลักขโมยของในบ้านไปขาย เพื่อหาเงินมาซื้อ และนาน ๆ เข้า ก็ต้องลักขโมยของ
ผู้อื่นหรือวิ่งราวชาวบ้าน ในที่สุดอาจถึงขั้นจับขังทรัพย์

4. ต่อประเทศชาติ

- 4.1 ทำลายเศรษฐกิจของชาติ เพราะผู้ติดยาเสพติดคนหนึ่งจะต้องเสียค่าใช้จ่ายประมาณ
50 บาทต่อวัน ถ้า 5 แสนคนจะประมาณ 25 ล้านบาทต่อวัน หรือ 750 ล้านบาทต่อ 1 เดือน หรือ
9 พันล้านบาทต่อปี ซึ่งจำนวนนี้สามารถนำไปพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมากมาย
แต่กลับต้องมาสูญเสียในกิจการเช่นนี้ไปอย่างน่าเสียดาย

4.2 บ่อนทำลายความมั่นคงของประเทศ ผู้ติดยาเสพติดจะมีสุขภาพทรุดโทรมทั้งร่างกาย
และจิตใจตามฤทธิ์ยา ฉะนั้น ถ้าประเทศใดมีเยาวชนซึ่งเป็นพลังของชาติในอนาคต ติดยาเสพติดมาก
ก็เป็นบ่อนทำลายความมั่นคงของประเทศนั้น ซึ่งต้องระมัดระวังผู้ไม่หวังดีต่อชาติ จะใช้ยาเสพติด
เป็นเครื่องมือทำลายประชาชน เท่ากับเป็นการทำลายความมั่นคงของประเทศ

สรุปเริ่มจากตัวเองทำให้เสียสุขภาพแล้ว ยังส่งผลไปต่อยังครอบครัวเนื่องจากต้องเสียเงิน
หรือทรัพย์สินที่จะต้องนำมาซื้อยาเสพติดเพื่อเสพ แล้วยังส่งผลกระทบต่อสังคมเพราะอาจเกิด
อาชญากรรมขึ้นเนื่องจากควบคุมสติของตนเองไม่ได้หรือหาเงินมาซื้อยาเสพติด โดยวิธีที่ผิด ๆ และ

ส่งผลเสียต่อไปยังระดับชาติคือรัฐจะต้องนำเงินมาเสียค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดู บำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดทำให้รัฐเสียงบประมาณจำนวนมาก

แนวคิดและวิธีการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดยั่งยืนปี พ.ศ. 2556 คือการที่รัฐบาลแต่ละรัฐบาลจะมีแนวทางในการป้องกันและปราบปรามแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นของตนเอง โดยจัดทำในรูปของนโยบายออกมา เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติของส่วนราชการ ปัจจุบันคณะรัฐบาลนำโดยนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตรนายกรัฐมนตรีใช้การป้องกันยาเสพติดนำการปราบปรามการป้องกันนั้นมีผู้ให้ความหมายอยู่หลายท่าน ผู้วิจัยได้ค้นคว้าศึกษามีดังนี้

การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

การป้องกันปราบปรามยาเสพติดผู้ศึกษาวิจัย แยกออกได้เป็นสองแนวทางตามที่รัฐบาลได้สั่งการมาเป็นคำสั่งคือ การป้องกันยาเสพติดกับการปราบปรามยาเสพติด การป้องกันเป็นด้านแรกที่นำมาปฏิบัติและได้ผลดีกว่าการปราบปรามหลายรัฐบาลให้ความสำคัญกับการป้องกันเป็นอย่างมาก เพราะเป็นการให้วัคซีนแก่บุคคลที่มีโอกาสเสี่ยงที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ส่วนการปราบปรามนั้นต้องระดมทุนเป็นจำนวนมากทั้งกำลังคนและยุทโธปกรณ์ต่าง ๆ มากมายเพื่อสกัดกั้น เช่น ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เช่น เครื่องสแกนยาเสพติด ในการตรวจจับหาสารเสพติดตามด่านถาวรต่าง ๆ ทั่วประเทศต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศในราคาที่สูงมาก แต่ได้ผลน้อยกว่าการป้องกัน เป็นการปลูกจิตสำนึกให้กับบุคคลต่าง ๆ ทั้งนี้ มีผู้ให้ความหมายของการป้องกันปราบปรามยาเสพติดดังนี้

สุวัฒน์ ธีรเวชเจริญชัย (2540 : 96-97) ได้กล่าวถึงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด หมายถึง การแก้ไขปัญหายาเสพติดมีอยู่สองระดับ คือระดับนานาชาติ และระดับประเทศ ในระดับแรกได้เริ่มมาตั้งแต่สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ในค.ศ. 1946 องค์การสหประชาชาติให้ชักนำให้ประเทศส่วนใหญ่ลงนามใน “อนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ” เพื่อควบคุมยาเสพติด ในปัจจุบันมีประเทศต่าง ๆ ร่วมลงนามกว่า 100 ประเทศอนุสัญญานี้มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายระหว่างประเทศมีหน่วยงานที่เรียกว่า “องค์การตำรวจสากล” (International Police) หรือ (Interpol) ทำหน้าที่สืบสวนและจับกุมผู้ลักลอบค้ายาเสพติด หรือผู้ผลิตยาเสพติดในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ส่วนการแก้ไขปัญหายาเสพติดในประเทศไทย มีมาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่สำคัญแบ่งได้เป็น 4 ประการคือ

1. การป้องกัน
2. การปลูกพืชเศรษฐกิจเพื่อทดแทนฝิ่น

3. การดำเนินการปราบปรามยาเสพติด

4. การบำบัด

ซึ่งการป้องกันนั้นอาจทำได้หลายประการที่สำคัญคือ การให้ข้อมูลข่าวสารและสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพจิต การหาทางเลือกใหม่ การขวางกั้นมิให้เกิดการใช้ยา การป้องกันใช้ยาด้วยตัวเองและใช้ยาผิด การปลูกพืชเศรษฐกิจทดแทนการปลูกฝิ่น เพื่อให้ชาวเขามีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ที่สำคัญคือลดพื้นที่การปลูกฝิ่นการดำเนินการปราบปรามยาเสพติด รัฐบาลได้ออกพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 ซึ่งจากพระราชบัญญัตินี้ได้มีการจัดตั้งการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดขึ้นในสำนักนายกรัฐมนตรี มีฐานะเทียบเท่าหน่วยงานระดับกรม เรียกชื่อว่า “คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด” หรือ ป.ป.ส. ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวได้กำหนดแนวทางและมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่สำคัญไว้ 5 ประการ คือ

1. การปราบปรามยาเสพติดและการค้ายาเสพติดอย่างเฉียบขาด
2. การป้องกันยาเสพติด
3. การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด
4. การควบคุมพืชเสพติด (การปลูกพืชเศรษฐกิจทดแทน)
5. การร่วมมือระหว่างประเทศในการปราบปรามยาเสพติด การบำบัดรักษา ซึ่งหลักการบำบัดรักษานั้นต้องเตรียมผู้ป่วยให้พร้อม ปรับสภาพฟื้นฟูจิตใจ เสริมสร้างกำลังใจ และบำรุงร่างกาย แนะนำทางการกลับไปดำเนินชีวิตในสังคม

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2546 : 6) ได้กล่าวถึงการดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดว่า ให้ดำเนินการครอบคลุมด้วยยาเสพติดสำคัญที่มีการแพร่ระบาดมากในปัจจุบัน มีแนวโน้มการขยายตัวมากขึ้นมีนโยบายที่ชัดเจนจากรัฐบาลเพื่อเอาชนะยาเสพติดรวม 9 แนวทางคือ

1. การปลูกพื้งแผ่นดินและการป้องกัน
2. การควบคุมตัวยาและสารเคมี
3. การปราบปราม
4. การบำบัดรักษาและการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
5. การข่าว การประสาน และการพัฒนาการข่าวของทุกหน่วยให้เป็นระบบ
6. การอำนวยความสะดวกและการประสานงานพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกการแก้ไขปัญหาเสพติด
7. การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
8. ความร่วมมือระหว่างประเทศ
9. การวิจัย พัฒนา ติดตามและประเมินผล

โดยให้ยุทธศาสตร์ลดอุปสงค์ยาเสพติดควบคู่ไปกับลดอุปทานยาเสพติดภายใต้การผสมผสานกันอย่างเหมาะสม ระหว่างการป้องกัน การบำบัดรักษา การฟื้นฟูสมรรถภาพ การปราบปรามและการควบคุม พืชเศรษฐกิจ โดยระดมสรรพกำลังและความร่วมมือจากองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาภาคเอกชน องค์กรประชาชนแก้ไขปัญหายาเสพติด

ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด (2555 : 1-3) ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 154/2554 ลงวันที่ 9 กันยายน 2554 เรื่องยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ซึ่งกำหนดนโยบายให้องค์กรที่เกี่ยวข้องทุกระดับนำไปปฏิบัติ และให้พลังมวลชนเป็นปัจจัยสำคัญในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดในลักษณะของการบูรณาการ คำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ 155/2554 ลงวันที่ 9 กันยายน 2554 เรื่องการจัดตั้งศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติเพื่อเป็นศูนย์อำนวยการบริหารจัดการแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ทำหน้าที่ในการนำนโยบาย ยุทธศาสตร์และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ไปสู่การปฏิบัติ ในการประชุมศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ ครั้งที่ 4/2555 เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2555 ได้ให้ความเห็นชอบในการปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืนปี 2556 ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลจึงได้มีคำสั่งดังนี้

1. ให้มีการปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดยั่งยืนปี 2556
2. ให้หน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบในแต่ละแผนงาน จัดทำแผนปฏิบัติการเชิงบูรณาการ โดยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบูรณาการแผนงาน โครงการ งบประมาณ ในภาพรวมตามแผนยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดภายในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2555
3. ในระดับส่วนกลางให้หน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบในแต่ละแผนงาน ดำเนินการดังนี้
 - 3.1 กระทรวงมหาดไทย
 - 3.1.1 พัฒนาระบบการอำนวยการของ ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด/อำเภอให้มีประสิทธิภาพ
 - 3.1.2 ส่งเสริมกระบวนการสร้างความเข้มแข็งในหมู่บ้าน/ชุมชนและต่อขบวนการบูรณาการร่วมกับการพัฒนาให้เกิดความยั่งยืน
 - 3.1.3 มอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
 - 3.2 กระทรวงสาธารณสุข
 - 3.2.1 เร่งจัดทำแผนการพัฒนาระบบ บุคลากร อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้มีความพร้อม
 - 3.2.2 พัฒนาระบบการคัดกรองผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด

3.2.3 พัฒนาระบบการติดตามผู้ผ่านการบำบัดให้ครอบคลุมทั่วประเทศเพื่อลดอัตรา
เสพยาให้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด

3.3 กระทรวงศึกษาธิการ

3.3.1 ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลิตวิทยากรที่ป้องกันครบถ้วน
ตามเป้าหมาย ได้แก่ วิทยากรครู Drug Abuse Resistance Education วิทยากรพระ วิทยากรครูทหาร
วิทยากรตำรวจ วิทยาที่เป็นครูในโรงเรียน เป็นต้น

3.3.2 ป้องกันเยาวชนก่อนวัยเสี่ยง ขยายครอบคลุมทั้งในระดับชั้น ป.5 - ป.6
ทั่วประเทศ

3.3.3 สร้างความเข้มแข็งของสถานศึกษาทั่วประเทศให้มีกระบวนการต่อเนื่อง

3.3.4 ร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการควบคุมปัจจัยเสี่ยง/แหล่งมั่วสุม
รอบสถานศึกษา

3.4 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

3.4.1 จัดระบบศูนย์ปฏิบัติการข่าวและปราบปรามยาเสพติด และการจัดตั้ง
War Room ทุกระดับ

3.4.2 ปราบปรามนักค้ายาเสพติด ภายหลังการจับกุมคดียาเสพติด โดยขยายผล
ทางการข่าว การสืบสวนหรือใช้มาตรการทางทรัพย์ จำนวน 40,000 คดี

3.4.3 กำหนดการสืบสวนเครือข่าย/กลุ่มการค้ายาเสพติดระดับสำคัญมากภาคละ
1 กลุ่มสำคัญ

3.4.4 บูรณาการมาตรการทรัพย์สินคดียาเสพติด

3.4.5 พัฒนาศูนย์ป้องกันยาเสพติด ครู Drug Abuse Resistance Education
เข้าดำเนินการในสถานศึกษา

3.4.6 ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงมหาดไทยในการควบคุมปัจจัย
เสี่ยง/แหล่งมั่วสุม

3.5 กระทรวงกลาโหม

3.5.1 สกัดกั้นการนำเข้า/ส่งออกยาเสพติดและเคมีภัณฑ์ตามแนวชายแดน

3.6 ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
และกรมการพัฒนาชุมชน เป็นเจ้าภาพหลักในการป้องกันและแก้ไขปัญหากลุ่มเยาวชนนอก
สถานศึกษา โดยบูรณาการการทำงานร่วมกับจังหวัด/อำเภอ

3.7 กระทรวง กรม หน่วยงานอื่นให้การสนับสนุนผู้รับผิดชอบหลัก ตามที่ได้รับ
ประสานงาน

4. ในระดับจังหวัด/อำเภอให้ดำเนินการดังนี้

- 4.1 ให้ทุกจังหวัด/อำเภอกำหนดเป้าหมายในแต่ละแผนงานให้สอดคล้องกับปัญหา
ยาเสพติด
- 4.2 ทุกจังหวัด/อำเภอบูรณาการแผนงาน โครงการ และงบประมาณปี 2556 จาก
ทุกแหล่งของทุกหน่วยงานภายในจังหวัด/อำเภอ ตามแผนพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด
ภายในวันที่ 15 พฤศจิกายน 2555
- 4.3 การปฏิบัติของช่วงเดือนตุลาคม-ธันวาคม 2555 ให้ดำเนินการดังนี้
- 4.3.1 ทบทวนสถานการณ์ปัญหา ยาเสพติด ในหมู่บ้าน/ชุมชนและจำแนก
สถานการณ์ตามกลุ่มประเภท
- 4.3.2 คัดเลือกและฝึกอบรมพี่เลี้ยง/ผู้ประสานงานชุมชนจากหน่วยงานต่าง ๆ
อย่างชัดเจนและให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน/ชุมชน
- 4.3.3 ส่งเสริมบทบาทของภาคประชาชน ภาคประชาสังคมเข้าร่วมป้องกัน
ยาเสพติด
- 4.3.4 เร่งปฏิบัติการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ เพื่อจูงใจให้ผู้เสพเข้าบำบัด โดยสมัครใจ
ทั่วประเทศ
- 4.3.5 พัฒนาศูนย์จำแนกคัดกรองผู้ผ่านการบำบัดรักษาระดับอำเภอ
- 4.3.6 พัฒนาศักยภาพและคุณภาพของทีมวิทยากรค่ายปรับพฤติกรรมของอำเภอ
- 4.3.7 จัดทำแผนพัฒนาระบบการบำบัดอย่างครบวงจรทุกจังหวัด
- 4.3.8 จัดเตรียมระบบติดตาม ช่วยเหลือ และจัดตั้งศูนย์ข้อมูลติดตาม และประสาน
ความช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดรักษา
- 4.3.9 การคัดเลือกและการฝึกอบรมวิทยากร เพื่อการป้องกันยาเสพติด เช่น
วิทยากรตำรวจ ครูสอนศาสนา และวิทยากรอื่น ๆ เพื่อดำเนินการในสถานศึกษาให้ครอบคลุม
ทุกสถานศึกษาที่จะดำเนินการ
- 4.3.10 เร่งป้องกันกลุ่มเด็กและเยาวชน ทั้งในและนอกสถานศึกษา ไม่ให้เข้าไป
ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด
- 4.3.11 สำรวจข้อมูลและเร่งป้องกันกวดขันพื้นที่เสี่ยง/ปัจจัยเสี่ยง โดยเฉพาะปัจจัย
เสี่ยงนอกสถานศึกษาและการรวมกลุ่มของเยาวชน
- 4.3.12 ส่งเสริมการสร้างความเข้มแข็งของสถานประกอบการป้องกันยาเสพติด
- 4.3.13 พัฒนาศูนย์อำนวยการข่าวและปราบปรามยาเสพติด
- 4.3.14 จัดตั้งชุดปฏิบัติการยาเสพติดรายสำคัญ(Task Force)

- 4.3.15 จัดตั้งทีมปฏิบัติการสืบสวนทางการเงิน
- 4.3.16 เร่งดำเนินการทรัพย์สินด้านผู้ค้าและผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
- 4.3.17 ปฏิบัติการเฝ้าตรวจและสกัดกั้นตามแนวชายแดนในพื้นที่ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างเข้มข้น
- 4.3.18 พัฒนาระบบการอำนวยความสะดวกของศูนย์อำนวยความสะดวกแผ่นดินอาชญาเสพติดในทุกระดับ
- 4.3.19 บูรณาการแผนงาน โครงการ และงบประมาณของทุกหน่วยงานในจังหวัด
- 4.3.20 จัดทำแผนแก้ไขปัญหายาเสพติด ในพื้นที่พิเศษและมาตรการเฉพาะให้ครบทุกแผน
- 4.3.21 เร่งรัดการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ที่มีปัญหายาเสพติดรุนแรง ตาม โครงการชุมชนอุ่นใจได้ถูกหลานกลับคืน ปฏิบัติการปิดล้อม X-Ray เจริญ 90 วัน
- 4.3.22 จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อควบคุม และลดระดับปัญหายาเสพติด ระดับอำเภอ ให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

ศูนย์อำนวยความสะดวกแผ่นดินอาชญาเสพติด (2555 : 25-31) ได้แบ่งแผนการป้องกันยาเสพติดไว้ในแผนที่ 3 โดยรัฐบาลชุดนี้ได้ให้ความสำคัญของการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดเป็นอย่างมาก โดยให้ครู Drug Abuse Resistance Education เข้าไปดำเนินการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 เนื่องจากเป็นการดำเนินงานแก้ปัญหาที่ต้นเหตุเห็นผลช้าแต่จะส่งผลดีในระยะยาว ซึ่งกำหนดไว้ในแผนงานที่ 3 และที่ 4 ดังนี้

แผนงานที่ 3 แผนการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติด (Potential Demand)

1. เป้าหมายของแผน
 - 1.1 ป้องกันเยาวชนก่อนวัยเสี่ยง ให้มีภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติด ขยายครอบคลุมทั้งในระดับชั้น ป.5- ป.6 ทั่วประเทศ ประมาณ 1.5 ล้านคน โดย 80% มีภูมิคุ้มกันยาเสพติด
 - 1.2 กำหนดโรงเรียนป้องกันยาเสพติด 11,490 แห่งทั่วประเทศ โดย 80% ของโรงเรียนมีกระบวนการต่อเนื่อง
 - 1.3 ควบคุมและลดปัจจัยเสี่ยงและพื้นที่เสี่ยงทุกจังหวัด ให้ดีขึ้นกว่า ปี 2555
 - 1.4 ป้องกันเยาวชนนอกสถานศึกษา โดยให้ทุกอำเภอทั่วประเทศ มีแผน มีกิจกรรมเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันที่ชัดเจน
 - 1.5 ป้องกันการเสพยาเสพติดรายใหม่ ไม่ให้เกิดขึ้น เกินกว่า 15%
 - 1.6 สถานประกอบการกิจการมีระบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามเกณฑ์มาตรฐานโรงงานสีขาวป้องกันยาเสพติด 2,000 แห่ง

2. มาตรการดำเนินงาน

2.1 การดำเนินงานป้องกันเยาวชนก่อนวัยเสี่ยง และการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเยาวชนก่อนวัยเสี่ยง จะเป็นยุทธศาสตร์สำคัญที่จะวางรากฐานให้กับเยาวชนในระยะยาว โดย

2.1.1 ให้กลไกและหน่วยงานที่รับผิดชอบ ได้แก่ ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอำนวยการร่วมศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ ฯลฯ ประเมินการจำนวนวิทยากรป้องกันที่จะเข้าให้ความรู้ในโรงเรียนว่ามีความต้องการเพิ่มเท่าใด จึงจะครอบคลุมเป้าหมาย และให้วางแผนการสร้างวิทยากรดังกล่าวให้แล้ว ภายใน ไตรมาสที่ 1

2.1.2 เพื่อให้การผลิตวิทยากรป้องกันฯ ครบถ้วนตามเป้าหมาย จึงให้ใช้วิทยากรฯ จากหน่วยและ โครงการต่างๆมาดำเนินการ ได้แก่ วิทยากรครู Drug Abuse Resistance Education วิทยากรพระ วิทยากรครูทหาร วิทยากรตำรวจ วิทยากรที่เป็นครูใน โรงเรียน ฯลฯ ตามเงื่อนไขของแต่ละพื้นที่ โดยให้มีเนื้อหาหลักของการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดและจำนวนชั่วโมงการสอน ใกล้เคียงกัน

2.1.3 ให้กระทรวงศึกษาธิการ มอบนโยบายให้กับทุก โรงเรียนที่มีนักเรียนในชั้น ป.5 และ ป.6 ทั่วประเทศ ให้การสนับสนุน ร่วมมือและจัดชั่วโมงการสอนให้กับวิทยากรฯ ดังกล่าว รวมทั้งสนับสนุนในส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทั้งปริมาณ และคุณภาพ

2.1.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิต และกิจกรรมป้องกันยาเสพติดเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้กับเยาวชนก่อนวัยเสี่ยง ในชั้น ป.5-ป.6

2.1.5 มอบกระทรวงศึกษาธิการบรรจุการสอนทักษะชีวิตเพื่อการป้องกันยาเสพติดอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมในหลักสูตรการเรียนการสอนระดับชั้นประถมศึกษา ซึ่งเป็นวัยก่อนเสี่ยง

2.2 การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขเยาวชนวัยเสี่ยงในโรงเรียน

2.2.1 การสร้างปัจจัยภายนอกสนับสนุนกิจกรรมในโรงเรียน มีดังนี้

2.2.1.1 ให้ศูนย์ปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติมอบนโยบาย สถานีตำรวจทุกแห่งจัดหน้าที่ตำรวจประสานงาน โรงเรียน เพื่อประสานงาน เฝ้าระวัง ร่วมแก้ไขปัญหาของนักเรียนร่วมกับ โรงเรียน

2.2.1.2 ให้เสริมความเข้มแข็งให้กับศูนย์เครือข่ายเจ้าพนักงานส่งเสริมความประพฤตินักเรียน นักศึกษาระดับจังหวัด ให้สามารถปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนภายนอกในโรงเรียนร่วมกับคณะจัดระเบียบสังคมในพื้นที่อย่างจริงจัง

2.2.2 การสร้างกิจกรรมภายในโรงเรียน

2.2.2.1 ให้สำรวจข้อมูลปัญหายาเสพติด และพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน ในโรงเรียนทุกแห่ง โดยเฉพาะให้สถานศึกษาและตำรวจ ชักถามในรายละเอียด ในกรณีที่มีนักเรียน ถูกจับกุมคดียาเสพติดที่เกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลป้องกันและแก้ไขปัญหาคต่อไป

2.2.2.2 ให้ส่งเสริมกิจกรรมป้องกันและเฝ้าระวังยาเสพติด ในโรงเรียน เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน เช่น กิจกรรม To Be Number 1 กิจกรรมสร้างสรรค์ต่าง ๆ โดยนักเรียน ค่ายคุณธรรมกิจกรรมลูกเสือและเนตรนารีป้องกันยาเสพติด กิจกรรมกีฬาป้องกัน ยาเสพติด ส่งเสริมการรวมกลุ่มของนักเรียนทั้งในส่วนของชมรมและสถานักเรียน เช่น ชมรม เพื่อนใจวัยรุ่น

2.2.2.3 สำหรับนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดและปัญหาต่าง ๆ ให้โรงเรียนให้ความสำคัญเป็นพิเศษ ป้องกันไม่ให้เยาวชนเหล่านี้มีพฤติกรรมด้านยาเสพติด โดยการส่งเสริมให้มีกิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือดูแลช่วยเหลือตามความเหมาะสม เช่น การจัดค่ายอบรม การส่งเสริมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ การเรียนพิเศษ ฯลฯ นอกจากนี้ ให้พิจารณา ใช้วิธีการสุ่มตรวจปัสสาวะเป็นห้วงๆเพื่อการป้องปราม

2.2.2.4 สำหรับนักเรียนที่มีพฤติกรรมด้านยาเสพติด ให้ถือนโยบายผู้เสพ คือ ผู้ป่วยที่จะต้องรักษา จึงให้ทุกโรงเรียน ใช้นโยบายนี้อย่างจริงจัง โดยร่วมกับสาธารณสุข และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำนักเรียนที่ตรวจพบว่าใช้ยาเสพติดเข้ารับการบำบัดอย่างเหมาะสมภายหลัง การจำแนก คัดกรองแล้ว ทั้งนี้ให้ส่งเสริมโครงการจิตสังคัมบำบัดในโรงเรียน และเน้นย้ำให้ สถานศึกษาจัดให้มีการติดตาม ดูแล ช่วยเหลือนักเรียนหลังการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมต่อไปด้วย

2.2.2.5 ให้ทุกโรงเรียน จัดให้มีครูจำนวนหนึ่ง รับผิดชอบงานด้านยาเสพติด และพฤติกรรมเสี่ยง มีหน้าที่ ประสานและดำเนินกิจกรรมป้องกัน เฝ้าระวัง และประสานงานกับ หน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง

2.2.2.6 ให้กระทรวงศึกษาธิการ พิจารณาเพิ่มเนื้อหาหลักสูตรการเรียน การสอนในเรื่องการพัฒนาทักษะชีวิต เรื่องยาเสพติดในกระบวนการเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิด พฤติกรรมต่อต้านยาเสพติดอย่างแท้จริง

2.2.2.7 ให้ทุกจังหวัดวิเคราะห์ จำแนกระดับความเสี่ยงของสถานศึกษา ต่อปัญหาเสพติด และกำหนดสถานศึกษาที่มีความเสี่ยงต่อปัญหาเสพติดในเกณฑ์สูง เป็นเป้าหมายที่จะต้องดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายอย่างจริงจัง มีแผนปฏิบัติชัดเจน มีเป้าหมาย การวัดผล และสนับสนุนงบประมาณดำเนินการ

2.3 การควบคุมพื้นที่/ปัจจัยเสี่ยง โดยดำเนินการต่อพื้นที่เสี่ยง ประกอบด้วย สถานบันเทิง/สถานบริการที่ฝ่าฝืนระเบียบ/กฎหมาย หอพักที่มีการมั่วสุมของเยาวชน ร้านเกมส์/อินเทอร์เน็ต และพื้นที่สาธารณะที่ขาดการดูแลจนกลายเป็นสถานที่มั่วสุม โดยดำเนินการควบคุมพื้นที่และปัจจัยเสี่ยงเหล่านั้นมิให้เป็นพื้นที่/ปัจจัยส่งเสริมการแพร่ระบาดของยาเสพติดในจังหวัด โดยมีขั้นตอนดำเนินงานดังต่อไปนี้

2.3.1 สืบหาข้อมูล หาข่าวเพื่อบ่งชี้พื้นที่/ปัจจัยเสี่ยงทุกแห่ง ในพื้นที่จังหวัด โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยเสี่ยงรอบสถานศึกษาทุกแห่ง มอบหมายให้บุคคล หน่วยงาน ฯลฯ ดำเนินการ และบันทึกเข้าสู่ระบบข้อมูลในระบบที่กำหนด

2.3.2 ให้ทุกจังหวัดจัดตั้งชุดจัดระเบียบสังคมของจังหวัด และอำเภอ ประกอบด้วย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้มีคำสั่งระบุรายชื่อผู้ปฏิบัติอย่างชัดเจนภายในเดือนพฤศจิกายนนี้ ส่งมายัง สำนักงานอำนวยการร่วมศูนย์ปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติให้ ศูนย์ปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัด สนับสนุนปัจจัยในการปฏิบัติงานกับชุดดังกล่าวและออกแผนปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง

2.3.3 ใช้มาตรการทางกฎหมายอย่างบูรณาการทุกฉบับ ดำเนินการต่อปัจจัยเสี่ยงที่ฝ่าฝืน ระเบียบและกฎหมายอย่างจริงจัง เพื่อเป็นการป้องปราม กดดัน ปรามปรามเจ้าของผู้ฝ่าฝืนระเบียบและกฎหมาย ควบคู่กับใช้มาตรการทางสังคม โดยการขอความร่วมมือเจ้าของพื้นที่ในการดูแลเฝ้าระวังปัญหาเสพติดมิให้เกิดในพื้นที่รับผิดชอบ

2.3.4 ให้ศูนย์ปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัด และหน่วยงาน รับผิดชอบในทุกจังหวัดปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จัดสถานที่เสี่ยงที่ใช้เป็นแหล่งมั่วสุม จัดให้มีแสงสว่าง ติดตั้งกล้อง CCTV มีจุด/ช่องทางการแจ้งข่าวสาร ส่งเสริมการมีเวรยามชุมชน ที่มีจิตอาสา ฯลฯ สร้างความปลอดภัยให้กับประชาชนในพื้นที่ชุมชนต่างๆที่เป็นจุดเสี่ยง ทั้งจากปัญหาเสพติดและอาชญากรรม เพื่อขจัดพื้นที่มั่วสุมของเยาวชน

2.3.5 การรวมกลุ่มแก๊งค์ของเยาวชน เช่น แก๊งค์มอเตอร์ไซด์ซิ่ง รวมถึงกลุ่มแก๊งค์ ในลักษณะอื่นๆเนื่องจากกลุ่มแก๊งค์เหล่านี้กำลังเป็นปัญหาต่อความสงบสุขของสังคม และเริ่มพฤติกรรมใช้ความรุนแรงต่อเจ้าหน้าที่จนต้องบาดเจ็บ และเสียชีวิต จึงให้ทุกจังหวัด เร่งแก้ไขปัญหานี้อย่างจริงจัง ด้วยการสำรวจข้อมูลกลุ่ม/แก๊งค์ ต่างๆช่วงเวลาที่มั่วสุมหรือมีพฤติกรรมเสี่ยง สถานที่มั่วสุม และแหล่งที่สนับสนุน เช่น ร้านแต่งรถ ฯลฯ และวางแผนปฏิบัติการป้องปราม ปรามปราม ตามความเหมาะสมและจำเป็น

2.4 การป้องกันเยาวชนนอกสถานศึกษา ประเมินการว่า ทั่วประเทศ มีเยาวชน นอกสถานศึกษา อายุระหว่าง 7 - 24 ปี ประมาณ 4 ล้านคน ซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อปัญหาเสพติด

ในอัตราที่สูง โดยกลุ่มเยาวชนนอกสถานศึกษามีความเสี่ยงต่อปัญหายาเสพติดมากกว่าเยาวชน
 ในสถานศึกษา ในอัตรา 1 ต่อ 3 ดังนั้น การจัดลำดับการป้องกันต่อเยาวชนเหล่านี้อย่างทั่วถึงและ
 มากพอ จะทำให้งานการป้องกันยาเสพติดตรงจุดมากขึ้น

2.4.1 มอบหมายให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
 กรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ
 การศึกษาตามอัธยาศัย ฯลฯ ร่วมกันรับผิดชอบงานป้องกันเยาวชนนอกสถานศึกษาในระดับพื้นที่
 โดยให้ทุกหน่วยงานข้างต้น มีข้อสั่งการให้หน่วยภายใต้สังกัดในพื้นที่จัดให้มีกิจกรรมการป้องกัน
 ยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนนอกสถานศึกษา โดยบูรณาการงานกับคณะจัดระเบียบสังคมในแต่ละพื้นที่

2.4.2 ให้ศูนย์ปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัด ในแต่ละจังหวัด
 มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำรวจจำนวนของเยาวชนนอกสถานศึกษาในแต่ละหมู่บ้าน ตำบล
 และอำเภอ รวมทั้งประเภทและปัญหาของพฤติกรรมเสี่ยงของเยาวชนเหล่านี้ในแต่ละพื้นที่ ได้แก่
 เยาวชนที่รวมตัวเป็นกลุ่มแก๊งค์ก่อความเดือดร้อน เยาวชนเที่ยวสถานบริการ/สถานบันเทิง หรือมั่ว
 สุขในยามกลางคืน เยาวชนที่เร่ร่อน ลักเล็กขโมยน้อย และเยาวชนที่มั่วสุมอยู่ในร้านเกมส์/
 อินเทอร์เน็ต

2.4.3 ให้ศูนย์ปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัด/ ศูนย์ปฏิบัติการพลัง
 แผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอำเภอ และหน่วยงานในพื้นที่ภายใต้สังกัด ตามข้อ 2.4.1 จัดกระบวนการ
 แก้ไขพฤติกรรมของเยาวชนกลุ่มเสี่ยงด้วยการฝึกอบรม สร้างเสริมวินัย และบุคลิกใหม่ของเยาวชน
 เหล่านี้ และ รวมกลุ่ม จัดตั้งเยาวชนให้เป็นหมวดหมู่ เป็นเยาวชนอาสาพลังแผ่นดินในทุกอำเภอ
 และใช้พลังของเยาวชนที่ผ่านการอบรมดังกล่าวทำกิจกรรมบริการสังคมและชุมชน โดยเฉพาะ
 ในพื้นที่เพื่อให้เยาวชนกลุ่มเสี่ยงเห็นคุณค่าของตนเอง และปรับเปลี่ยนตนเป็นพลังพัฒนาและ
 สร้างสรรค์ท้องถิ่นของตนเอง

2.4.4 ในกระบวนการแก้ไขพฤติกรรมของเยาวชนกลุ่มเสี่ยง ตามข้อ 2.4.3
 ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ เน้นการสร้างการมีส่วนร่วมและแสดงความรับผิดชอบต่อครอบครัว
 เยาวชนกลุ่มเสี่ยงในการแก้ไขพฤติกรรมของเยาวชนกลุ่มเสี่ยงด้วย

2.5 การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานประกอบการ

2.5.1 รมรงค์สร้างความตระหนัก และจิตสำนึกให้กับเจ้าของกิจการ เจ้าของ
 โรงงาน/สถานประกอบการต่างๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินการป้องกันยาเสพติด
 ในโรงงาน/สถานประกอบการของตน ภายใต้แนวคิด โรงงานสีขาว ได้แก่ การรณรงค์ป้องกัน
 การเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานประกอบการ การนำผู้เสพเข้ารักษา การให้
 โอกาสผู้ผ่านการบำบัดรักษาในการทำงาน รวมทั้งส่งเสริมการขยายเครือข่ายความร่วมมือ

ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานประกอบการ ตลอดจนความร่วมมือของสถานประกอบการ ในนิคมอุตสาหกรรม/สวนอุตสาหกรรม ภายใต้แนวคิดนิคมอุตสาหกรรมสีขาว

2.5.2 จัดกิจกรรมเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่ผู้ใช้แรงงานที่มีความเสี่ยงต่อปัญหายาเสพติดสูง โดยเฉพาะแรงงานไทยที่จะไปทำงานต่างประเทศ และแรงงานต่างด้าวในประเทศไทย

2.6 การรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ปฏิบัติการจิตวิทยาป้องกันยาเสพติด

2.6.1 ใช้สื่อสารมวลชนประเภทต่าง ๆ ทั้ง วิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และ Social media รวมทั้งสื่อท้องถิ่น ทำการรณรงค์ ป้องกัน ปลุกพลังแผ่นดินให้ตระหนักรู้โทษพิษภัยของยาเสพติด และร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างกว้างขวาง

2.6.2 ให้มีการปฏิบัติการในเชิงขับเคลื่อนกิจกรรมขนาดใหญ่ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติการเชิงข่าวสาร (INFORMATION OPERATION / IO) และส่งผลกระทบต่อสังคมชุมชน ในการสร้างความตื่นตัวต่อปัญหายาเสพติด ทั้งในการป้องกัน การสร้างความตระหนัก การส่งเสริมจิตอาสา การมีส่วนร่วมของกิจกรรม ฯลฯ ตามห้วงเวลา พื้นที่ สถานที่ที่เหมาะสม

3. โครงการสำคัญ

3.1 โครงการป้องกันเยาวชนก่อนวัยเสี่ยง

กิจกรรมหลักที่ 1	พัฒนาวิทยากร ป้องกันยาเสพติด
กิจกรรมหลักที่ 2	ป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา
กิจกรรมหลักที่ 3	ส่งเสริมหลักสูตรทักษะชีวิต สร้างเจตคติป้องกันยาเสพติด

3.2 โครงการป้องกันเยาวชนวัยเสี่ยงในสถานศึกษา

กิจกรรมหลักที่ 1	ส่งเสริมกิจกรรมป้องกันและเฝ้าระวังในโรงเรียน
กิจกรรมหลักที่ 2	โครงการจิตสังคมบำบัดในโรงเรียน
กิจกรรมหลักที่ 3	พัฒนากลไก ป้องกันและเฝ้าระวังยาเสพติด
กิจกรรมหลักที่ 4	ส่งเสริมหลักสูตรทักษะชีวิต สร้างเจตคติป้องกันยาเสพติด

3.3 โครงการจัดระเบียบสังคมและควบคุมพื้นที่/ปัจจัยเสี่ยง

กิจกรรมหลักที่ 1	สำรวจข้อมูลพื้นที่ และปัจจัยเสี่ยง
กิจกรรมหลักที่ 2	ลดและควบคุมพื้นที่และปัจจัยเสี่ยงด้วยการจัดระเบียบ

สังคมแบบบูรณาการ

3.4 โครงการป้องกันเยาวชนกลุ่มเสี่ยงนอกสถานศึกษา

กิจกรรมหลักที่ 1	สำรวจข้อมูลเยาวชนกลุ่มเสี่ยงนอกสถานศึกษา
กิจกรรมหลักที่ 2	ป้องกันและแก้ไขเยาวชนกลุ่มเสี่ยงนอกสถานศึกษา

กิจกรรมหลักที่ 3 สร้างความเข้มแข็งแก่สถาบันครอบครัวกลุ่มเสี่ยง

3.5 โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ

กิจกรรมหลักที่ 1 โรงงานสีขาวป้องกันยาเสพติด

กิจกรรมหลักที่ 2 สร้างภูมิคุ้มกันแก่แรงงานที่มีความเสี่ยงสูง

กิจกรรมหลักที่ 3 ให้โอกาสผู้เสพ/ผู้ติดเข้าทำงานเพื่อปรับคนสู่สังคม

กิจกรรมหลักที่ 4 ส่งเสริม โครงการ ทุบีนัมเบอร์วัน

3.6 โครงการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ปฏิบัติการจิตวิทยาป้องกันยาเสพติด

กิจกรรมหลักที่ 1 รณรงค์ ประชาสัมพันธ์

กิจกรรมหลักที่ 2 ขับเคลื่อนกิจกรรมขนาดใหญ่

4. ผู้รับผิดชอบ

4.1 หน่วยงานหลัก

กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา)

กระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น)

กระทรวงแรงงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สำนักงานประกันสังคม)

4.2 หน่วยงานร่วม

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

กระทรวงสาธารณสุข (กรมสุขภาพจิต)

กระทรวงยุติธรรม (สำนักงาน ป.ป.ส. สำนักงาน ป.ป.ท. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน)

กระทรวงกลาโหม (กองทัพไทย)

กระทรวงวัฒนธรรม (สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม)

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (สถาบันการพลศึกษา)

กรุงเทพมหานคร (สำนักการศึกษา)

กระทรวงอุตสาหกรรม (การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย)

กระทรวงการพัฒนาและความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักงานปลัดกระทรวงฯ สำนักงาน
กิจการสตรีและสถาบันครอบครัว สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน
ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ)

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

กรมประชาสัมพันธ์

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

5. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

5.1 ร้อยละ 80 ของเยาวชนก่อนวัยเสี่ยงในระดับชั้น ป.5 – ป.6 ทั่วประเทศ ได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันยาเสพติด

5.2 ร้อยละ 80 ของโรงเรียนเป้าหมาย 11,490 แห่งทั่วประเทศ มีกระบวนการเสริมสร้างกิจกรรมป้องกัน เฝ้าระวังยาเสพติดในสถานศึกษา

5.3 มีการสำรวจและจัดการข้อมูลพื้นที่เสี่ยงอย่างเป็นระบบในทุกอำเภอ และมีการดำเนินการเพื่อควบคุมพื้นที่เสี่ยง 100 % ของพื้นที่เสี่ยงในทุกอำเภอ

5.4 มีการส่งเสริมสถานประกอบการให้มีระบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามเกณฑ์มาตรฐาน โรงงานสีขาวป้องกันยาเสพติด จำนวนอย่างน้อย 2,000 แห่งทั่วประเทศ

5.5 โรงเรียนประถมศึกษาที่มีกิจกรรมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในนักเรียนระดับชั้น ป.5 - ป.6 ตามเกณฑ์ที่กำหนด

5.6 โรงเรียนขยายโอกาส มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และสถาบันอุดมศึกษา มีการจัดกิจกรรมป้องกันเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดตามเกณฑ์ที่กำหนด

5.7 มีการสำรวจและจัดการข้อมูลเยาวชนกลุ่มเสี่ยงนอกสถานศึกษาอย่างเป็นระบบในทุกอำเภอและมีการพัฒนาแก้ไขพฤติกรรมเยาวชนกลุ่มเสี่ยงและรวมตัวเยาวชนกลุ่มเสี่ยงเพื่อจัดตั้งเป็นกลุ่มเยาวชนอาสาพลังแผ่นดิน โดยให้ออกปฏิบัติงานบริการชุมชน และพัฒนาท้องถิ่นในทุกอำเภอ

สรุปการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด แยกออกเป็นสองแนวทางคือ การป้องกันยาเสพติดกับการปราบปรามยาเสพติด แนวทางที่ได้ผลคือ การป้องกันไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดจะได้ผลมากกว่าการปราบปราม รัฐบาลชุดนี้จึงได้เน้นหนักไปที่การป้องกันในวัยเด็กก่อนที่จะเข้ากลุ่มเสี่ยง คือก่อนที่จะเข้าสู่วัยรุ่น จึงวางนโยบายการป้องกันโดยเข้าไปอบรมชี้แจง

ให้เยาวชนทราบถึงโทษภัยของยาเสพติด เป็นแนวทางป้องกันที่ดีที่สุดและถูกนำมาใช้กับรัฐบาลนี้ ส่วนการปราบปรามนั้นเป็นการปฏิบัติที่ปลายเหตุ

โครงการ Drug Abuse Resistance Education ประเทศไทย

ครู Drug Abuse Resistance Education คือ ผู้ที่เป็นวิทยากรสำหรับให้ความรู้แก่เด็กนักเรียน โดยมีการจัดทำกรอบอย่างเป็นระบบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการป้องกันยาเสพติด ก่อนที่จะเข้าสู่ซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยง โดยเน้นไปที่นักเรียนชั้น ป.6 เพราะรัฐบาลชุดนี้ให้ความสำคัญเรื่อง การป้องกันมากกว่าการปราบปรามยาเสพติดดังนั้นผู้วิจัยได้ศึกษามีรายละเอียดดังนี้

กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด (2555 : 3) โครงการ Drug Abuse Resistance Education ประเทศไทย (Drug Abuse Resistance) เป็น โครงการด้านการป้องกันการแพร่ระบาดของ ยาเสพติดในเด็กนักเรียนของประเทศสหรัฐอเมริกา ที่มีการดำเนินการอยู่ในหลายประเทศ มีรูปแบบ และการดำเนินการที่ชัดเจนตลอดจนเป็น โครงการที่บูรณาการระหว่างตำรวจ โรงเรียน และ ผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด โดยให้ข้าราชการตำรวจที่ผ่านการอบรมหลักสูตร Drug Abuse Resistance Education ไปให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดแก่เด็กนักเรียนใน โรงเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียน รู้จักวิธีการปฏิเสธเมื่อถูกชักชวนให้ทดลองยาเสพติด และความรุนแรงคำสังศูนย์พลังแผ่นดิน เอาชนะยาเสพติดแห่งชาติที่ 23/2555 ลงวันที่ 1 ตุลาคม 2555 เรื่องปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะ ยาเสพติดอย่างยั่งยืนปี 2556 ได้กำหนดมาตรการ แผนงานการดำเนินงาน เพื่อให้ยุทธศาสตร์ ปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืนปี 2556 สำเร็จผลและเป็นการต่อเนื่องจาก การปฏิบัติในปี 2555 โดยในแผนงานที่ 3 แผนการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติด (Potential Demand) ได้กำหนดมาตรการดำเนินการป้องกันเยาวชนก่อนวัยเสี่ยง ด้วยการสร้าง ภูมิคุ้มกันก่อนวัยเสี่ยง และการส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมป้องกันเฝ้าระวังและแก้ไข ปัญหาเสพติดอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้รับมอบหมายให้ร่วมดำเนินการในแผนที่ 3 โดยใช้ครูตำรวจ Drug Abuse Resistance Education สร้างภูมิคุ้มกันในเด็กนักเรียนชั้น ป. 6 และได้มีการจัดทำ ข้อตกลงร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินงาน โครงการป้องกันยาเสพติด ในสถานศึกษาทั่วประเทศ โดยใช้ครูตำรวจ Drug Abuse Resistance Education

ความเป็นมาของโครงการ Drug Abuse Resistance Education ประเทศไทย

ครู Drug Abuse Resistance Education ของประเทศได้ต้นแบบมาจากประเทศสหรัฐอเมริกา โดยได้รับการเชิญจากรัฐบาลให้ไปศึกษาดูงานและนำมาปรับใช้ในประเทศไทยแรก ๆ ทางรัฐบาล สหรัฐอเมริกามาเป็นครูฝึกให้ เมื่อเกิดความรู้ความชำนาญแล้วก็อบรมเจ้าหน้าที่ต่อ ๆ มาเรื่อย ๆ จนปัจจุบันเป็นรูปแบบที่แน่นอนมีประวัติความเป็นมาดังนี้

รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (พลตรีสนั่น ขจรประศาสน์) พร้อมด้วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (พลตำรวจเอกประชา พรหมนอก) ในขณะนั้นและคณะได้เดินทางไปเยือนประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อศึกษาดูงานการแก้ไขปัญหายาเสพติดตามคำเชิญของหน่วยปราบปรามยาเสพติดของสหรัฐอเมริกา Drug Abuse Resistance (DEA) ระหว่างวันที่ 11-19 พฤศจิกายน 2541 แล้วรายงานสรุปผลการเยือนสหรัฐอเมริกานำเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อทราบและพิจารณา โดยประเด็นหนึ่งได้รายงานว่าสหรัฐอเมริกาได้ดำเนินโครงการ D.A.R.E. (Drug Abuse Resistance Education) โดยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งผ่านการอบรมไปให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดแก่เยาวชนในสถานศึกษาให้รู้จักแนวทางในการปฏิเสธยาเสพติดอย่างเด็ดขาดและเห็นว่าโครงการลักษณะนี้ ฝ่ายไทยน่าจะนำมาปรับปรุงให้เกิดความเหมาะสมได้ โดย Drug Abuse Resistance (DEA) พร้อมทั้งจะจัดผู้เชี่ยวชาญมาฝึกอบรมให้กับข้าราชการตำรวจไทยในโอกาสแรก สำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายของรัฐบาลมาโดยตลอด โดยเฉพาะป้องกันกลุ่มเสี่ยงไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดได้มอบหมายให้กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติดดำเนินงานโครงการ การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติดในเด็กนักเรียน (Drug Abuse Resistance Educationประเทศไทย) หรือโครงการ Drug Abuse Resistance Education ประเทศไทยมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 โครงการ Drug Abuse Resistance Education ประเทศไทย ถือได้ว่าเป็นโครงการป้องกันยาเสพติดที่สอดคล้องกับนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของทุกรัฐบาลที่ผ่านมาและยังเป็นโครงการที่บูรณาการร่วมกันระหว่างโรงเรียน ตำรวจ ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง และชุมชนอย่างใกล้ชิดในการร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มเสี่ยงที่เป็นเด็กนักเรียนอีกด้วย

ปัจจุบันกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติดได้ผลิตครูตำรวจ Drug Abuse Resistance Education ให้แก่หน่วยงานในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน 3,990 คน ครูตำรวจ Drug Abuse Resistance Education จะสอนเด็กนักเรียนที่เป็นเป้าหมาย คือ เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อฝึกทักษะการปฏิเสธเมื่อถูกชักชวนให้ทดลองใช้ยาหรือสิ่งเสพติด และการหลีกเลี่ยงความรุนแรง ครูตำรวจ Drug Abuse Resistance Education จะสอนเด็กนักเรียนครั้งละ 1 ห้องเรียนสอนบทเรียนละ 1 ชั่วโมง หลักสูตรของโครงการ Drug Abuse Resistance Education ประเทศไทยทั้งหมดมี 13 บทเรียน ใช้เวลาสอนทั้งสิ้น 1 สัปดาห์ต่อ 1 ภาค การศึกษากำหนดให้ครูตำรวจ Drug Abuse Resistance Education 1 คนสอนเด็กนักเรียนอย่างน้อย 2 ห้องเรียนต่อ 1 ภาคการศึกษา ขณะนี้มีเด็กนักเรียนจากทั่วประเทศเข้าร่วมโครงการฯแล้วประมาณ 850,000 คน

ครู Drug Abuse Resistance Education มีวัตถุประสงค์สำคัญ 3 ประการ

ประการแรก คือ การให้พื้นฐานความรู้กับเด็กนักเรียนเกี่ยวกับผลกระทบของการใช้สิ่งเสพติด ซึ่งนอกจากผลกระทบที่มีต่อร่างกายแล้ว ยังมีผลกระทบไปยังด้านอื่น ๆ ในชีวิตของนักเรียน ได้แก่ ด้านอารมณ์ สังคม เศรษฐกิจอีกด้วย

ประการที่สอง โครงการครู Drug Abuse Resistance Education มุ่งที่จะสร้างทักษะและวิธีการในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา เพื่อให้เด็กนักเรียนตัดสินใจได้บนพื้นฐานของข้อมูลที่ถูกต้อง และสามารถต่อต้านการใช้ข้อมูลสิ่งเสพติด ตลอดจนแรงกดดันจากเพื่อนร่วมวัย และการใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา

ประการสุดท้าย ซึ่งเป็นส่วนสำคัญยิ่งของโครงการคือการเสนอทางเลือกให้กับเด็กนักเรียน โดยสนับสนุนกิจกรรมที่สร้างสรรค์ต่างๆ

ครู Drug Abuse Resistance Education เป็น โครงการที่มีลักษณะเป็นสากล ถูกออกแบบมาใช้กับเด็กนักเรียนเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งแตกต่างจาก โครงการที่ถูกออกแบบมา เพื่อใช้กับเด็กนักเรียนที่จัดอยู่ในประเภทกลุ่มเสี่ยง โดยเฉพาะ โครงการนี้มุ่งไปที่เด็กนักเรียนชั้น ป. 6 เป็นหลัก เนื่องจากผลการวิจัยชี้ให้เห็นเป็นจำนวนมากเด็กวัยนี้เป็นวัยที่เปิดรับต่อข้อมูลในการต่อต้านยาเสพติดได้ดีที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่จะเข้าสู่ช่วงของการใคร่รู้ใคร่ลอง

เนื้อหาหลักสูตร Drug Abuse Resistance Education มีความโดดเด่นในการนำเสนอข้อมูลให้แก่เด็กนักเรียน โดยมีการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบรวมทั้งกิจกรรมในหลักสูตรนี้ได้รับการออกแบบเพื่อเสริมสร้างความสามารถของเด็กนักเรียนในการแก้ไขปัญหาส่วนตัว ปัญหาสังคมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ยาเด็กนักเรียนสามารถตัดสินใจ โดยใช้รูปแบบการตัดสินใจแบบ Drug Abuse Resistance Education นั่นคือ การเลือกวิธีดำเนินการ โดยคำนึงถึงความรับผิดชอบและผลที่อาจเกิดตามมาการนำเสนอบทเรียนที่มีรูปแบบที่น่าสนใจและเกิดผลสัมฤทธิ์ในเชิงประจักษ์แก่เด็กนักเรียน โดยสมมุติสถานการณ์จำลองและแสดงบทบาทสมมุติให้แก่เด็กนักเรียน ได้ทำการฝึกปฏิบัติค้นหาวิธีการแก้ไขปัญหา ร่วมกับเพื่อนและตัดสินใจเลือกทำอย่างมีความรับผิดชอบในการตัดสินใจ

นอกจากนี้ยังมีวิธีการฝึกทักษะการต่อต้านแรงกดดันจากเพื่อนและความรู้สึกภายในของตนเองอันเป็นการพัฒนาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการออกแบบหลักสูตร หลักการและสมมุติฐานที่ได้มาจากการวิจัย เด็กนักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์อื่นที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน

สรุปครุ Drug Abuse Resistance Education เป็นการดำเนินการเพื่อป้องกันยาเสพติดอย่างมีรูปแบบและ โดยมีพระตำราวจ ทหาร หรือครูใน โรงเรียนที่ได้รับอบรมเพื่อเป็นครุ Drug Abuse Resistance Education ที่มีความรู้เรื่องยาเสพติด โดยเฉพาะมีเป้าหมายเพื่อการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาเป็นหลัก

ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด (2555 : 31-37) ในด้านการปราบปรามยาเสพติด ในแผนงานนี้ให้ความสำคัญเป็นรองจากการป้องกันยาเสพติด โดยศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติเป็นผู้กำหนดทิศทางวางแผนการปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย มีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปราบปรามยาเสพติด

แผนงานที่ 4 แผนการปราบปรามยาเสพติดและบังคับใช้กฎหมายดังนี้

1. เป้าหมายของแผนงาน

1.1 ปราบปรามนักค้ายาเสพติด ภายหลังจากจับกุมคดียาเสพติด โดยขยายผลทางการข่าว การสืบสวน หรือใช้มาตรการทางทรัพย์สิน จำนวน 40,000 คดี

1.2 จัดระบบศูนย์ปฏิบัติการข่าวและปราบปรามยาเสพติดทุกระดับตั้งแต่สถานีตำรวจขึ้นไปจนถึงศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และเชื่อมโยงกับ สำนักงานอำนวยการร่วม ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ รวมทั้งหน่วยงานและกลไกที่เกี่ยวข้อง

1.3 กำหนดการสืบสวนเครือข่าย/กลุ่มการค้ายาเสพติดระดับสำคัญมาก ภาคละ 1 กลุ่มสำคัญ

1.4 ดำเนินการทางด้านทรัพย์สินคดียาเสพติด โดยใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องทุกฉบับแบบบูรณาการประมาณ 2,000 ล้านบาท และมีค่าเฉลี่ยของจำนวนทรัพย์สินต่อคดีในปี 2556 มากกว่าค่าเฉลี่ยของทรัพย์สินต่อคดีในปี 2555

1.5 พัฒนาประสิทธิภาพการข่าวการปราบปรามยาเสพติด และการตรวจพิสูจน์ ทั้งในด้านการใช้เทคโนโลยี การใช้หลักฐานทางนิติศาสตร์ การจัดการโกรงรับการปฏิบัติการสำคัญ และการพัฒนาเจ้าหน้าที่ ฯลฯ ให้ปรากฏผลชัดเจน

1.6 สามารถควบคุมและลดสถานการณ์การค้ายาเสพติดได้ในทุกอำเภอ

2. มาตรการดำเนินงาน

2.1 พัฒนาระบบศูนย์ปฏิบัติการ ในลักษณะ War Room ในทุกระดับ เพื่อให้เกิดเอกภาพในการขับเคลื่อนในงานปราบปรามยาเสพติดทั้งระบบ โดย

2.1.1 ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ร่วมกับสำนักงานอำนวยการร่วม ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติในฐานะหน่วยงานอำนวยการระดับชาติ จัดระบบการข่าว การรายงานข่าว การจัดตั้ง War Room ให้กับทุกหน่วยปราบปรามยาเสพติดทุกระดับ ทั้งในระดับส่วนกลาง ภูมิภาค จังหวัด และสถานีตำรวจ และเทียบเท่า และพัฒนาให้เป็นศูนย์อำนวยการงานด้าน Supply อย่างแท้จริง

2.1.2 ให้กลไกอำนวยการในด้าน Supply ทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ อนุกรรมการด้านปราบปรามฯ ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดตำรวจภาค และที่เทียบเคียง ฯลฯ ได้ขับเคลื่อนงานการข่าวและปราบปรามฯ ภายในเครื่องมือ War Room นี้ เพื่อให้สามารถกำกับ ติดตามงาน ได้อย่างเป็นระบบ

2.1.3 การเตรียมความพร้อมของเทคโนโลยี กลไก เครื่องมือ และบุคลากรให้เร่งรัดแล้วเสร็จภายในไตรมาสที่ 1

2.2 การพัฒนาการข่าว การสืบสวน ปราบปรามให้มีคุณภาพ จะเป็นสิ่งสำคัญที่จะสามารถทำลายเครือข่าย กลุ่มการค้าได้มากยิ่งขึ้น และสามารถลดระดับความรุนแรงของปัญหาการค้ายาเสพติด

2.2.1 ให้ชุดปฏิบัติการข่าว ชุดปราบปรามยาเสพติดของทุกหน่วยร่วมกันตระหนักอย่างจริงจังว่า กลุ่ม/เครือข่ายการค้ายาเสพติดทุกระดับมีความเชื่อมโยงของบุคคลและพฤติกรรมหลายพื้นที่ จึงจำเป็นต้องบูรณาการงานการข่าว เชื่อมโยง สนับสนุนซึ่งกันและกัน เพื่อที่จะทราบถึงเครือข่ายบุคคลทั้งหมด

2.2.2 ให้ชุดปฏิบัติการข่าว ชุดปราบปรามทุกชุดฯ มีพันธกิจที่จะต้องรายงานการข่าว การสืบสวนการค้ายาเสพติด การดำเนินการตามหัวข้อข่าวสารที่ได้รับเข้าสู่ระบบตามความเหมาะสมและตามหลักของงานการข่าว และถือการรายงานข่าวเป็นตัวชี้วัดหนึ่งของชุดปฏิบัติการ

2.2.3 ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มอบหมายให้มีทีมวิเคราะห์ข่าวในระดับจังหวัด ภาค และส่วนกลางสำหรับการวิเคราะห์ข่าว จัดทำเครือข่ายการค้าเชื่อมโยง โดยร่วมกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด/สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค ในฐานะตัวแทนของสำนักงานอำนวยการร่วม ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ สร้างเอกภาพของงานการข่าว และให้มีผลผลิตนี้ทุกจังหวัด และระดับภาคภายในไตรมาสที่ 1 เพื่อที่จะใช้เป็นข้อมูลดำเนินงาน

2.2.4 ในกรณีที่มีการจับกุมคดียาเสพติดในฐานะความผิดสำคัญ หรือคดีเสพครอบครองให้ชุดปฏิบัติการฯที่จับกุมหรือที่ได้รับมอบหมาย ทำการขยายผลทั้งในด้านการข่าว การสืบสวน เพื่อขยายถึงบุคคลและอื่นๆที่เกี่ยวข้อง อันนำไปสู่การปฏิบัติการต่อไป

2.2.5 จัดให้มีเครื่องมือ อุปกรณ์ทางเทคนิค เทคโนโลยีข้อมูล และ โปรแกรมที่เหมาะสมในการรองรับการจัดระบบงานการข่าวทั้งประเทศ รวมทั้ง ให้มีการเชื่อมโยง แลกเปลี่ยน และใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูล การข่าวร่วมกัน เพื่อประโยชน์สูงสุดในด้านปราบปราม

2.3 การปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติดระดับสำคัญ

2.3.1 ให้หน่วยปราบปรามยาเสพติดทุกหน่วย ตระหนักว่า การปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติดระดับสำคัญ เป็นภารกิจที่จำเป็นที่จะต้องดำเนินการอย่างจริงจัง ทุ่มเทสรรพกำลัง ทรัพยากรและต้องมีการบูรณาการระดับสูงเพื่อทำลาย โครงสร้างการค้าในระดับประเทศให้จงได้

2.3.2 ให้ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ร่วมกับ สำนักงานอำนวยการร่วมศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ ทั้งในระดับภาคและส่วนกลาง วิเคราะห์เครือข่ายการค้ายาเสพติดระดับสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการค้ายาเสพติดในภาพรวม และกำหนดเป้าหมายที่จะดำเนินการในปี 2556 ให้ชัดเจน ทั้งบุคคล เครือข่าย พื้นที่ โดยมุ่งผลไปที่การพิสูจน์ทราบเครือข่ายและพฤติกรรม การถอดรื้อ โครงสร้างในเครือข่าย การสืบสวนด้านการเงิน ฯลฯ

2.3.3 ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ฯลฯ คัดเลือกทีมปฏิบัติการและเจ้าหน้าที่ที่จะเข้าร่วมในปฏิบัติการนี้อย่างชัดเจน จัดตั้งเป็น Task Force หรือแผนยุทธการ โดยเฉพาะ จัดทำเป็นคำสั่งแผนปฏิบัติการของศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติมีการกำหนดผู้รับผิดชอบ กลไก ชุดปฏิบัติการฯอย่างชัดเจน

2.3.4 การจัดตั้ง Task Force เพื่อรับผิดชอบในการดำเนินงานด้านการปราบปราม ให้ครอบคลุม ตามความเหมาะสม เช่น ชุดปฏิบัติการสืบสวนทางการเงิน ชุดปฏิบัติการสืบสวนพฤติกรรม ชุดรวบรวมพยานหลักฐาน ชุดปฏิบัติการปราบปรามและขยายผล และคณะอำนวยการสืบสวนปราบปราม

2.3.5 ให้หน่วยต้นสังกัดทุกหน่วยที่จัดทีมปฏิบัติการเข้าร่วมในปฏิบัติการนี้ ให้การสนับสนุนในด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ ทรัพยากร งบประมาณ ฯลฯ อย่างเต็มที่

2.3.6 การอำนวยการ การปฏิบัติการ การประสานงาน การรายงานและระบบปฏิบัติการต่าง ๆ ให้ผู้รับผิดชอบปฏิบัติการนี้เป็นผู้กำหนด

2.4 การควบคุมพื้นที่และลดปัญหาในระดับพื้นที่ ให้ทุกสถานีตำรวจทั่วประเทศ เป็นกำลังสำคัญพื้นฐานในการควบคุมสถานการณ์ค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่รับผิดชอบ ร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่อื่น ๆ โดย

2.4.1 ให้จัดทำข้อมูลการค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติดและพื้นที่เสี่ยงให้เป็นปัจจุบัน และรายงานเข้าสู่ระบบที่กำหนด

2.4.2 หากในพื้นที่รับผิดชอบมีสถานการณ์ยาเสพติดในเกณฑ์สูงเกินกว่าชุดปราบปรามยาเสพติด 1 ชุด จะดำเนินการลดปัญหาได้ ให้พิจารณาเพิ่มเติมจำนวนชุดปฏิบัติการมากกว่า 1 ชุด ในปี 2556 หรือผนวกภารกิจให้กับชุดปฏิบัติการอื่น

2.4.3 ให้จัดชุดตำรวจทำหน้าที่งานมวลชน 1 ชุดตามอัตราที่กำหนด ทำหน้าที่ปฏิบัติงานมวลชน งานชุมชนสัมพันธ์ งานเกาะติดหมู่บ้าน/ชุมชนตามการแบ่งมอบกับหน่วยงานอื่น งานชักชวนผู้เสพเข้าบำบัดแบบสมัครใจ งานติดตามผู้ผ่านการบำบัดแบบป้องกันซ้ำ งานจัดตั้งเยาวชนนอกสถานศึกษา/เยาวชนกลุ่มเสี่ยง และงานวิทยากรทั้งวิทยากรกระบวนการและวิทยากรป้องกัน ฯลฯ

2.4.4 จัดให้มีตำรวจประสานงานชุมชนและโรงเรียน โดยจัดระบบร่วมกับหน่วยงานอื่นในอำเภอ ทำหน้าที่ประสานงาน ร่วมแก้ปัญหา หรือเป็นวิทยากร

2.4.5 การควบคุมพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องขยายการมีส่วนร่วมของภาคชุมชนและในสังคมให้มากขึ้น โดยให้รวมกลุ่ม จัดตั้งตำรวจบ้านทุกพื้นที่เป้าหมาย เสริมความร่วมมือให้กับตำรวจบ้าน และใช้ตำรวจบ้านร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้รับมอบหมาย จัดให้มีการเดินเวรยาม เฝ้าตรวจ เฝ้าระวังบุคคล รักษาความปลอดภัย ควบคุมพื้นที่เสี่ยงและพฤติกรรมเสี่ยงในหมู่บ้าน/ชุมชน และพื้นที่รอยต่อ ทั้งนี้ควรจัดให้มีการอบรม เพิ่มทักษะให้กับตำรวจบ้านทั่วประเทศ

2.4.6 ให้ความสำคัญกับการดำเนินการต่อข้อร้องเรียนของประชาชน ทั้งจากการผ่านจากระบบของ สำนักงานอำนวยการร่วม ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ และจากพื้นที่เอง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นกับประชาชน

2.4.7 ปฏิบัติการตรวจค้น ปิดล้อมพื้นที่/แหล่งค้ายาเสพติด เพื่อดำเนินการจับกุมปราบปราม บันทอนผู้ค้ายาเสพติดในระดับพื้นที่ ลด supply ยาเสพติด ด้วยการปฏิบัติการ กวดขันอย่างต่อเนื่อง

2.4.8 จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจรับผิดชอบการรายงาน ทั้ง รายงานการข่าว รายงานสถิติ รายงานผลงาน ฯลฯ ให้ทันเวลาเวลาดำเนินการ

ทั้งนี้ การปฏิบัติงานควบคุมพื้นที่ดังกล่าว เป็นปัจจัยชี้ขาดของผลสำเร็จของปฏิบัติการ ในปี 2556 จึงให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด องค์การส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ให้การสนับสนุนงบประมาณในทุกภารกิจ

2.5 งานพัฒนาประสิทธิภาพการปราบปราม โดยให้ดำเนินการ ดังนี้

2.5.1 พัฒนาเทคโนโลยี การสื่อสาร โปรแกรมการข่าว แผนที่ Geographic Information System ในห้องปฏิบัติการ War Room ในระดับตั้งแต่จังหวัดขึ้นไป ถึงระดับส่วนกลาง ให้สอดคล้องซึ่งกันและกัน

2.5.2 พัฒนาการสืบสวน แสวงหาหลักฐานในคดียาเสพติดใหม่ ๆ และพัฒนาการตรวจพิสูจน์ โดยการใช้หลักนิติวิทยาศาสตร์ รวมทั้งพัฒนาองค์ความรู้ ประสบการณ์ อุปกรณ์/เครื่องมือให้ทันสมัย ให้กับหน่วยที่มีความสำคัญ

2.5.3 พัฒนาบุคลากรด้านปราบปรามยาเสพติด ให้สามารถรองรับภารกิจสำคัญที่กำหนด ได้แก่ บุคลากรด้านการข่าว บุคลากรด้านปราบปรามเครือข่ายการค้ารายสำคัญ บุคลากรในระดับสถานีตำรวจ บุคลากรที่จะปฏิบัติงานในศูนย์ปฏิบัติการแต่ละระดับ บุคลากรด้านงานมวลชน

2.5.4 พัฒนาเทคโนโลยีการสกัดกั้นการลำเลียงยาเสพติดตามเส้นทางต่างๆทั่วประเทศ จัดระบบข้อมูลที่เชื่อมโยง จัดให้มีศูนย์สกัดกั้นยาเสพติดฯ วางเครือข่ายการสกัดกั้นเส้นทาง พัฒนาความพร้อมและอุปกรณ์ให้กับด่านตรวจ/จุดตรวจที่สำคัญ ฯลฯ

2.5.5 พัฒนาระบบการบริหารจัดการ การสนับสนุนเทคโนโลยี เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่างๆ ฯลฯ อย่างเป็นระบบ

2.6 การพัฒนางานทางด้านทรัพย์สินและการบังคับใช้กฎหมาย

2.6.1 ให้จัดกลไกประสานการตรวจสอบ และยึด อาชญากรรม ทรัพย์สิน อย่างบูรณาการของ พ.ร.บ. มาตรการฯ พ.ร.บ. ฟอกเงินฯ มาตรการบังคับโทษปรับฯ และมาตรการภาษี เพื่อมุ่งทำลายโครงสร้างการเงินของกลุ่มการค้ายาเสพติด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต่อกลุ่มนักค้ายาเสพติดที่ถูกจับกุมในข้อหาสำคัญ โดยใช้มาตรการทางด้านทรัพย์สินตามลำดับ

2.6.2 เพิ่มศักยภาพการดำเนินงานมาตรการทางด้านทรัพย์สินให้มีผลการปฏิบัติมากยิ่งขึ้น โดยพัฒนาประสิทธิภาพพนักงานเจ้าหน้าที่ การมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติปฏิบัติการตรวจสอบทรัพย์สินอย่างจริงจัง การปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติต่าง ๆ ฯลฯ

2.6.3 จัดให้มีทีมปฏิบัติการสืบสวนการเงินแบบบูรณาการ ทั้งสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ เพื่อติดตาม สืบสวน ร่องรอยทางการเงินและทรัพย์สิน เพื่อใช้ในการสืบสวนทางด้านทรัพย์สินทำลายโครงสร้างการค้ารายสำคัญที่กำหนด หรือที่มีเงื่อนไข

2.6.4 ให้มีการพัฒนาและประสานงานในกระบวนการยุติธรรมในระดับพื้นที่ ได้แก่ การพัฒนาพนักงานสอบสวนคดีอาชญากรรม การสร้างแรงจูงใจ การติดตามคดี และการสัมมนา แลกเปลี่ยนประสบการณ์เสริมประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบ

2.6.5 พัฒนาระบบและประสิทธิภาพของคดีที่มีหมายจับ โดยการปรับปรุงหมายจับ คดีอาชญากรรม กำหนดเป้าหมายหมายจับสำคัญ การจัดระบบสืบสวนและปราบปราม การให้รางวัลจูงใจแก่ผู้จับกุมและแจ้งข้อมูลความเคลื่อนไหว ฯลฯ

2.7 การป้องกันและปราบปรามการสังและค้ายาเสพติดในเรือนจำ ให้ดำเนินการต่อเนื่องตามเป้าหมายและแผนงานที่กำหนด มุ่งผลที่จะหยุดยั้งการสังและการค้ายาเสพติดในเรือนจำให้เหลือน้อยที่สุด ดังนี้

2.7.1 เร่งรัด พัฒนาศักยภาพพร้อมอุปกรณ์ ระบบ บุคลากรให้กับเรือนจำที่กำหนดให้เป็นเรือนจำความมั่นคงสูง รองรับการควบคุม คุมขังผู้ต้องโทษรายสำคัญที่มีบทบาทการค้ายาเสพติด โดยพัฒนาเรือนจำที่กำหนดไว้แล้ว 5 แห่ง และพิจารณาเพิ่มอีก 3 แห่ง ในปี 2556

2.7.2 ขยายเรือนจำสีขาวให้เพิ่มขึ้น จาก 55 แห่ง โดยพิจารณาในด้านของ กระบวนการดำเนินงานเชิงคุณภาพให้มากขึ้น ไม่เร่งผลตัวเลขเชิงปริมาณโดยไม่ยึดคุณภาพ

2.7.3 ร่วมกับ หน่วยปราบปรามยาเสพติด ดำเนินการทางข่าว การรวบรวมข้อมูล กลุ่มการค้าในเรือนจำและที่เชื่อมกับภายนอก วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของบุคคล/พฤติกรรม เพื่อเป็นข้อมูลสืบสวนต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสืบสวนทางด้านทรัพย์สิน

2.7.4 ดำรงการตรวจค้น ปิดล้อมเรือนจำที่ปรากฏข่าวสารอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อลดพฤติกรรมค้าอย่างจริงจัง

2.7.5 สร้างความมั่นคง หลักประกัน สร้างแรงจูงใจให้กับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในเรือนจำ และดำเนินการอย่างจริงจังกับเจ้าหน้าที่ที่ฝ่าฝืน

2.8 การดำเนินการต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีพฤติกรรมด้านยาเสพติด โดยดำเนินการรณรงค์ป้องกัน เสริมสร้างจิตสำนึกเจ้าหน้าที่ของรัฐ และดำเนินการด้านปกครอง ด้านการบริหาร และดำเนินคดีต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีพฤติกรรมด้านยาเสพติดอย่างจริงจัง

2.9 ปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด ให้มีประสิทธิภาพเอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

3. โครงการสำคัญ

3.1 โครงการพัฒนาศูนย์ปฏิบัติการข่าวและปราบปรามยาเสพติด

กิจกรรมหลักที่ 1	พัฒนาศูนย์ปฏิบัติการข่าวและปราบปรามยาเสพติดทุกระดับ
กิจกรรมหลักที่ 2	พัฒนางานการข่าว การสืบสวนปราบปราม

3.2 โครงการปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติดรายสำคัญ

- กิจกรรมหลักที่ 1 ปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติดรายสำคัญระดับประเทศ
- กิจกรรมหลักที่ 2 ปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติดรายสำคัญระดับพื้นที่

3.3 โครงการปราบปรามการค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่

- กิจกรรมหลักที่ 1 สืบสวน ปราบปรามการค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่
- กิจกรรมหลักที่ 2 ปฏิบัติการปิดล้อม ตรวจค้นพื้นที่แหล่งค้ายาเสพติด
- กิจกรรมหลักที่ 3 พัฒนากลไกของชุดปฏิบัติการงานมวลชน งานชุมชนสัมพันธ์
- กิจกรรมหลักที่ 4 ลดความเดือดร้อนของประชาชนตามข้อร้องเรียน

3.4 โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการปราบปรามยาเสพติด

- กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาระบบเทคโนโลยี
- กิจกรรมหลักที่ 2 พัฒนาระบบการสืบสวน สอบสวน
- กิจกรรมหลักที่ 3 พัฒนาบุคลากรด้านการปราบปรามยาเสพติด

3.5 โครงการตรวจสอบทรัพย์สินคดียาเสพติด

- กิจกรรมหลักที่ 1 เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านทรัพย์สินคดียาเสพติด
- กิจกรรมหลักที่ 2 ดำเนินงานด้านทรัพย์สินคดียาเสพติดแบบบูรณาการ
- กิจกรรมหลักที่ 3 พัฒนาการประสานงานในกระบวนการยุติธรรม
- กิจกรรมหลักที่ 4 พัฒนาระบบและประสิทธิภาพของคดีที่มีหมายจับ

3.6 โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการสังและค้ายาเสพติดในเรือนจำ

- กิจกรรมหลักที่ 1 เฝ้าระวัง พัฒนาคือความพร้อมเรือนจำความมั่นคงสูงเพิ่มขึ้น
- กิจกรรมหลักที่ 2 เรือนจำสีขาว
- กิจกรรมหลักที่ 3 ปิดล้อม ตรวจค้นเรือนจำ

3.7 โครงการป้องกันและปราบปรามเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

- กิจกรรมหลักที่ 1 รณรงค์ ป้องกัน สร้างจิตสำนึกเจ้าหน้าที่รัฐ
- กิจกรรมหลักที่ 2 ปราบปราม ลงโทษเจ้าหน้าที่รัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

3.8 โครงการปรับปรุงการบังคับใช้กฎหมาย

- กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาประสิทธิภาพกระบวนการบังคับใช้กฎหมาย
- กิจกรรมหลักที่ 2 ปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบ

4. ผู้รับผิดชอบ

4.1 หน่วยงานหลัก

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

กระทรวงยุติธรรม (กรมราชทัณฑ์สำนักงานป้องกันปราบปรามยาเสพติด

กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ)

กระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา)

4.2 หน่วยงานร่วม

กระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา)

สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

สำนักงานอัยการสูงสุด

สำนักงาน ป.ป.ช.

สำนักนายกรัฐมนตรี (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน)

กระทรวงกลาโหม (กองทัพไทย)

กระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง)

กระทรวงสาธารณสุข (กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์)

กระทรวงการคลัง (กรมสรรพากร กรมศุลกากร กรมสรรพสามิต)

5. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

5.1 มีการขยายผลทางการข่าว การสืบสวน ภายหลังจากจับกุมคดียาเสพติด 40,000 คดี

5.2 เครื่องมือ/กลุ่มการกักยาเสพติดระดับสำคัญมาก ถูกจับกุมและดำเนินคดี ภาคละ

1 กลุ่มสำคัญ

5.3 สัดส่วนการดำเนินการต่อเรื่องร้องเรียนของประชาชนต่อจำนวนเรื่องร้องเรียน

เพิ่มขึ้น

5.4 เครื่องมือการกักยาเสพติดทั้งภายนอกและภายในเรือนจำถูกจับกุมดำเนินคดีและ

ยุติบทบาท

5.5 จำนวนเรือนจำสีขาวเพิ่มขึ้น

5.6 สัดส่วนของจำนวนทรัพย์สินที่มีการยึดอายัดต่อจำนวนคดี ในปี 2556 มากกว่าปี 2555

สรุปการกักยาเสพติดในปี พ.ศ. 2555 สภาพทั่วไปโดยรวมยังมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดอยู่มาก ฉะนั้นการปราบปรามยาเสพติดและบังคับใช้กฎหมายในปี พ.ศ. 2556 จึงมีผลทำให้การจับกุม ตรวจยึดทรัพย์สินของนักค้ายาเสพติดต้องมีการจับกุมตรวจยึดทรัพย์สินให้มากขึ้น

แผนปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติดและบังคับใช้กฎหมายสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย

สถานีตำรวจภูธรประโคนชัยเป็นหน่วยงานหนึ่งซึ่งรับผิดชอบในการปราบปรามยาเสพติดและบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป็นไปตามแผนงานของศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ ที่ 23/2555 และคำสั่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ 0011.25/62 สถานีตำรวจภูธรประโคนชัยจึงจัดทำแผนรองรับตามยุทธศาสตร์ ดังกล่าวตามที่ผู้วิจัยได้ศึกษามา ดังนี้

สถานีตำรวจภูธรประโคนชัย (2555 : 3-9) ได้กำหนดเกี่ยวกับแผนปฏิบัติการปราบปราม ยาเสพติดและการบังคับใช้กฎหมายไว้ดังนี้

1. สถานการณ์เฉพาะในเขตพื้นที่ตำรวจภูธรภาค 3

1.1 โดยการนำเข้ายาเสพติดจากชายแดนส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่ อำเภอยะรัง จังหวัด อุบลราชธานี และอำเภอขามเฒ่า จังหวัดอำนาจเจริญ ซึ่งในปี พ.ศ. 2555 ที่ผ่านมามีตำรวจภูธรภาค 3 ได้จัดตั้ง บก.ส่วนหน้าขึ้นที่อำเภอยะรัง โดยได้บูรณาการกำลังกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการ ต่อพื้นที่ชายแดน ตลอดจนปรากฏว่าในระยะเวลา 5 เดือน ที่ผ่านมา สามารถจับกุมผู้กระทำความผิด พร้อมของกลางจากแนวชายแดนได้เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้การนำเข้ายาเสพติดชะงักลง อย่างไรก็ตาม ยังพบการลักลอบ กระทำความผิดพื้นที่ดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ได้มีข้อมูลจากการสืบสวนทราบว่า นายทุนฝั่งประเทศเพื่อนบ้านยังคงพร้อมที่จะนำยาเสพติดเข้าสู่ประเทศไทย โดยพบข้อมูลเคลื่อนไหว ทางการเงินในพื้นที่ชายแดนอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของนักค้าฝิ่นประเทศไทย ส่วนใหญ่ยังเป็นนักโทษ ในเรือนจำต่างๆเป็นส่วนใหญ่ ทั่วประเทศสำหรับในพื้นที่ตอนในยังพบว่ามี การแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยเฉพาะยาบ้า และยาไอซ์เพิ่มมากขึ้น และยังพบอีกว่าด้านชายแดนอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ และใกล้เคียงมีการลักลอบนำยาเสพติดจากแนวชายแดนเข้ามา พักคอย และแพร่ระบาดเพิ่มมากขึ้น นับว่าเป็นพื้นที่เป้าหมายหลักที่น่าจับตาในช่วงนี้

1.2 แนวโน้มสถานการณ์ยาเสพติด การนำเข้ายาเสพติดยังคงมีแหล่งพักยาเสพติดอยู่ใน ประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งด้านชายแดน ไทย-ลาว และชายแดน ไทย-กัมพูชา โดยนำเข้าทางชายแดน ไทย-ลาวเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในพื้นที่อำเภอขามเฒ่า จังหวัดอำนาจเจริญและอำเภอยะรัง อำเภอ สิรินคร จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มผู้ต้องหาเครือข่ายยาเสพติดในเรือนจำยังเป็นตัวการหลักเฝ้าระวัง การลักลอบนำเข้าเคมีภัณฑ์และสารตั้งต้น โดยเฉพาะยาแก้ไอหวัดเป็นกรณีพิเศษคาดว่าในปี พ.ศ. 2556 จะมีแนวโน้มไม่แตกต่างจากปีที่ผ่านมาเนื่องจากยังคงมีการนำเข้ายาเสพติดอย่างต่อเนื่อง มีผู้เสพผันตัวมาเป็นผู้ค้ารายย่อยเพิ่มขึ้นนักค้ารายย่อยที่ยกระดับเป็นนักค้าระดับจังหวัดมีเครือข่าย ข้ามจังหวัด นักค้าที่ถูกจับกุมแล้ว ได้รับการประกันตัวกระทำความผิดซ้ำอีก ผู้ต้องขังในเรือนจำที่ ค้ายาเสพติด โดยเชื่อมกับภายนอก ผู้ค้าชาวต่างชาติที่ลักลอบนำเข้ายาเสพติด และมีบทบาทค้ายาเสพติดเพิ่มขึ้น

2. ภารกิจ

สถานีตำรวจภูธรประ โคนชัย ดำเนินการสืบสวนปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดและ เครือข่าย รวมทั้งดำเนินการภายหลังการจับกุม โดยการขยายผลทางการข่าว การสืบสวน หรือใช้ มาตรการในการยึดทรัพย์สิน

3. การปฏิบัติ

แนวความคิดในการปฏิบัติ

3.1 เจตนารมณ์สถานีตำรวจภูธรประโคนชัย มีเจตนารมณ์อันแน่วแน่ที่จะลดปัญหาการค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติด จะมุ่งลดความเดือดร้อนของประชาชนต่อปัญหาการค้ายาเสพติดในชุมชน กดดันปราบปรามทำลายโครงสร้างการค้ายาเสพติด และลดอิทธิพลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด จับกุมผู้ค้ายาเสพติดที่ยังหลงเหลืออยู่ในพื้นที่สถานีตำรวจภูธรประโคนชัย โดยเน้นการนำเทคนิคการสืบสวนขยายผลจากผู้ค้ายาเสพติดรายย่อยไปหาผู้ค้ารายสำคัญ และมุ่งที่จะทำลายหรือตัดวงจรเครือข่ายขบวนการค้ายาเสพติดทั้งมาตรการด้านการเงิน การตรวจสอบ การเสาะหาอาชกรตามกรอบของกฎหมายที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักการบังคับใช้กฎหมายตามกฎหมายตามหลักนิติธรรมอย่างเคร่งครัด ใช้มาตรการทางด้านทรัพย์สิน การสืบสวนขยายผล เป็นแนวทางปฏิบัติหลัก และดำเนินการต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างเด็ดขาด

3.2. มาตรการในการดำเนินการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 154/2555 เรื่อง ยุทธศาสตร์พลังเอาชนะแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ลงวันที่ 9 กันยายน 2554 และคำสั่งศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ ที่ 23/2555 เรื่อง ปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน ปี 2556 ลงวันที่ 1 ตุลาคม 2555 โดยเฉพาะแผนที่ 4 แผนปราบปรามยาเสพติดและบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งมุ่งเน้นลดผู้ผลิต ผู้ค้า

3.2.1. พัฒนาระบบศูนย์ปฏิบัติการ ในลักษณะ War Room ในทุกระดับ เพื่อให้เกิดเอกภาพในการขับเคลื่อนในงานปราบปรามยาเสพติดทั้งระบบ โดยการจัดระบบการข่าว การรายงานข่าว การจัดตั้ง War Room ให้กับทุกหน่วยปราบปรามยาเสพติดทุกระดับ ทั้งในระดับส่วนกลาง จังหวัด และสถานีตำรวจและเทียบเท่า และพัฒนาให้เป็นศูนย์อำนวยการงานด้าน supply อย่างแท้จริง เพื่อให้กลไกอำนวยการด้าน supply ทุกระดับ ได้ขับเคลื่อนการทำงานข่าวและปราบปรามฯ ภายใต้เครื่องมือ War Room นี้เพื่อให้สามารถกำกับ ติดตามงาน ได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งการเตรียมความพร้อมของเทคโนโลยี กลไก เครื่องมือ และบุคลากรให้เร่งรัดแล้วเสร็จภายในไตรมาสที่ 2

3.2.2 การพัฒนางานข่าว การสืบสวน ปราบปรามให้มีคุณภาพ จะเป็นสิ่งสำคัญที่จะสามารถทำลายเครือข่าย กลุ่มการค้าได้มากยิ่งขึ้น และสามารถลดระดับความรุนแรงของปัญหาการค้ายาเสพติด โดยชุดปฏิบัติการข่าว ชุดปราบปรามยาเสพติดทุกหน่วย มีพันธกิจที่จะต้องรายงานการข่าวการสืบสวนการค้ายาเสพติด การดำเนินการตามหัวข่าวข่าวสารที่ได้รับเข้าสู่ระบบตามความเหมาะสมและตามหลักของงานการข่าว และถือการรายงานข่าวเป็นตัวชี้วัดหนึ่งของชุดปฏิบัติการ

การจัดตั้งทีมวิเคราะห์ข่าวในระดับจังหวัด และภาค สำหรับการวิเคราะห์ข่าว จัดทำเครือข่ายการค้า เชื่อมโยง ร่วมกับสำนักงาน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค 3 ในกรณีที่มี การจับกุมคดียาเสพติด ให้ชุดปฏิบัติการที่จับกุมหรือที่ได้รับมอบหมาย ทำการขยายผลทั้งในด้านการข่าว การสืบสวน เพื่อขยายถึงบุคคลและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อันนำไปสู่การปฏิบัติการต่อไป

3.2.3 การปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติดระดับสำคัญ ให้ตระหนักว่า การปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติดระดับสำคัญ เป็นภารกิจที่จำเป็นที่จะต้องดำเนินการ อย่างจริงจัง ทุ่มเทศสรรพกำลัง ทรัพยากร และต้องมีการบูรณาการระดับสูง เพื่อทำลายโครงสร้าง การค้ายาเสพติด ทั้งนี้ให้มีการคัดเลือกทีมปฏิบัติการและเจ้าหน้าที่ที่จะเข้าร่วมในปฏิบัติการนี้ อย่างชัดเจน จัดตั้ง Task Force หรือแผนยุทธการ โดยเฉพาะซึ่งจัดตั้ง Task Force เพื่อรับผิดชอบ ในการดำเนินการด้านการปราบปรามให้ครอบคลุม ตามความเหมาะสม เช่น ชุดปฏิบัติการสืบสวน ทางการเงิน ชุดปฏิบัติการสืบสวนพฤติกรรม ชุดรวบรวมพยานหลักฐาน ชุดปฏิบัติการปราบปราม และขยายผล และคณะอำนาจการสืบสวนปราบปราม

3.2.4 การควบคุมพื้นที่และลดปัญหาในระดับพื้นที่ ซึ่งภารกิจสำคัญของสถานี ดำรวจทุกแห่งในการควบคุมสถานการณ์ค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่รับผิดชอบ ร่วมกับ หน่วยงานอื่น โดย

3.2.4.1 ให้จัดทำข้อมูลการค้าและแพร่ระบาดของยาเสพติดและพื้นที่เสี่ยงให้ เป็นปัจจุบันและรายงานเข้าสู่ระบบที่กำหนด

3.2.4.2 หากในพื้นที่รับผิดชอบมีสถานการณ์ยาเสพติดในเกณฑ์สูงเกินกว่า ชุดปราบปรามยาเสพติดเพียง 1 ชุด จะดำเนินการลดปัญหาได้ ให้พิจารณาเพิ่มเติมจำนวนชุดปฏิบัติการ มากกว่า 1 ชุด หรือผนวกภารกิจให้กับชุดปฏิบัติการอื่น

3.2.4.3 ให้จัดชุดตำรวจทำหน้าที่งานมวลชน 1 ชุดตามอัตราที่กำหนด ทำหน้าที่ปฏิบัติงานมวลชน งานชุมชนสัมพันธ์ งานเกาะติดหมู่บ้าน/ชุมชนตามการแบ่งมอบกับ หน่วยงานอื่น งานชักชวนผู้เสพเข้าบำบัดแบบสมัครใจงานติดตามผู้ผ่านการบำบัดแบบปราบปราม งานจัดตั้งเยาวชนนอกสถานศึกษา/เยาวชนกลุ่มเสี่ยงและงานวิทยากรทั้งวิทยากรกระบวนการและ วิทยากรป้องกัน ฯลฯ

3.2.4.4 จัดให้มีตำรวจประสานงานชุมชนและ โรงเรียน โดยจัดระบบร่วมกับ หน่วยงานอื่นในอำเภอ ทำหน้าที่ประสานงาน ร่วมแก้ปัญหา หรือเป็นวิทยากร

3.2.4.5 การควบคุมพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องขยายการมีส่วนร่วม ของภาคชุมชนและสังคมให้มากขึ้น โดยให้รวมกลุ่ม จัดตั้งตำรวจบ้านทุกพื้นที่เป้าหมาย จัดให้มี การเดินเวรยาม เฝ้าระวังบุคคล รักษาความปลอดภัย ควบคุมพื้นที่เสี่ยงและพฤติกรรมเสี่ยง

ในหมู่บ้าน/ชุมชน และพื้นที่รอยต่อ

3.2.4.6 ให้ความสำคัญกับการดำเนินการต่อข้อร้องเรียนของประชาชน ทั้งจากการผ่านจากระบบของสำนักงานอำนวยการร่วม ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติและจากพื้นที่เอง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นกับประชาชน

3.2.4.7 ปฏิบัติการตรวจค้น ปิดล้อมพื้นที่/แหล่งค้ายาเสพติด เพื่อดำเนินการจับกุมปราบปราม บันทอนผู้ค้ายาเสพติดในระดับพื้นที่ ลด supply ด้วยการปฏิบัติการ กดดันอย่างต่อเนื่อง

3.2.4.8 จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจรับผิดชอบการรายงาน ทั้งรายงานการข่าว รายงานสถิติ รายงานผลงาน ฯลฯ ให้ทันเวลาตามที่กำหนด

3.2.5 งานพัฒนาประสิทธิภาพการปราบปราม โดยให้พัฒนาเทคโนโลยี การสื่อสาร โปรแกรมการข่าว แผนที่ Geographic Information System ในห้องปฏิบัติการ War Room พัฒนาการสืบสวน แสวงหาหลักฐาน ในคดียาเสพติดใหม่ ๆ พัฒนาคู่มือการปราบปรามยาเสพติด ให้สามารถรองรับภารกิจสำคัญที่กำหนด ได้แก่ บุกตลกรุดด้านการปราบปรามยาเสพติด ให้สามารถรองรับภารกิจสำคัญที่กำหนด ได้แก่ บุกตลกรุดการข่าว ด้านการปราบปรามเครือข่ายการค้ารายสำคัญ บุกตลกรุดในระดับสถานีตำรวจ บุกตลกรุดที่จะต้องปฏิบัติงานในศูนย์ปฏิบัติการแต่ละระดับ บุกตลกรุดงานมวลชนพัฒนาเทคโนโลยีการสกัดกั้นการลำเลียงยาเสพติด ตามเส้นทางต่างจังหวัด ระบบข้อมูลที่เชื่อมโยง จัดให้มีศูนย์สกัดกั้นยาเสพติดฯ วางเครือข่ายการสกัดกั้นเส้นทาง พัฒนาความพร้อมและอุปกรณ์ต่างๆ ฯลฯ อย่างเป็นระบบ

3.2.6 การพัฒนางานด้านทรัพย์สินและการบังคับใช้กฎหมาย โดยการ

3.2.6.1 ให้จัดกลไกประสานงานการตรวจสอบ และยึด อาชญากรรม ทรัพย์สิน อย่างบูรณาการของ พ.ร.บ. มาตรการฯ พ.ร.บ.ฟอกเงินฯ มาตรการบังคับโทษปรับฯ และมาตรการทางภาษี เพื่อมุ่งทำลายโครงสร้างการเงินของกลุ่มการค้ายาเสพติด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต่อกลุ่มนักค้ายาเสพติดที่ถูกจับกุมในข้อสำคัญ โดยใช้มาตรการทางด้านทรัพย์สินตามลำดับ

3.2.6.2 เพิ่มศักยภาพการดำเนินงานมาตรการทางด้านทรัพย์สินให้มีผลการปฏิบัติมากยิ่งขึ้น โดยพัฒนาประสิทธิภาพพนักงานเจ้าหน้าที่ การมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ในส่วนของการปฏิบัติตรวจสอบทรัพย์สินอย่างจริงจัง การปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติต่าง ๆ ฯลฯ

3.2.6.3 จัดให้มีทีมปฏิบัติการสืบสวนการเงินแบบบูรณาการเพื่อติดตาม สืบสวน ร่องรอยทางการเงินและทรัพย์สิน เพื่อใช้การสืบสวนทางด้านทรัพย์สิน ทำลายโครงสร้างการค้ารายสำคัญที่กำหนด หรือที่มีเงื่อนไข

3.2.6.4 ให้มีการพัฒนาและประสานงานในกระบวนการยุติธรรมในระดับพื้นที่ ได้แก่ การพัฒนาพนักงานสอบสวนคดียาเสพติด การสร้างแรงจูงใจ การติดตามคดี และการสัมมนา แลกเปลี่ยนประสบการณ์เสริมประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบ

3.2.6.5 พัฒนาระบบและประสิทธิภาพของคดีที่มีหมายจับ โดยการปรับปรุง หมายจับคดียาเสพติด กำหนดเป้าหมายหมายจับที่สำคัญ การจัดระบบสืบสวนและปราบปราม การให้รางวัลจูงใจแก่ ผู้จับกุมและแจ้งข้อมูลความเคลื่อนไหว ฯลฯ

3.2.7 การป้องกันและปราบปรามการส่งและค้ายาเสพติดในเรือนจำ ให้ดำเนินการ ต่อเนื่องตามเป้าหมายและแผนงานที่กำหนด มุ่งผลที่จะหยุดยั้งการส่งและการค้ายาเสพติด ในเรือนจำให้เหลือน้อยที่สุด โดยร่วมกับเรือนจำในพื้นที่ในการดำเนินการทางการข่าว การรวบรวม ข้อมูล กลุ่มการค้าในเรือนจำ และที่เชื่อมกับภายนอก วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของบุคคล/ พฤติการณ์เพื่อเป็นข้อมูลสืบสวนต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสืบสวนทางด่านทรัพย์สิน ตลอดจนดำรงการตรวจค้น ปิดล้อมเรือนจำที่ปรากฏข่าวสารอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อลด พฤติการณ์ค้าอย่างจริงจัง

3.2.8 การดำเนินการต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีพฤติกรรมด้านยาเสพติด โดยดำเนินการ รณรงค์ป้องกันเสริมสร้างจิตสำนึกเจ้าหน้าที่ของรัฐ และดำเนินการด้านปกครอง ด้านการบริหาร และดำเนินคดีต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีพฤติกรรมด้านยาเสพติดอย่างจริงจัง

3.2.9 ปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด ให้มีประสิทธิภาพ เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

4. เป้าหมายการดำเนินการ

4.1 เป้าหมายกลุ่มเครือข่ายการค้ายาเสพติดระดับสำคัญมาก จำนวน 1 กลุ่มสำคัญ ได้แก่กลุ่มนักค้ายาเสพติดจากประเทศเพื่อนบ้าน และเครือข่ายนักค้ายาเสพติดที่ร่วมขบวนการ ภายในประเทศ ซึ่งทำหน้าที่ทางการเงิน และทำการขนย้ายและจำหน่ายยาเสพติดในพื้นที่ตอน ใน ซึ่งเป็นข้อมูลที่ชุดปฏิบัติการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการสืบสวนขยายผลทำลายเครือข่ายขบวนการ ค้ายาเสพติดจากแนวชายแดน ตามแผนยุทธการปิดกั้นยาเสพติดพื้นที่ชายแดน ดำรวจภูธรจังหวัด บุรีรัมย์ (Seal Border Operation) ระยะที่ 1 รวบรวมข้อมูล

4.2 เป้าหมายการปราบปรามนักค้ายาเสพติด ภายหลังจากจับกุมคดียาเสพติด โดยขยาย ผลทางการข่าวการสืบสวน หรือใช้มาตรการทางทรัพย์สิน จำนวน 301 ราย ประกอบด้วย

ตาราง 2.1 แสดงผลการปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดบุรีรัมย์

สถานีตำรวจในสังกัด	เป้าหมายขยายผลปราบปรามนักค้ายาเสพติด				
	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	รวม
สภ.เมืองบุรีรัมย์	12	13	13	12	50
สภ.นางรอง	10	10	10	10	40
สภ.ประโคนชัย	4	4	3	4	15
สภ.ละหานทราย	4	3	4	4	15
สภ.บ้านกรวด	3	4	4	4	15
สภ.ลำปลายมาศ	4	4	4	3	15
สภ.หนองกี่	3	2	3	2	10
สภ.หนองหงส์	2	2	2	3	9
สภ.กระสัง	2	3	2	2	9
สภ.ปะคำ	3	2	2	2	9
สภ.เฉลิมพระเกียรติ	2	2	2	3	9
สภ.ชำนิ	1	2	2	1	6
สภ.โนนสุวรรณ	2	1	1	2	6
สภ.โนนดินแดง	6	7	6	6	25
สภ.พลับพลาชัย	2	1	1	2	6
สภ.ห้วยราช	1	1		1	3
สภ.คูเมือง	2	1	2	1	6
สภ.สตึก	1	2	1	2	6
สภ.พุทไธสง	2	1	1	2	6
สภ.นาโพธิ์	1	2	2	1	6
สภ.บ้านใหม่ไชยพจน์	1	1	2	1	5
สภ.แคนดง	1	1	1	1	4
สภ.บ้านด่าน	1	1	1	1	4
สภ.หนองสองห้อง	1	1		1	3

ตาราง 2.1 (ต่อ)

สถานีตำรวจในสังกัด	เป้าหมายขยายผลปราบปรามนักค้ายาเสพติด				
	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	รวม
สภ.ลำควน	-	1	1	1	3
สภ.หินเหล็กไฟ	1	-	1	-	2
สภ.ชุมแสง	1	1	-	-	2
สภ.หนองไม้งาม	-	-	-	1	1
สภ.หนองไทร	-	1	-	-	1
สภ.โนนเจริญ	-	-	1	-	1
รวม	75	75	75	76	301

ที่มา : สถานีตำรวจภูธรประโคนชัย (2556 : 8- 9) แผนปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติดและบังคับใช้กฎหมาย Supply 1

สรุป ในการปราบปรามยาเสพติดสถานีตำรวจภูธรประโคนชัยยึดแนวทางการดำเนินงานตามคำสั่งของทางรัฐบาลและผู้บังคับบัญชาทางหน่วยเหนือ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติและเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของแผนงาน โดยต่อขอออกมาจากแผนงานปี 2555 ที่วางไว้แล้วมาดำเนินการต่อในปี 2556

ทบทวนสถานการณ์ปัญหาเสพติด ปี 55

สถานการณ์ยาเสพติดส่วนใหญ่ยังคงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ในทุก ๆ ด้าน และนักค้ายาเสพติดรายใหญ่ส่วนมากสั่งการมาจากในเรือนจำ ในการป้องกันและการปราบปรามยาเสพติดยังคงยึดแนวทางเดิม แต่เพิ่มความเข้มข้นในด้านการป้องกันยาเสพติดเป็นประการสำคัญ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาดังนี้

สถานการณ์ยาเสพติดโดยสังเขป

สถานการณ์ยาเสพติดที่นำเข้าจากนอกประเทศมีการประมาณการว่า ยาเสพติดที่หลุดรอดจากการตรวจจับของเจ้าหน้าที่ไปได้มีมากกว่าครึ่งหนึ่งของปริมาณการผลิตที่ผลิตได้แล้วนำเข้ามาในแต่ละครั้ง แต่ก็มียาทุนผู้ค้ายาเสพติดรายใหญ่บางคนหันมาทำการผลิตในประเทศไทย โดยจะมีการลักลอบผลิตอยู่ที่เมืองปริมณฑลอย่างเช่น ปทุมธานี สมุทรปราการ นนทบุรี นครปฐม เป็นต้น

ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ (2555 : 1-2) ได้อธิบายถึง การทบทวนสถานการณ์ยาเสพติดปี 2555 ไว้ดังนี้

1. สถานการณ์การผลิตยาเสพติดนอกประเทศ ยังเป็นปัจจัยหลักที่เป็น Supply ยาเสพติด เข้าสู่ประเทศไทย ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่ต่อเนื่องเป็นเวลาหลายปีจนถึงปัจจุบัน โดยกลุ่ม ก๊อแก้ง กลุ่มว่า ซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยในประเทศพม่า ยังคงผูกขาดการผลิตหัวเชื้อยาบ้าและปริมาณการผลิต จำนวนมากในแต่ละปีประมาณว่าที่ตั้งแหล่งผลิตหัวเชื้อจะอยู่ในส่วนลึก ขากที่กองกำลังของรัฐบาล ที่จะเข้าถึงได้โดยง่ายประมาณการการผลิตหัวเชื้อในแต่ละปี เฉพาะที่คิดจากจำนวนยาบ้าและยาไอซ์ ที่จับกุมได้ภายในประเทศภายใต้ปฏิบัติการที่เป็นวาระแห่งชาติในครั้งนี้ ที่มีการจับกุมยาบ้า รวม 80 ล้านเม็ดยาไอซ์ประมาณ 1,600 กิโลกรัมจะต้องใช้หัวเชื้อประมาณ 3,300 กิโลกรัม ในจำนวนที่จับกุมได้ แต่ถ้าหากนับจำนวนยาเสพติดที่สามารถหลุดรอดไปได้ ซึ่งประมาณว่ามีถึง 50 – 60 % จะต้องผลิตหัวเชื้อทั้งหมดประมาณ 8,000 – 10,000 กิโลกรัมต่อปี ส่วนการผลิต ยาเสพติดแบบอัดเม็ดในพื้นที่นอกประเทศมีการกระจายตัวและเพิ่มจำนวนแหล่งผลิตมากขึ้น จากการรวบรวมข้อมูลการตรวจพิสูจน์ยาบ้าที่จับกุมได้ในช่วงปี พ.ศ. 2555 มีการเพิ่มขึ้นจากส่วนเดิม อีก 1 กลุ่มหลัก เป็นเครือข่ายมูเซอ จากเดิมที่มีของกลุ่มว่าแดง กลุ่ม ก๊อแก้ง และกลุ่มไทยใหญ่อยู่แล้ว เมื่อใช้หลักเศรษฐศาสตร์ประมาณมูลค่าการผลิตดังกล่าวสามารถสร้างรายได้ให้กับกลุ่มผลิต หลายพันถึงร่วมหมื่นล้านบาทต่อปี

2. สถานการณ์การผลิตยาบ้าในประเทศ ในช่วงปี 2555 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่ส่วนใหญ่ ยังเป็นการผลิตประเภทอัดเม็ดด้วยเครื่องอัดเม็ดชนิด 1 หัวตอด (Single Punch) ซึ่งเป็นกลุ่มพื้นที่ ผลิต กทม. และปริมณฑลที่มีการเชื่อมโยงกับกลุ่มที่ค้าในเรือนจำแต่ปริมาณการผลิตยาเสพติดที่มี ในประเทศยังไม่มียุทธศาสตร์ต่อสถานการณ์ยาเสพติดแต่อย่างใดส่วนใหญ่มุ่งเพิ่มที่จะผสมให้ได้ปริมาณ เพิ่มขึ้นเพื่อแสวงหากำไรเท่านั้น

3. โครงสร้างกลุ่มผู้ผลิตยาเสพติด ยังคงเป็น โครงสร้างกลุ่มเดียวกันกับในช่วงหลายปี ที่ผ่านมา ซึ่งเป็นกลุ่มที่ผลิตยาบ้าและไอซ์แต่ในขั้นตอนการผลิตอัดย้านั้น กลุ่มผู้ผลิตกระจายตัว มากขึ้น ลดการผูกขาดจากกลุ่มเดิม โดยกลุ่มผู้ผลิตอัดเม็ดใหม่ ได้แก่ กลุ่มอาสาสมัครทหารพม่าเชื้อ

สายมูเซอ ฯลฯ สถานการณ์ปัจจุบัน แต่ละกลุ่มเพิ่มกำลังผลิตแบบอัดเม็ดเพิ่มมากขึ้น แต่คุณภาพ ยาเสพติด โดยเฉพาะยาบ้าต่ำลง เมื่อเปรียบเทียบกับหลายปีที่ผ่านมา

สถานการณ์การค้ายาเสพติดประเทศไทย

สถานการณ์การค้ายาเสพติด โดยหลักแล้วยังเป็นชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ตามรอยตะเข็บ ชายแดนทางภาคเหนือและภาคอีสานเป็นหลัก ส่วนจะมีการเล็ดรอดเข้ามาทางอื่นบ้างก็เป็น

อัตราส่วนที่เล็กน้อย และเป็นยาเสพติดที่มีคุณภาพต่ำกว่าทางภาคเหนือของไทย จากสถานการณ์ดังกล่าว

ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ (2555 : 2-3) ได้อธิบายถึงสถานการณ์ไว้ดังนี้

1. สถานการณ์การนำเข้ายาเสพติด เมื่อพิจารณาจากการผลิตยาเสพติดในปี 2555 พบว่าการนำเข้ายาเสพติดในประเทศไทยมีมากขึ้น เนื่องจากสถานการณ์การผลิตยาเสพติดภายนอกประเทศยังไม่ลดลงตามที่กล่าว ทำให้ยังมียาเสพติดพักคอยตามแนวชายแดนพร้อมที่จะนำเข้ามาในประเทศไทยตลอดเวลา โดยพื้นที่ชายแดนภาคเหนือตอนบน ยังคงเป็นพื้นที่นำเข้าหลักของประเทศประมาณ ไม่น้อยกว่า 80 % ของปริมาณการนำเข้าทั้งหมดในขณะที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความสำคัญรองลงมา

2. โครงสร้างการค้า/เครือข่ายยาเสพติดหลัก ทั้งภายนอกและภายในประเทศยังคงมีบทบาทการค้าในระดับสูง เครือข่ายการค้าต่างประเทศซึ่งเป็นเครือข่ายชนกลุ่มน้อยที่มีกองกำลังเป็นของตนเองมีศักยภาพในการค้าการผลิตสูง ส่วนเครือข่ายภายในประเทศระดับสำคัญยังถูกทำลายไม่มากนัก การจับกุมส่วนใหญ่จะจับกุมได้เฉพาะผู้ลำเลียง มือชน ผู้ประสานงานเท่านั้น ส่วนนักค้าที่เป็นระดับนายทุนหรือเจ้าของยาเสพติด โดยตรงผู้บงการสำคัญมักจะ ไม่เข้ามาใกล้ซิดยาเสพติด ทำให้ไม่สามารถขยายผลจับกุมได้ทุกราย นอกจากนั้นกลุ่มนักค้ายาเสพติดทั้งภายในและภายนอกประเทศ ยังมีความเชื่อมโยงกับกลุ่มนักค้ายาเสพติดในเรือนจำ และเครือข่ายธุรกิจที่ฟอกเงิน ทำให้การค้ายาเสพติดมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น

3. การเปลี่ยนแปลงของอาชญากรรมยาเสพติด ในช่วงหลังการค้ายาเสพติดมักควบคู่กับการใช้ความรุนแรง มีการใช้อาวุธ ตอบโต้เจ้าหน้าที่ ทำให้เจ้าหน้าที่หลายนายต้องเสียชีวิต ได้รับบาดเจ็บและพบว่า อาชญากรรมยาเสพติดมีส่วนสัมพันธ์กับการก่อคดีอาญาประเภทต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น ลักทรัพย์ ปล้นทรัพย์ คดีที่เกี่ยวกับชีวิต เช่นการฆ่าคนตาย อุบัติเหตุ

4. การค้ายาเสพติดในเรือนจำเป็นกลุ่มนักค้าที่ส่งผลต่อสถานการณ์การค้ายาเสพติดค่อนข้างมาก โดยมีนักค้าที่อยู่ภายในเรือนจำเป็นผู้ประสานงานและดำเนินการลำเลียง จำหน่าย รวมทั้งการจัดการด้านทรัพย์สินฯ สำหรับรูปแบบการค้าในเรือนจำมีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้นในเมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญสาเหตุหนึ่งทำให้ผู้ค้ายาเสพติดในภาพรวมไม่ลดจำนวนลง เนื่องจากใช้สถานที่ในเรือนจำลักลอบค้าขายยาเสพติดแทน

สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในประเทศไทย

สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในประเทศไทยยังคงมีความรุนแรงมาตลอดและมีแนวโน้มจะสูงขึ้นเรื่อยๆ เมื่อครั้งสมัยท่านพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีการปราบปรามยาเสพติดอย่างจริงจังทำให้ยาเสพติดช่วงนั้นลดลงเป็นอย่างมาก แต่สถานการณ์ยาเสพติดในปัจจุบันได้กลับมาอยู่ในขั้นวิกฤตอีกครั้งหนึ่ง และกลุ่มเป้าหมายของยาเสพติดไม่ใช่ผู้ใช้แรงงานเหมือนในอดีต แต่เปลี่ยนมาคือนักเรียน นักศึกษา เด็กวัยรุ่นและที่นิยมกันมากในปัจจุบันคือยาไอซ์ เนื่องจากทางผู้ค้ายาเสพติดใช้กลยุทธ์ทางการตลาด โดยลดราคาขายไอซ์ลงจากเดิมทำให้กลุ่มวัยรุ่นมีกำลังการซื้อได้ ผู้ศึกษาวิจัยได้ศึกษาดังนี้

ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ (2555 : 3) ได้อธิบายถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในประเทศไทยไว้ดังนี้

1. ด้านพื้นที่แพร่ระบาด ในปี 2555 ประมาณการว่า มีพื้นที่ปัญหายาเสพติดที่นับจากฐานข้อมูลการจับกุมยาเสพติด ข้อมูลการบำบัดยาเสพติดและการข่าวของหน่วยงานต่างๆที่มีมายังสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมีประมาณ 65,040 หมู่บ้าน/ชุมชน หรือคิดเป็น 77.21 % ของพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ และพื้นที่ที่มีปัญหายาเสพติด ประมาณ 19,202 หมู่บ้าน/ชุมชน
2. ด้านกลุ่มประชากรปัญหา จากการศึกษาประมาณการผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดนับจากช่วงก่อนแผนปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดในครั้งนี้ เมื่อปี 2553 คาดการณ์ว่า มีผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั่วประเทศ ประมาณ 1.2 ล้านคน กลุ่มอายุหลัก อยู่ในช่วง 15-24 ปี ในขณะที่กลุ่มเด็ก อายุต่ำกว่า 15 ปี เริ่มมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น รวมทั้ง กลุ่มเยาวชน ทั้งในและนอกสถานศึกษา ก็มีแนวโน้มมากขึ้นเช่นกัน
3. ด้านตัวยา ยาบ้า ยังคงเป็นตัวยาหลักที่มีการแพร่ระบาด แต่มีแนวโน้มคงที่ และเริ่มลดลง ในขณะที่ไอซ์ เริ่มขยายตัวมากขึ้น และกำลังเป็นมหันตภัยยาเสพติดในอนาคตอันใกล้ สำหรับพืชกระท่อมและสีสุกหรือช มีบทบาทเฉพาะพื้นที่ โดยเฉพาะภาคใต้ ส่วนเฮโรอีน ผิ่น กัญชาที่เป็นยาเสพติดดั้งเดิม เริ่มมีแนวโน้มลดลง
4. การเพิ่มขึ้นของปัญหาไอซ์ ไอซ์ เป็นปัญหาที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น ประมาณการในปัจจุบัน มีผู้เสพไอซ์ ประมาณ 70,000 คน และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เป็น 500,000 คน (ประมาณ 7 เท่า) ในอีก 5 ปีข้างหน้า หากไม่สามารถหยุดยั้งการขยายตัวของปัญหานี้ได้ทัน
5. จากสถิติต่างๆในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน จะเห็นถึงอัตราการก้าวกระโดดของปัญหา ไอซ์ อย่างชัดเจน กล่าวคือ ในด้านพื้นที่การแพร่ระบาดไอซ์ เพิ่มขึ้น 3 เท่า จาก 210 อำเภอ ขยายเพิ่มขึ้นถึง 667 อำเภอ มีผู้ถูกจับกุมไอซ์ เพิ่มขึ้น 7 เท่า มีผู้เข้าบำบัดไอซ์ เพิ่มขึ้น 11 เท่า มีปริมาณไอซ์ของกลางที่ถูกจับกุมเพิ่มขึ้น 22 เท่า

6. การขยายตัวของปัญหาไอซ์ มาจากการปรับกลยุทธ์ทางการตลาดของผู้ผลิต/ผู้ค้าที่หวังสร้างแรงจูงใจ ปรับกลยุทธ์การขาย ลดราคาให้ต่ำลง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของตลาดผู้เสพ เปลี่ยนค่านิยมการเสพ ทำให้ผู้เสพ มีความพึงพอใจในระยะสั้น ไม่เห็นโทษพิษภัย ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญของการขยายตัวของไอซ์อย่างมากในปัจจุบัน

สรุปการแพร่ระบาดของยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดแบบก้าวกระโดด คือ ยาไอซ์ ซึ่งกำลังเป็นที่นิยม จากการปฏิบัติหน้าที่โดยตรงของผู้ศึกษาวิจัย พบว่า ผู้ค้ารายใหญ่ได้ให้ยาไอซ์ เป็นค่าตอบแทนในการส่งสินค้ายาบ้าในแต่ละครั้ง นั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่า ผู้ค้ารายใหญ่ ต้องการให้ยาไอซ์เป็นที่ต้องการของตลาดยาเสพติดนั้นเอง

ผลการปฏิบัติภายใต้ ปฏิบัติการวาระแห่งชาติ พลังแผ่นดิน เอาชนะยาเสพติด ปี 2555

จากความร่วมมือของชุมชนต่างๆทั่วประเทศทำให้ผลการปฏิบัติภายใต้ ปฏิบัติการวาระแห่งชาติ พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ประสบความสำเร็จอย่างมากมีผลการปฏิบัติเป็นที่น่าพอใจของรัฐบาล โดยมีผลการจับกุม ผู้เข้ารับการบำบัดมาเป็นประวัติการณ์ สืบเนื่องมาจากรัฐบาลเห็นว่า ชุมชนเป็นแหล่งเป้าหมายของยาเสพติด เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามได้ผลอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม

ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ (2555 : 3-5) ได้จำแนกผลงานเป็นรายแผน ดังนี้

1. แผนงานที่ 1 การสร้างพลังสังคมและพลังชุมชนเอาชนะยาเสพติด แผนนี้ ได้กำหนดเป้าหมายในการลดระดับความรุนแรงของปัญหายาเสพติด 60,584 หมู่บ้าน/ชุมชน และได้ดำเนินการไปแล้ว 57,953 หมู่บ้าน/ชุมชน โดยผ่านกระบวนการทำประชาคมหมู่บ้าน ค้นหาผู้เสพ/ผู้ติด/ผู้ค้ายาเสพติด และนำเข้ารับการบำบัดรักษา รวมทั้งจับกุมดำเนินคดีทางกฎหมาย นอกจากนี้ยังสามารถพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนดังกล่าวครบเกณฑ์ 7 ขั้นตอนของการสร้างชุมชนเข้มแข็ง จำนวน 48,922 หมู่บ้าน/ชุมชน คิดเป็น 80.75 % ของเป้าหมาย
2. แผนงานที่ 2 การแก้ไขปัญหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด แผนนี้ ได้กำหนดให้มีการนำผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษาให้ได้ อย่างน้อย 400,000 ราย ซึ่งได้มีการดำเนินการไปแล้วกว่า 560,046 ราย หรือ 140.01 % ของเป้าหมายที่ตั้งไว้ อาจกล่าวได้ว่า เป็นแผนปฏิบัติการที่มีผู้เสพยาเสพติดเข้าบำบัดรักษาสูงสุดในทุกแผนปฏิบัติการที่ผ่านมาทั้งหมด มีการกำหนดให้ทุกอำเภอ จัดหาสถานที่ และจัดทำค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม 1 อำเภอ 1 ค่าย รวมถึงการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ให้สามารถดำเนินการเฝ้าระวังปัญหาเสพติดในชุมชนและติดตามผู้ผ่านการบำบัดรักษา นอกจากนี้แล้ว ยังได้กำหนดให้มีการเน้นคุณภาพด้านการบำบัดรักษาผู้ต้องขังในเรือนจำ เพื่อลดความต้องการที่จะนำไปสู่การแพร่ระบาดของยาเสพติด

3. แผนงานที่ 3 การสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติด เป็นมาตรการที่ป้องกันเด็กและเยาวชนก่อนวัยเสี่ยงไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ซึ่งเป็นครั้งแรกที่ได้มีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานต่อเด็กก่อนวัยเสี่ยง หรือกลุ่มนักเรียนชั้น ป.6 ทั่วประเทศ จำนวน 50% หรือ (403,719 คน) จากนักเรียนชั้น ป.6 ทั่วประเทศ 807,438 คน ด้วยการสร้างและพัฒนาวิทยาการป้องกันยาเสพติด เพื่อส่งเสริมให้วิทยากรเข้าไปมีบทบาทในการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้แก่เยาวชนในสถานศึกษา อาทิเช่น ครูตำรวจ D.A.R.E. ครูพระสอนศีลธรรมเป็นต้น และในขณะนี้ดำเนินการได้แล้วกว่า 566,072 คน ทำให้สามารถป้องกันกลุ่มเสี่ยงไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้ ส่วนการดำเนินงานต่อเยาวชนนอกสถานศึกษา มุ่งเน้นกลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยง โดยส่งเสริมการปรับเปลี่ยนทัศนคติ/เจตคติ รวมกลุ่มทำกิจกรรมจิตอาสาที่เหมาะสมเพื่อเปลี่ยนกลุ่มเสี่ยงให้เป็นพลัง และมีการจัดระเบียบสังคมในทุกจังหวัด โดยมีผลการออกตรวจ 172,123 ครั้ง โดยได้ดำเนินมาตรการทางสังคมต่อพื้นที่เสี่ยง 25,760 แห่ง ดำเนินการทางกฎหมาย 2,881 แห่ง นอกจากนี้ยังมีการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานประกอบการและนิคมอุตสาหกรรม โดยมีสถานประกอบการผ่านเกณฑ์โรงงานสีขาว 2,282 แห่ง คิดเป็น 114 % ของเป้าหมายที่ตั้งไว้

4. แผนงานที่ 4 การปราบปรามยาเสพติดและบังคับใช้กฎหมาย ผลจากแผนนี้ ทำให้จับกุมผู้กระทำความผิดคดียาเสพติด ได้มากถึง 393,973 คดี ผู้ต้องหา 385,725 คน ของกลางยาบ้าประมาณ 83 ล้านเม็ด ไอซ์ 1,551 กิโลกรัม เฮโรอีน 25.23 กิโลกรัม กัญชา 18 ตัน ชูโคอิเฟรด 4.5 ล้านเม็ด และสนับสนุนให้มีการเร่งรัดการสืบสวน ขยายผล และดำเนินมาตรการด้านทรัพย์สินทุกคดี ทำให้มีการตรวจสอบทรัพย์สินได้มากถึงกว่า 5,058 คดี มูลค่าทรัพย์สิน 1,751 ล้านบาท ซึ่งเป็นแผนที่มีจำนวนผลการจับกุมคดียาเสพติดและมีการสั่งตรวจสอบทรัพย์สินสูงสุดในช่วง 20 ปี

5. แผนงานที่ 5 ความร่วมมือระหว่างประเทศ นโยบายด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ เป็นนโยบายที่รัฐกำหนดให้เป็นนโยบายเชิงรุกในการสกัดกั้นการนำเข้าของยาเสพติด โดยยกระดับการแก้ไขปัญหาเสพติดจาก “วาระแห่งชาติ” เป็น “วาระแห่งภูมิภาค” ซึ่งในการประชุมผู้นำอาเซียน ณ ประเทศกัมพูชา เมื่อวันที่ 3 – 4 เมษายน 2555 รับรองปฏิญญาอาเซียน ว่าด้วยอาเซียนปลอดยาเสพติดภายในปี 2558 และประเทศไทยได้จัดให้มีการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนสมัชชพิเศษด้านยาเสพติด ในระหว่างวันที่ 30 สิงหาคม – 1 กันยายน 2555 เพื่อย้ำเจตนารมณ์การต่อสู้กับปัญหาเสพติดอย่างจริงจังร่วมกับประเทศอาเซียน โดยความร่วมมือปราบปรามและแก้ไขปัญหาเสพติดจะเป็นไปในทิศทางเดียวกันระหว่างประเทศอาเซียน ซึ่งจะมุ่งเน้นความร่วมมือในการสกัดกั้นการลักลอบการค้าในภูมิภาคของกลุ่มประเทศอาเซียน และวางเป้าหมายให้กลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่ปลอดจากยาเสพติด และนำไปสู่การเป็นเขตปลอดยาเสพติดภายในปี 2558

6. แผนงานที่ 6 การสกัดกั้นยาเสพติด การสกัดกั้นการลักลอบนำเข้ายาเสพติด เป็นมาตรการที่มุ่งเน้นการสกัดกั้นการลักลอบนำเข้ายาเสพติดและเคมีภัณฑ์ ซึ่งนอกจากจะมีการจัดวางกำลังของกองกำลังป้องกันชายแดนทั้ง 8 กองกำลังทั่วประเทศ ในการลาดตระเวน และตรวจตราบริเวณด่านชายแดนแล้ว ยังได้มีการเสริมอุปกรณ์รั้วลวดหนามตามท่าข้าม ช่องทาง รวมทั้ง ยังได้เพิ่มความเข้มข้นของด่านตรวจ จุดตรวจ จุดสกัด เส้นทางตอนใน ตลอดจนเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้านตามแนวชายแดน จำนวน 1,500 หมู่บ้าน/ชุมชน ให้เป็นเกราะป้องกันภัยจากยาเสพติด

7. แผนงานที่ 7 การบริหารจัดการแบบบูรณาการการอำนวยความสะดวกและบริหารจัดการการทำงานที่เป็นเอกภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 11 กระทรวง 40 หน่วยงาน ภายใต้การอำนวยความสะดวกของศูนย์อำนวยความสะดวกแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติและศูนย์อำนวยความสะดวก/ศูนย์ปฏิบัติการแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดระดับต่างๆผ่านกลไกการอำนวยความสะดวก กำกับ ติดตาม ของคณะกรรมการบริหารแผนยุทธศาสตร์ และคณะกรรมการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงาน ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด รวมทั้ง ยังมีการพัฒนาห้อง War Room และระบบการรายงานผล ผ่านทางระบบรายงานของศูนย์อำนวยความสะดวกแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ สามารถติดตาม สถานการณ์และผลการดำเนินงาน ได้อย่างทันทั่วถึง ซึ่งถือเป็นครั้งแรกที่นำระบบ War Room มาใช้ในการอำนวยความสะดวกบริหารแผนระดับประเทศ รวมทั้งรัฐบาลได้สนับสนุนงบประมาณจากแหล่งต่างๆมาดำเนินการด้านยาเสพติดในจำนวนงบประมาณที่สูงที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับทุกปีที่ผ่านมา

การประเมินผลการดำเนินยุทธศาสตร์แผ่นดินเอาชนะยาเสพติด

การประเมินทั้งจากการประเมินผลทางวิชาการ การจัดประชุมสัมมนาในทุกจังหวัด รวมถึงระดับภาคและประเทศ ประมวลสรุปได้ดังนี้

ศูนย์อำนวยความสะดวกแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ (2555 : 5-7) ได้สรุปผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการและการอำนวยความสะดวกไว้ดังนี้

1. ภาพรวมการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์

1.1 ภาพรวมการดำเนินงานทั้งหมด สามารถสร้างผลงานได้อย่างเป็นรูปธรรม มีแนวทาง โครงสร้าง และขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน ประชาชนรับทราบถึงการทำงานของรัฐบาล มีความเชื่อมั่น และมีความพึงพอใจในการแก้ไขปัญหาเสพติดของรัฐบาลในเกณฑ์สูง

1.2 มาตรการด้านการปราบปราม/ป้องปราม เป็นมาตรการที่เป็นรูปธรรมชัดเจนที่สุด ปรากฏตามข่าวสื่อมวลชนประเภทต่างๆทุกวัน ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของประชาชนในภาพรวม

1.3 สถานการณ์ปัญหาอยู่ในระดับที่ชะงักของปัญหา หรือการควบคุมระดับปัญหา ไม่ให้ขยายตัวมากขึ้น (Freezing) ในปีต่อไป จะต้องเน้นการลดระดับปัญหา (Reducing) ให้ได้

1.4 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่เป็นปัจจัยหลักสำคัญที่เร่งด่วนในการแก้ไขปัญหา และมีผลกระทบต่อการดำเนินนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด ควรได้รับการพิจารณายกระดับขึ้นเป็นวาระแห่งชาติต่อไป

2. การบริหารจัดการและอำนาจการ

2.1 มีรูปแบบและวิธีการกำกับติดตามที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ตัวชี้วัดของผลผลิตจากกระบวนการมีความชัดเจนจับต้องได้ การวัดระดับความสำเร็จ ควรคำนึงถึงความสำเร็จในผลลัพธ์ (Outcome) ควรมีการศึกษาวิจัย และจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) กำหนดตัวชี้วัด เป้าหมาย และระดับความสำเร็จของผลผลิต ในแต่ละมาตรการ โดยให้หน่วยงานและผู้ปฏิบัติในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด (Bottom-up Approach)

2.2 ควรให้ความสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาสมรรถนะการบริหารจัดการและอำนาจการให้ศูนย์อำนาจการลงแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติจังหวัด และเพิ่มความเข้มแข็งของการปฏิบัติให้กับ ศูนย์อำนาจการลงแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติอำเภอ โดยเสริมสร้างให้เป็นรูปธรรม เกิดความเป็นปึกแผ่นในเชิงโครงสร้าง ระบบอำนาจการและบุคลากร

2.3 บูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานในระดับพื้นที่อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี มีปัญหาในการปฏิบัติไม่มากนัก ควรจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ระหว่างหน่วยงานในแต่ละแผนงานเพื่อสร้างความเข้าใจอันดี และกำจัดเงื่อนไขต่างๆและในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ครั้งต่อไป

2.4 แรงจูงใจในการดำเนินยุทธศาสตร์ ควรกำหนดมาตรการจูงใจที่เป็นรูปธรรม และผู้ปฏิบัติสามารถเห็นผลได้ทันที เพื่อกระตุ้นให้เกิดความตื่นตัวการทำงานมากยิ่งขึ้น

2.5 ในพื้นที่พิเศษ เช่น กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีปัญหาการทับซ้อนเชิงโครงสร้าง ระหว่างการบริหารราชการส่วนกลาง กับการบริหารแบบพิเศษของกรุงเทพมหานคร ควรสร้างกลไกอำนาจการ ประสานงานพิเศษ เพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

3. มาตรการด้านการป้องกัน

3.1 การสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา ควรพัฒนากลไก และผลักดันการบูรณาการระหว่างกระทรวงศึกษาธิการกับหน่วยงานอื่น โดยเฉพาะหน่วยงานท้องถิ่น และกรุงเทพมหานคร

3.2 ยุทธศาสตร์ลงแผ่นดินมีกลุ่มเป้าหมายการสร้างภูมิคุ้มกันเป็นเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างไรก็ตาม ในการสร้างภูมิคุ้มกันมีความจำเป็นต้องใช้เวลาในการสร้าง และสะสมที่จะเปลี่ยนผ่านจากความรู้ความเข้าใจ (Knowledge) จนเกิดเป็นทัศนคติความคิด

ที่ถูกต้อง (Attitude) และกลายเป็นทักษะ ในการใช้ชีวิตที่ห่างจากยาเสพติด (Skill/Practice) ซึ่งควรเริ่มเร็วขึ้นก่อนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.3 ในกระบวนการ สร้างภูมิคุ้มกันให้กับเด็กชั้นประถมศึกษา พบว่า มีการดำเนินการ ในหลายรูปแบบแตกต่างกันออกไปตามแต่สภาพพื้นที่ อย่างไรก็ตาม การสร้างภูมิคุ้มกันจำเป็นต้อง ใช้เวลาในการสร้างและสะสม ในการปรับยุทธศาสตร์ครั้งต่อไป ควรผลักดันยกระดับจากการอบรม เป็นการเรียนรู้ด้วยการบรรจุอยู่ในหลักสูตร และมีการดำเนินการที่ต่อเนื่อง รวมถึงการให้เด็ก ได้มีส่วนร่วมในการซึมซับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวัฒนธรรม ประเพณี และศาสนา ให้มากยิ่งขึ้น

3.4 การสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเด็กและเยาวชนนอกสถานศึกษา พบว่า ยังมีการดำเนินการ ไม่มากนัก ทั้งที่มีข้อมูลระบุว่า เป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงกว่าในสถานศึกษา ทั้งนี้ เนื่องจากขาด หน่วยงานเจ้าภาพที่ชัดเจน

4. มาตรการด้านการปราบปราม

4.1 มาตรการด้านการปราบปรามเป็นมาตรการที่ประชาชน และผู้ปฏิบัติเห็นว่า ประสบความสำเร็จที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด และในการดำเนินยุทธศาสตร์ครั้งต่อไป อาจพิจารณา ใช้แนวทางเดิมอย่างไรก็ตาม เพื่อให้การทำงานด้านปราบปรามได้ผลยิ่งขึ้น และสำหรับยุทธศาสตร์ ครั้งต่อไป ควรผลักดันให้ความสำคัญจับกุม หาข้อมูลสำคัญ การสืบสวนขยายผลและการยึดทรัพย์ มากยิ่งขึ้น รวมถึงการสร้างความร่วมมือกับแกนนำประชาชนในพื้นที่ในขั้นตอนการจับกุม การตั้งข้อหา และร่วมติดตามการกระทำผิดซ้ำ เมื่อได้รับการประกันตัว

4.2 การกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยเฉพาะนักค้ารายสำคัญ เป็นอาชญากรรม ที่มีลักษณะพิเศษ จำเป็นที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจะต้องมีเครื่องมือ องค์ความรู้ ระบบข้อมูล กฎหมาย และทีมปฏิบัติการที่พิเศษกว่าเครื่องมือที่ใช้กับอาชญากรรมปกติทั่วไป

สรุปการบริหารจัดการและอำนวยความสะดวกให้มีการประชุมแสวงหาความร่วมมือจากทุก ภาคส่วน การดำเนินการป้องกันต้องเริ่มจากเด็กก่อนวัยเสี่ยงและปลูกจิตสำนึกเกี่ยวกับทัศนคติเรื่อง ยาเสพติดที่ถูกต้อง การปราบปรามต้องเพิ่มประสิทธิภาพของผู้ปฏิบัติงานให้ทันกับนักค้ายาเสพติด โดยใช้เครื่องมือที่ทันสมัยมากขึ้น

กรอบความคิดยุทธศาสตร์

กรอบแนวคิดยุทธศาสตร์เป็นการวางกรอบและแนวทางการปฏิบัติไว้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ที่ตั้งไว้และเป็นแบบแผนเพื่อการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งเชื่อมต่อระหว่างปี 2555 กับปี 2556 ให้เกิดประสิทธิภาพการดำเนินการให้ยุทธศาสตร์ฯ ในปี 2556 สำเร็จผลในการลด การแพร่ระบาดของยาเสพติดและเป็นความต่อเนื่องของแผนงานการปฏิบัติในปี 2555-2556 มีดังนี้

ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ (2555 : 8-11) จึงให้มีการวางกรอบความคิดทางยุทธศาสตร์ 3 ประการดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ต่อเนื่อง จะต้องมีความต่อเนื่องใน 3 ลักษณะคือ

1.1 ต่อเนื่องในกรอบความคิด ได้แก่ ความคิดที่ว่า การเอาชนะยาเสพติดอย่างได้ผลแท้จริงนั้น จะต้องใช้พลังของประชาชนทั่วประเทศที่เรียกว่า พลังแผ่นดินที่มีความตื่นตัวเท่านั้น จึงจะประสบผลสำเร็จ รวมทั้งการตัดปัญหาวงจรทั้ง 3 วงจร ได้แก่ วงการผลิต วงจรการค้า วงจรการเสพ โดยใช้หลักเมตตาธรรม หลักนิติธรรม หลักนิติรัฐเป็นสำคัญ

1.2 ต่อเนื่องในแผนปฏิบัติการ ได้แก่ การยืนยันใน 7 แผนหลักเป็นแผนปฏิบัติการสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

1.3 ต่อเนื่องในการทำงานการต่อยอดในแต่ละกิจกรรม/แผนการทำงานแต่ละพื้นที่ แต่ละกลุ่มเป้าหมายว่าในปี 2555 ได้ดำเนินการ ไปถึงจุดใดทั้งทางปริมาณและคุณภาพในการปฏิบัติของปี 2556 จึงจะต้องดำเนินการต่อเนื่องให้ความสำคัญไปตามลำดับ ไม่ซ้ำวนอยู่กับที่หรือก้าวข้ามในขั้นตอนสำคัญ

2. ยุทธศาสตร์ป้องกัน/ปราบปรามยุทธศาสตร์นี้เป็นการชี้ให้เห็นว่าในปี 2555 จากความทุ่มเทของหน่วยงานต่าง ๆ ทำให้บรรลุผลงานได้ตามเป้าหมายสามารถกดหรือสร้างความชะงักงันของปัญหาเสพติดได้ในระดับที่ส่งผลให้ประชาชนมีความพอใจในรัฐบาลในลำดับต้น เมื่อเปรียบเทียบกับนโยบายด้านอื่น ดังนั้นในปี 2556 จะต้องให้น้ำหนักงานป้องกันและปราบปรามก็คือการรวมพลังทั้งปวงที่มีอยู่ ลดสถานการณ์ยาเสพติดด้วยจุดเน้น 4 ป้อง เพื่อเป็นการวางรากฐานของการลดปัญหาเสพติดของประเทศอย่างจริงจังประกอบด้วย

2.1 การป้องกันรายใหม่ ก็คือ การเพิ่มการปฏิบัติการเชิงรุกต่างๆ เพื่อป้องกันมิให้มีผู้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพิ่มมากขึ้น ลดอัตราเพิ่มขึ้นของรายใหม่ไม่ให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด หากลดการเสพติดของรายใหม่ได้มากขึ้นเท่าใด จะทำให้ปัญหาเสพติดของประเทศลดลงมากเท่านั้น

2.2 การป้องกันพื้นที่/ปัจจัยเสี่ยง ก็คือ การเพิ่มการปฏิบัติการเชิงรุกต่าง ๆ เพื่อควบคุมดูแลพื้นที่เสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ที่เป็นปัจจัยเงื่อนไขเอื้อให้ประชากรทุกกลุ่มทุกวัย มีโอกาสเสี่ยงเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดหากควบคุมพื้นที่/ปัจจัยเสี่ยง ได้มากเท่าใด โอกาสที่ประชากรจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดก็ลดลงเท่านั้น

2.3 ป้องกันพฤติกรรมซ้ำ ก็คือ การเพิ่มการปฏิบัติการเชิงรุกต่าง ๆ เพื่อป้องกันพฤติกรรมบุคคลที่มีพฤติกรรมด้านยาเสพติดกลับไปมีพฤติกรรมด้านยาเสพติดซ้ำอีกเป็นการลดอัตราการกระทำผิดซ้ำ

2.4 ป้องกันชุมชน ในที่นี้บริบทของชุมชนจะครอบคลุมหน่วยงานสังคมอื่น เช่น หมู่บ้าน ชุมชน โรงเรียน โรงงาน ฯลฯ หากสามารถป้องกันหรือสร้างภูมิคุ้มกันให้กับชุมชนในบริบทนี้ได้มากเท่าใด ก็จะเป็นการป้องกันได้มากขึ้นเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ยุทธศาสตร์ 4 ป้องกันจึงเป็นทิศทางสำคัญที่จะหยุดยั้งและลดปัญหาสุขภาพเสพติดให้ได้ผลในปี 2556 นี้

3. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างพัฒนา ยุทธศาสตร์ที่เน้นให้เห็นว่าการจะลดปัญหาสุขภาพเสพติดได้อย่างแท้จริงนั้นจะต้องทำให้เกิดการพัฒนาเสริมสร้างอีก 3 ส่วนสำคัญ ได้แก่

3.1 เสริมสร้างและพัฒนามาตรการปฏิบัติ คือ การปรับปรุงและพัฒนามาตรการ ทั้ง 4 ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้แก่ มาตรการด้าน Supply มาตรการด้าน Demand มาตรการด้าน Potential Demand และการบริหารจัดการ Management ซึ่งมาตรการทั้งหมดนี้จะส่งผลสำเร็จต่อการขับเคลื่อนปฏิบัติการ

3.2 เสริมสร้างพัฒนาภาวะภูมิภาคสู่ 2015 ประชาคมอาเซียนปลอดยาเสพติด คือการให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์ภายนอกประเทศเป็นการแสดงให้ประชาคมอาเซียนรู้ว่าปัญหาสุขภาพเสพติดในประเทศไทยไม่สามารถแก้ไขได้สำเร็จ หากไม่มีการยกระดับความร่วมมือระหว่างประเทศให้บังเกิดผลในทางยุทธศาสตร์ประกอบกับเป็นการเตรียมการอีก 2 ปีข้างหน้าที่เป็นประเทศอาเซียนจะกลายเป็นประชาคมเดียวกัน

3.3 เสริมสร้างงานเชิงคุณภาพ คือ การมุ่งเน้นการสร้างงานการแก้ไขปัญหาแบบคุณภาพจึงจะแก้ไขปัญหาย่างยั่งยืน โดยจะต้องแปรงานที่เป็นงานในเชิงปริมาณในปี 2555 ให้เป็นงานคุณภาพในปี 2556

4. เป้าหมายเพื่อให้ปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดในปี 2556 บรรลุผลและต่อเนื่องจากการปฏิบัติในปีที่ 2 จึงให้กำหนดเป้าหมายของแผนงานประเภทต่าง ๆ ได้ 4 ประเภท

4.1 เป้าหมายยุทธศาสตร์ (Strategic Goal) กำหนดเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ไว้ว่า ควบคุมสถานการณ์ปัญหาสุขภาพเสพติดและสามารถลดระดับความรุนแรงของปัญหาสุขภาพเสพติดเมื่อเสร็จสิ้นแผนในปี 2556 ในภาพรวมของประเทศ

4.2 เป้าหมายเชิงปริมาณ (Output) กำหนดเป้าหมายในเชิงปริมาณในภาพรวม เพื่อให้เห็นผลการดำเนินงานเชิงตัวเลขปริมาณทั่วประเทศ และเป็นเป้าหมายที่ปรากฏในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ 2556 ซึ่งถือเป็นสิ่งที่ทุกหน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติตาม โดยมีเป้าหมายดังนี้

4.2.1 ดำเนินการต่อหมู่บ้านและชุมชนทั่วประเทศประมาณ 84,320 แห่ง

4.2.2 ลดจำนวนผู้เสียหายเสพติดทุกระบบรวมกัน 300,000 คน ในปี 2556 และเพิ่มเป้าหมายการติดตามผู้บำบัดที่เข้ารับการรักษาในปี 2555-2556 รวมกันประมาณ 700,000 คนทั่วประเทศ

4.2.3 สร้างภูมิคุ้มกันให้แก่กลุ่มเยาวชนก่อนวัยเสี่ยงในระดับชั้น ป.5 และชั้นป. 6 ทั้งหมดประมาณ 1.5 ล้านคนทั่วประเทศ

4.2.4 เสริมสร้างและป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดให้กับโรงเรียนและสถานศึกษาระดับขยายโอกาสขึ้นไป – ระดับอุดมศึกษาจำนวน 11,490 โรงเรียน

4.2.5 มีข้อมูลพื้นที่เสี่ยง และเยาวชนกลุ่มเสี่ยงนอกสถานศึกษารวมทั้งมีแผนกิจกรรมควบคุมพื้นที่/ปัจจัยเสี่ยงและแก้ไขพฤติกรรมเยาวชนกลุ่มเสี่ยงและสามารถลดปัญหาดังกล่าวได้ทุกอำเภอ

4.2.6 มีการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ จนมีสถานประกอบการผ่านเกณฑ์โรงงานสีขาว 2,000 แห่ง

4.2.7 ปราบปรามผู้กระทำความผิดคดีเสพติดภายหลังการจับกุม โดยขยายผลทางการข่าว การสืบสวน การใช้มาตรการทางทรัพย์สิน จำนวน 40,000 คดี

4.2.8 ดำเนินการทางด้านทรัพย์สินในคดียาเสพติด จากกฎหมายทุกฉบับที่เกี่ยวข้องแบบบูรณาการ โดยมีปริมาณทรัพย์สิน 2,000 ล้านบาท

4.3 เป้าหมายเชิงผลลัพธ์/ผลกระทบ (Out Come) ในภาพรวมให้ความหมายในการกำหนดเป้าหมายเชิงผลลัพธ์ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงงานเชิงคุณภาพและเป็นการแก้ไขปัญหาย่างยั่งยืน โดยในปี 2556 กำหนดเป้าหมายดังนี้

4.3.1 ปัญหาความไม่ปลอดภัยของสังคมและชุมชนอันเกิดจากภัยขอบยาเสพติด ลดลงการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนรู้สึกมั่นคงและปลอดภัยยิ่งขึ้น

4.3.2 กำหนดเป้าหมายที่เป็นผลลัพธ์และเป้าหมายที่เป็นผลกระทบในทุกแผนงาน

4.4 เป้าหมายพื้นที่ (Area Base)

4.4.1 ให้ทุกจังหวัดกำหนดเป้าหมายของแต่ละจังหวัด ให้สามารถควบคุมและลดปัญหายาเสพติดภายในจังหวัดให้ได้ในปี 2556 เป็นเป้าหมายเชิงสำคัญในระดับพื้นที่

4.4.2 การกำหนดเป้าหมายเชิงปริมาณ ที่เป็นเป้าหมายระดับประเทศ ให้แต่ละจังหวัดพิจารณาสัดส่วนที่เหมาะสมในการกำหนดเป้าหมายของคน โดยคำนึงถึงเป้าหมายสูงสุดที่จะควบคุมและลดปัญหาของจังหวัดเป็นสำคัญ

สรุป กรอบความคิดยุทธศาสตร์ในปี 2556 ต้องมีความต่อเนื่องจากปี 2555 ยุทธศาสตร์ในการป้องกันและปราบปรามต้องสร้างภูมิคุ้มกัน ไม่ให้มีผู้เสียหายใหม่เพิ่มขึ้น และการปราบปรามต้องสามารถควบคุมพื้นที่การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจให้ได้ จะส่งผลต่อภาพรวมของจังหวัด ภาคและประเทศต่อไป

มาตรการแผนการดำเนินงาน

มาตรการและแผนในการดำเนินงานปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดยั่งยืนในปี 2556 นี้ ทางศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติได้เน้นเรื่องของการป้องกันเป็นหลัก โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมากขึ้น และสนับสนุนการให้ดำเนินการเกี่ยวกับหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินคือ

ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ (2555 : 11-17) ได้จัดทำแผนการดำเนินงานไว้มีดังนี้

แผนงานที่ 1 แผนการสร้างพลังสังคมชุมชนเอาชนะยาเสพติด

1. เป้าหมายของแผน

- 1.1 กำหนดเป้าหมาย 84,320 หมู่บ้าน/ชุมชนเป็นเป้าหมายหลัก โดยในจำนวนนี้ให้ร้อยละ 50 ของหมู่บ้านชุมชนมีความเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติดเชิงคุณภาพ
- 1.2 หมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินทั้งหมด สามารถลดปัญหายาเสพติดได้อย่างมีคุณภาพตามแนวทางสันติวิธีของกองทุนแม่ฯ มีศูนย์การเรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินแก้ไขปัญหายาเสพติดบูรณาการสู่เศรษฐกิจพอเพียงและสามารถเพิ่มเติมใหม่ในปี 2556 ได้อีก จังหวัดละไม่เกิน 50 หมู่บ้าน/ชุมชน โดยชี้แจงงานคุณภาพเป็นหลัก

2. มาตรการดำเนินงาน

การสร้างให้ความเข้มแข็งให้กับชุมชนในการต่อสู้เอาชนะยาเสพติดเป็นงานสำคัญที่ต้องมีความต่อเนื่อง ระยะเวลาและจะต้องมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาอย่างมีคุณภาพ จึงจะส่งผลต่อความสำเร็จในการลดปัญหาเสพติดอย่างแท้จริง การป้องกันยาเสพติดภาคประชาชนจึงเป็นปัจจัยสำคัญชี้ขาดที่สำคัญที่สุดและถือเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในปี 2556 โดยให้มีแนวทางดังนี้

- 2.1 ให้ ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัดและศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอำเภอ ทบทวนประเมินสถานการณ์ปัญหาและการดำเนินงานรายหมู่บ้าน/ชุมชนที่ได้ดำเนินการถึงขั้นตอนใดในปี 2555 ทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ เพื่อจะดำเนินการต่อเนื่องในปี 2556 โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้ความสำคัญกับการประเมินปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนความเข้มแข็งของแกนนำชุมชนในทางคุณภาพทั้งนี้ให้ประเมินผลแล้วเสร็จก่อนภายในไตรมาสที่ 1 ก่อนที่จะดำเนินการต่อไปหากพื้นที่ใดมีการประเมินก่อนหน้าแล้วและสามารถ

ใช้ประโยชน์ได้ก็สามารถใช้ผลประเมินดังกล่าวได้ต่อ โดยให้นำผลการประเมินมาเป็นฐานพิจารณา เพื่อเสริมความเข้มแข็งของแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชน

2.2 การดำเนินการต่อเนื่องจากปี 2555 ในหมู่บ้าน/ชุมชนนั้นเพื่อให้เป็นแนวทางเดียวกันทั้งประเทศ นอกจากประเมินตามข้อ 2.1 แล้วให้ทุกหมู่บ้าน/ชุมชนระบุสถานะและจำแนกตามกลุ่มประเภทตามความเหมาะสมดังนี้

2.2.1 ประเภทที่ 1 หมู่บ้าน/ชุมชนที่ระบุไม่มีปัญหาสุขภาพเสพติด ได้แก่ หมู่บ้าน/ชุมชนที่ไม่ปรากฏในข้อมูลไควว่ามีปัญหาสุขภาพเสพติดในปี 2555 โดยในขั้นต้นมีประมาณ 18,920 แห่งทั่วประเทศ

2.2.2 ประเภทที่ 2 หมู่บ้าน/ชุมชนชายแดน ได้แก่ หมู่บ้าน/ชุมชนที่อยู่ในตำบลทุกตำบลที่ติดกับชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านทุกด้านที่เสี่ยงและมีปัญหาการนำเข้ายาเสพติดจากนอกประเทศประมาณ 3,984 หมู่บ้าน/ชุมชนใน 322 ตำบล

2.2.3 ประเภทที่ 3 หมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน ได้แก่ หมู่บ้าน/ชุมชนที่ได้รับพระราชทานตั้งแต่ปี 2557 –ปัจจุบัน จำนวน 12,198 หมู่บ้าน/ชุมชน รวมทั้งที่จะมีการเสนอรายชื่อที่จะเข้ารับพระราชทานใหม่

2.2.4 ประเภทที่ 4 หมู่บ้าน/ชุมชน ที่ดำเนินการทุกขั้นตอนของการดำเนินงานเสริมความเข้มแข็ง ในปี 2555 ได้แก่ หมู่บ้าน/ชุมชนที่ปรากฏ ในรายงานของศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ว่าได้ดำเนินการตามกระบวนการในการเสริมสร้างชุมชนทุกขั้นตอนที่กำหนดในเชิงปริมาณมีจำนวน 48,921 หมู่บ้าน/ชุมชน

2.2.5 ประเภทที่ 5 หมู่บ้าน/ชุมชนที่มีปัญหาในระดับรุนแรงที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน ได้แก่ หมู่บ้าน/ชุมชน ที่ยังมีสภาพปัญหาสุขภาพเสพติดรุนแรงมาก เช่น มีผู้ค้า ผู้เสพอยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชนจำนวนมากต่อเนื่องมาหลายปีและยังไม่ยุติสมควรแก้ไขปัญหาย่างจริงจัง การหาหมู่บ้าน/ชุมชนประเภทนี้ให้ ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัด และกลไกที่ระบุรับผิดชอบโดยเฉพาะ จะต้องค้นหาและกำหนดขึ้นมาเองหรืออีกทางหนึ่ง สำนักงานอำนวยการร่วมศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติจะส่งข้อมูลไปให้ดำเนินการทั้งนี้ความสำเร็จในการดำเนินงานต่อหมู่บ้าน/ชุมชนประเภทนี้ จะส่งผลต่อการควบคุมและลดปัญหาสุขภาพเสพติดในจังหวัดว่าจังหวัดสามารถควบคุมยาเสพติดได้แล้วหรือไม่ ทั้งนี้สำนักงานอำนวยการร่วม ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติจะส่งข้อมูลจำแนกสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนตามฐานข้อมูลที่มีอยู่แล้วส่วนหนึ่ง ให้กับ ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัด ในแต่ละจังหวัดดำเนินการตรวจสอบให้ได้สถานะที่แท้จริง ก่อนที่จะวางแผนแก้ไขปัญหาย่างตรงจุด

2.3 การสร้างความต่อเนื่องของการดำเนินงานเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งต่อจากปี 2555 เพื่อให้เป็นกรอบแนวทางเดียวกันทั้งประเทศให้ดำเนินการดังนี้

2.3.1 ต่อกลุ่มพื้นที่ประเภทที่ 1 หมู่บ้าน/ชุมชนที่ไม่มีปัญหายาเสพติด

2.3.1.1 ให้ดำรงสถานะ การไม่มีปัญหายาเสพติดในพื้นที่เหล่านี้อย่างต่อเนื่องเพื่อจำกัดการขยายตัวของยาเสพติด ไม่ให้เข้าสู่พื้นที่เหล่านี้

2.3.1.2 ให้พัฒนาแกนนำในทุกหมู่บ้าน/ชุมชนในพื้นที่เหล่านี้จำนวน 10 - 25 คน : หมู่บ้าน/ชุมชนที่ได้สร้างไว้แล้วให้ทำหน้าที่เฝ้าระวังป้องกันมิให้เกิดปัญหาเสพติดขึ้นในพื้นที่ของตน โดยสอดส่อง ดูแล ป้องกันและมีช่องทางการแจ้งข้อมูลให้กับศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอำเภอ/ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดเขตและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ได้ทราบหากมีสิ่งบอกรเหตุที่เกิดขึ้นเพื่อแก้ปัญหาทันที่

2.3.1.3 สร้างการมีส่วนร่วมในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยจัดทำแผนเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

2.3.1.4 ดำเนินการ รณรงค์ ป้องกันยาเสพติด สร้างความคุ้มกันกับคนในหมู่บ้าน/ชุมชนให้ตระหนักต่อโทษภัยของยาเสพติดที่อาจเข้ามาในหมู่บ้าน/ชุมชน เช่นผ่านเสียงตามสายหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

2.3.1.5 บูรณาการงานชุมชนแบบองค์รวมรอบด้านครบวงจรในการแก้ปัญหา ยาเสพติดเพื่อให้มีพลัง และยั่งยืนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

ทั้งนี้ให้ ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอำเภอ/ ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดเขต ได้กำชับสอบผู้นำที่เป็นทางการทั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่เหล่านี้ในทุกเดือนที่มีการประชุมอำเภอหรือเขต เพื่อเป็นการเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง

2.3.2 ต่อกลุ่มพื้นที่ประเภทที่ 2 หมู่บ้าน/ชุมชนชายแดนทุกหมู่บ้านที่อยู่ในตำบล/เทศบาลชายแดนทุกจังหวัดชายแดนรอบประเทศให้ดำเนินการ

2.3.2.1 ให้ถือว่าทุกหมู่บ้าน/ชุมชนในตำบลและเทศบาลที่ติดกับชายแดนเป็นพื้นที่ด่านหน้าสกัดกั้นยาเสพติดของประเทศที่จะต้องสร้างเป็นกำลังประชาชนร่วมกับกำลังของฝ่ายรัฐสกัดกั้นยาเสพติดอย่างเข้มแข็งและจริงจังลด Supply ยาเสพติดจากนอกประเทศจึงให้ขยายพื้นที่สกัดกั้นจากหมู่บ้านชายแดนเป็นตำบลชายแดนพื้นที่สกัดกั้นยาเสพติด เพื่อสามารถใช้บริบทการปกครองระดับท้องถิ่นและตำบลมาสนับสนุนการดำเนินงาน

2.3.2.2 ให้กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ทุกภาครับผิดชอบหลักในการระดมชุมชนเสริมสร้างประสิทธิภาพชุมชนเข้มแข็งต่อสู้ปัญหาเสพติดตามแนวชายแดน โดยวางกรอบภารกิจปฏิบัติงานของชุดปฏิบัติงานของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน

ให้ครอบคลุมพื้นที่ระดับตำบลชายแดนตามแผนทุกพื้นที่สำคัญ ทั้งนี้ในระยะก่อนเริ่มแผนให้กอง
อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค/ส่วนแยกร่วมกับ สำนักงานอำนวยการร่วม ศูนย์อำนวยการ
พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติประเมินความเข้มแข็งและศักยภาพหมู่บ้านที่ดำเนินการ
ในปี 2555 ให้แล้วเสร็จภายในไตรมาสที่ 1

2.3.2.3 ให้มีแผนระดับหมู่บ้านและตำบลและเป้าหมายทุกพื้นที่ชายแดนให้บรรลุ
ขั้นตอนการเสริมสร้างชายแดนเข้มแข็งเชิงคุณภาพและยั่งยืน โดยนำผลการประเมินมากำหนด
กิจกรรมในแผนปฏิบัติการทุกหมู่บ้าน/ชุมชนตำบลหรือเทศบาลเป้าหมาย จะต้องลดจำนวนผู้ค้า
ผู้เสพอย่างเป็นรูปธรรม

2.3.2.4 สร้างบทบาทกำลังประชาชนชายแดน ร่วมเฝ้าระวัง สกัดกั้นยาเสพติด
ร่วมกับภาครัฐในพื้นที่สำคัญ เพื่อป้องกันยาเสพติดในหมู่บ้านและชุมชนและเป็นคาน้ำ
ในการสกัดกั้นยาเสพติดของประเทศ ให้มีการจัดตั้งกำลังของประชาชนเป็นหมวด หมู่ เพื่อปฏิบัติ
ดังกล่าวและมีการฝึกอบรม การสร้างความพร้อมและสนับสนุนปัจจัยการดำเนินงานต่างๆ

2.3.2.5 ให้การประสานงานบูรณาการร่วมกันระหว่างศูนย์อำนวยการพลัง
แผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอำเภอ /กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในในพื้นที่โดยให้ ศูนย์
อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอำเภอเป็นกลไกกลางประสานงานกับทุกหน่วยที่เกี่ยวข้อง
ในพื้นที่ชายแดน และสนับสนุนการให้เสริมสร้างชุมชนชายแดนมีความเข้มแข็ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
การบูรณาการกลไกจัดตั้งของชุมชนที่อยู่ภายใต้บทบาทของฝ่ายปกครองในพื้นที่

2.3.2.6 บูรณาการการปฏิบัติระหว่างการจัดตั้งกำลังประชาชนในหมู่บ้าน/
ชายแดนกำลังของฝ่ายรัฐตามแนวชายแดนรวมทั้ง การสกัดกั้นจุดตรวจ/ด่านตรวจเส้นทางตาม
แนวชายแดน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงของการนำเข้ายาเสพติด โดยให้ทุกอำเภอ
ชายแดนสามารถมีระบบปฏิบัติการกลไกและบุคคลดังกล่าวอย่างชัดเจนปฏิบัติได้ โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งในพื้นที่เสี่ยงต่อการนำเข้ายาเสพติดมีการจัดทำเป็นแผน คำสั่งการปฏิบัติรวมทั้ง
ให้กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ส่วนแยกและจังหวัดที่เกี่ยวข้องสามารถแสดงผ้ง
การปฏิบัติการสกัดกั้นทั้งระบบตามอำเภอที่รับผิดชอบ และมีการประเมินศักยภาพ

2.3.3 คัดกลุ่มพื้นที่ประเภทที่ 3 หมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน

2.3.3.1 นำผลประเมินหมู่บ้านของแผ่นดินรายหมู่บ้าน/ชุมชนที่พัฒนาชุมชน
ได้จัดทำไว้เมื่อปี 2555 หรือที่อาจมีการจัดทำขึ้นใหม่ในบางพื้นที่มากำหนดเป็นฐานตั้งต้น
ในการพัฒนาความเข้มแข็งของทุกหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินให้เข้มแข็งเพิ่มขึ้นกว่าระดับ
ที่ประเมิน สำหรับในพื้นที่กรุงเทพมหานครให้ประเมินกองทุนหมู่บ้านแม่ของแผ่นดินรายชุมชน
ให้แล้วเสร็จภายในไตรมาสที่ 1

2.3.3.2 พัฒนาแกนนำและกำลังอาสาประชาชน กองทุนแม่ของแผ่นดินใน
ทุกหมู่บ้านให้เป็นกำลังอาสาสมัครป้องกันยาเสพติดตามจำนวนของครัวเรือน 1 : 5 โดยให้มีการขึ้น
ทะเบียนรายชื่ออย่างชัดเจน เพื่อมีบทบาทการเฝ้าระวังยาเสพติดภาคประชาชน

2.3.3.3 ใช้แนวทางทางสันติ ตามการพัฒนาตามขั้นตอนที่กำหนดในระดับ
หมู่บ้าน/ชุมชน เสริมความเข้มแข็งของทุกหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยยึดมั่นในแนวทาง
การแก้ไขปัญหายาโดยสันติ การรับรองครัวเรือน การใช้กฎหมายหมู่บ้านกตีกาทางสังคม การบำบัดผู้เสพ
ในชุมชน การดูแลผู้ผ่านการบำบัด ตามปรัชญาของกองทุนแม่ของแผ่นดิน ที่กำหนดใน Roadmap
ของการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งและยั่งยืน รวมทั้ง พัฒนาหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินบูรณาการ
สู่เศรษฐกิจพอเพียง การสร้างเครือข่ายหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน ทั้งในระดับอำเภอ จังหวัด
ภาค และประเทศให้เข้มแข็ง

2.3.3.4 ให้จัดกิจกรรมต่อเนื่องเป็นกระบวนการ เกิดกระแสในพื้นที่ทุกจังหวัด
เพื่อแสดงถึงการรวมพลัง ความสามัคคี การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การให้อภัย ตามยุทธศาสตร์
พระราชทาน รู้รัก สามัคคี เป็น พลังแผ่นดิน ซึ่งถือเป็นยุทธศาสตร์สำคัญที่สุดของการเอาชนะ
ปัญหายาเสพติดตามยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด

2.3.3.5 สำหรับหมู่บ้านที่จะเข้ารับพระราชทานกองทุนแม่ของแผ่นดินรอบใหม่
ให้ปฏิบัติตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ข้อกำหนดให้ปฏิบัติอย่างครบตามขั้นตอน/กระบวนการ ด้วย
ความสมัครใจและยินดีที่จะปฏิบัติ รวมทั้ง มีการตรวจสอบอย่างมีคุณภาพ และผ่านการอบรม
บ่มเพาะในปณิธานกองทุนแม่ของแผ่นดินก่อนเข้าพระราชทาน

2.3.4 คัดกลุ่มพื้นที่ประเภทที่ 4 หมู่บ้าน/ชุมชนที่ดำเนินการครบทุกขั้นตอนที่กำหนด
ของการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง ที่ปรากฏในรายงานของศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะ
ยาเสพติดแห่งชาติ ในปี 2555

2.3.4.1 ให้ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดกระทรวงมหาดไทย
และสำนักงานอำนวยการร่วม ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ เป็นเจ้าภาพ
มอบหมายให้ ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัด ตรวจสอบความเข้มแข็ง
เชิงคุณภาพในขั้นตอนต่างๆ ในทุกหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อสามารถประเมินความเข้มแข็งของชุมชน
อย่างแท้จริง โดยมีระบบและแบบการประเมินความเข้มแข็งแบบเดียวกันทั่วประเทศ ที่เน้นให้
ชุมชนประเมินตนเอง วัดผลตนเอง เพื่อหาความเข้มแข็งที่แท้จริง โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จ
ภายในไตรมาสที่ 1

2.3.4.2 ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอำเภอ/ศูนย์อำนวยการพลัง
แผ่นดินเอาชนะยาเสพติดเขต นำผลการประเมินรายหมู่บ้าน/ชุมชนมาปรับปรุงแก้ไข และพัฒนา

ขั้นตอนที่ยังไม่สมบูรณ์ ที่ยังไม่มีคุณภาพ ที่ยังไม่มีคามเข้มแข็ง และที่ยังไม่ได้ดำเนินการของ หมู่บ้าน/ชุมชนแต่ละแห่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในส่วนของการลดระดับปัญหาสุขภาพเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน การดำเนินการต่อผู้ค้า-ผู้เสพ การพัฒนาแกนนำที่เข้มแข็ง การสร้างระบบเฝ้าระวัง/ป้องกัน ยาเสพติดของชุมชน การพึ่งตนเองของชุมชน ฯลฯ

2.3.4.3 ให้จัดทำแผนพัฒนาของหมู่บ้าน/ชุมชนที่ได้ประเมินผลมาแล้วตาม ข้างต้นเชิงคุณภาพ ร่วมกับสมาชิกในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยมีเป้าหมายที่จะควบคุมและลดปัญหา ยาเสพติดในพื้นที่ให้ได้ผลสำเร็จ

2.3.4.4 ให้บูรณาการงานชุมชนตามแผนพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนแบบองค์รวม รอบด้าน ครบวงจร ในการแก้ปัญหาเสพติดเพื่อให้มีพลังและยั่งยืน

2.3.5 ค่อกุ่มพื้นที่ประเภทที่ 5 หมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีปัญหาในระดับรุนแรงและต้อง แก้ไขปัญหาโดยเร่งด่วน

2.3.5.1 ให้ สำนักงานอำนวยการร่วมศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะ ยาเสพติดแห่งชาติและศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัด ซึ่เป็าจากฐานข้อมูล ที่มีอยู่ เพื่อหาพื้นที่ระดับหมู่บ้าน/ชุมชน หรือตำบลที่มีปัญหารุนแรง หรือรุนแรงมาก โดยไม่ปกปิด ข้อมูล และให้จัดลำดับการแก้ไขปัญหาลงเป็นลำดับต้นๆ

2.3.5.2 ให้ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัด ระดมสรรพกำลัง ทรัพยากร กำลังปฏิบัติการอย่างเต็มที่รวมทั้งจัดระบบบริหารจัดการปฏิบัติอย่างเหมาะสมกับสภาพ ปัญหา เพื่อลดระดับปัญหาในพื้นที่เหล่านี้ให้ได้ โดยให้มีแผนแก้ไขปัญหาลงในพื้นที่เหล่านั้นอย่างเป็น รูปธรรม รายพื้นที่ และขอความเห็นชอบจากศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัด ทุกพื้นที่ จัดทำเป็นคำสั่งของ ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัด โดยเฉพาะ ทั้งนี้ ให้พิจารณาการจัดตั้ง กองบังคับการควบคุม หรือ จุดประสานงานเพื่อการแก้ไข เป้าหมายที่กำหนดนี้ เพื่อให้มีการปฏิบัติแบบเบ็ดเสร็จ

2.3.5.3 ใช้มาตรการที่เหมาะสม ทั้งการทำลายโครงสร้างการค้าในพื้นที่ การลด จำนวนผู้เสพ การป้องกันกลุ่มเสี่ยง ฯลฯ อย่างบูรณาการ

2.3.5.4 หลังจากขจัดเงื่อนไข ปัจจัยข้างต้นแล้ว ให้เสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งตามที่ ปรากฏใน Roadmap

2.4 การควบคุมปัญหาเสพติดในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน

การลดระดับปัญหาเสพติดของประเทศ จะเกิดผลสำเร็จ ก็เมื่อสามารถควบคุม ปัญหาในระดับพื้นที่ให้ได้ ซึ่งจะต้องเสริมบทบาทของภาคชุมชนให้ตื่นตัวขึ้นมาแก้ไขปัญหาคด้วย พลังของตน การจัดให้มีระบบพี่เลี้ยงให้กับหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อร่วมกันกับชุมชนต่อสู้ปัญหา

ยาเสพติด ถือเป็นสิ่งจำเป็นที่จะเสริมให้พลังชุมชนเข้มแข็ง เพื่อให้ปัญหานี้เป็นกรอบในการดำเนินงานทั่วประเทศ จึงให้ดำเนินการ ดังนี้

2.4.1 กำหนดให้มีบุคคลจากหน่วยงานในพื้นที่ เป็นที่เล็ง และผู้ประสานงานให้กับหมู่บ้าน/ชุมชน ในขอบเขตทั่วประเทศ โดยให้ความสำคัญกับหมู่บ้าน/ชุมชนประเภทที่ 2-5 เป็นหลัก และให้ ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัด ทุกจังหวัด กำหนดเป็นนโยบายให้กับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องของจังหวัดให้การสนับสนุน มีศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอำเภอ ในแต่ละอำเภอรับไปปฏิบัติโดย เป็นแกนกลาง ประสานงาน กำหนดที่เล็ง/ผู้ประสานงานชุมชนจากหน่วยงานต่างๆ ให้ ครอบคลุมทุกพื้นที่อย่างชัดเจน ประกอบด้วย

2.4.1.1 มอบหมายให้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจประสานงานชุมชน หรือที่เป็นเป้าหมายสำคัญ

2.4.1.2 มอบหมายให้มีปลัดอำเภอประสานงานชุมชน

2.4.1.3 มอบหมายวิทยากรตามกระบวนการที่มีอยู่แล้วในอำเภอเป็นผู้ประสานงาน

2.4.1.4 มอบหมายพัฒนาชุมชนปฏิบัติงานประสานชุมชน

2.4.1.5 มอบหมายชุดพัฒนาสัมพันธ์มวลชนของ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ประสานงานพื้นที่เป้าหมายตามแนวชายแดนที่เป็นพื้นที่ดำเนินงานชุดกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน

2.4.1.6 มอบหมายให้กลุ่ม/เครือข่ายภาคประชาชนที่ได้ดำเนินการมาแล้วในพื้นที่เป็นผู้ประสานงาน

ทั้งนี้ การกำหนดผู้ประสานงานชุมชน จะใช้หน่วยเดียว หรือหลายหน่วยตามข้างต้น อยู่ที่ความพร้อมของหน่วย การครอบคลุมพื้นที่ เป็นสำคัญ

2.4.1.7 ให้ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัด และผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอำเภอแต่ละอำเภอ กำหนดที่เล็ง/ผู้ประสานงานชุมชนจากหน่วยงานข้างต้นอย่างชัดเจนให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน/ชุมชน โดย มีหน้าที่สำคัญ คือ เป็นที่ปรึกษา ที่เล็งชุมชน นำภารกิจที่ได้รับมอบมาประสานงานกับผู้นำชุมชน ดำรวจข้อมูล ขับเคลื่อนชุมชน แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของชุมชน นำข้อปัญหาของชุมชน รายงานต่อหน่วยงาน เสนอ ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอำเภอ และให้มีการจัดระบบภารกิจ การสนับสนุนอย่างชัดเจน ทั้งนี้ให้ ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอำเภอ จัดทำเป็นคำสั่งรายชื่อและพื้นที่ประสานงานให้ชัดเจน และส่งมายัง

ผู้อำนวยการศูนย์อำนาจการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัด และสำนักงานอำนาจการร่วม ศูนย์อำนาจการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ” เพื่อจัดทำเป็นทะเบียนกำลังพล ทั้งนี้ ให้จัดแล้วเสร็จภายในไตรมาสที่ 1

2.4.1.8 ให้สำนักงานอำนาจการร่วม ศูนย์อำนาจการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ และ ศูนย์อำนาจการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดกระทรวงมหาดไทยจัดทำ คู่มือผู้ปฏิบัติงานประสานชุมชนแนวการชี้แจง และมอบหมายศูนย์อำนาจการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัด และศูนย์อำนาจการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอำเภอ จัดให้มีการประชุม ชี้แจงผู้ประสานงานชุมชนในระดับจังหวัดและอำเภอ ให้เข้าใจจุดมุ่งหมาย ภารกิจ หน้าที่ ระบบการปฏิบัติ การรายงาน ฯลฯ

2.4.1.9 ให้ศูนย์อำนาจการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัดรับผิดชอบ ในการพัฒนาประสิทธิภาพของวิทยากร กระบวนการระดับอำเภอ เพื่อภารกิจที่จำเป็นต้องใช้บทบาท ของวิทยากรกระบวนการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งเสริมสร้างของผู้ประสานงานชุมชน

2.4.2 จัดระบบการดำเนินงานภาคประชาชนให้เข้มแข็ง รองรับการควบคุม ปัญหาเสพติดในระดับพื้นที่ทั่วประเทศ โดย

2.4.2.1 ให้มีองค์กร กลไกจัดตั้งภาคประชาชนป้องกันยาเสพติดตั้งแต่ ระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบล ขึ้น ไปเป็น กลุ่มพลังแผ่นดิน ป้องกันยาเสพติด หมู่บ้าน/ชุมชน ประกอบด้วย ผู้นำที่เป็นทางการ ผู้นำกลุ่มต่างๆ ในหมู่บ้าน/ชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำ หมู่บ้าน ดาสัประรด ผู้นำกองทุนแม่ของแผ่นดิน (เฉพาะหมู่บ้านที่มี) ฯลฯ เพื่อเป็นการสร้างพลัง รวมกลุ่มชุมชน มีระบบปฏิบัติ มีภารกิจ และมีคำสั่งรองรับที่ถูกต้อง โดยมีสถานที่ประสานงาน ในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน สำหรับหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีสถานที่ประสานงานแล้ว ให้ใช้สถานที่เดิมก็ได้

2.4.2.2 พิจารณา และมอบบทบาท อำนาจของภาคประชาชนใน การปฏิบัติงานป้องกัน เฝ้าระวัง โดยบูรณาการอำนาจที่มีอยู่ของกลไกต่างๆ ในหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น คณะกรรมการหมู่บ้าน ตำรวจบ้าน อป.พร.ดาสัประรด หรือกลุ่มพลังมวลชนที่มีอยู่ ฯลฯ มาร่วมกันเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการปฏิบัติในการป้องกัน เฝ้าระวัง

2.4.2.3 พัฒนากลุ่มผู้นำ คณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน ให้เป็นกำลังสำคัญ และมีบทบาทนำคนในหมู่บ้าน/ชุมชน ในการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหาเสพติด ด้วยการเสริม ประสิทธิภาพ อบรม สัมมนา ผู้นำชุมชนต่างๆ เพื่อการนี้ มอบหมายให้ ศูนย์อำนาจการพลังแผ่นดิน เอาชนะยาเสพติดจังหวัดทุกจังหวัด จัดให้มี โครงการเสริมทักษะ/เพิ่มศักยภาพผู้นำชุมชนป้องกัน ยาเสพติด และมอบหมายภารกิจให้ทำหน้าที่ในการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหาเสพติด โดยให้

ทุกจังหวัดจัดวิทยากรกระบวนการเป็นวิทยากร ส่วนเนื้อหาหลักสูตร คู่มือ สำนักงานอำนวยการร่วมศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจะเป็นผู้รวบรวม

2.4.2.4 ส่งเสริมบทบาทชุมชนในงานยาเสพติด ได้แก่ การเฝ้าระวังยาเสพติด โดยชุมชน การค้นหาผู้เสพในชุมชน การบำบัดรักษาในชุมชนต่อผู้เสพ/ผู้ใช้ในกลุ่มที่สามารถบำบัดในชุมชนได้รวมทั้ง การติดตามผู้ผ่านการบำบัด โดยชุมชน ฯลฯ

2.4.2.5 จัดให้มีทุนส่งเสริมกิจกรรมการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหา ยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นการสนับสนุนค่าใช้จ่ายของหมู่บ้าน/ชุมชน รวมทั้ง ให้มีสวัสดิการให้กับชุมชนที่ร่วมกิจกรรมดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การแสวงหาความร่วมมือและการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.4.3 ส่งเสริมองค์กร กลุ่มต่างๆ ในจังหวัด รวมตัวกันเป็น ภาคประชาสังคมป้องกันยาเสพติดจังหวัด ให้กว้างและจริงจัง ทั้งนี้เพราะ ความตื่นตัวและเข้าร่วมของภาคประชาสังคมในงานป้องกันยาเสพติด จะแสดงให้เห็นถึง พลังแผ่นดินอย่างแท้จริง โดยส่งเสริม ผลักดันให้องค์กร สมาคม กลุ่ม ชมรม บุคคล ที่ทำกิจกรรมยาเสพติดในจังหวัด มารวมกันเพื่อ เป็นเวทีสะท้อนข้อมูล แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ด้านยาเสพติด เสนอข้อปัญหาเพื่อผลักดันให้มีการแก้ไข ทั้งในระดับพื้นที่ และระดับประเทศ ฯลฯ ได้แก่

2.4.3.1 ให้ ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัด ทุกจังหวัด จัดทำ ปรับปรุงข้อมูลองค์กร กลุ่ม ชมรม สื่อต่าง ๆ บุคคลที่ทำงานด้านยาเสพติดเด่น ๆ ฯลฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภาคเอกชน ภาคชุมชน เพื่อนำองค์กร บุคคลเหล่านี้ เป็นฐานของภาคประชาสังคมของจังหวัด

2.4.3.2 ให้ทุกจังหวัด จัดให้มีการประชุม ประสานงานภาคประชาสังคมของจังหวัด เป็นเวทีงานด้านป้องกันยาเสพติดและปัญหาที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นเวทีของจังหวัด ในงานด้านยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง และตามที่ตกลงร่วมกันของภาคประชาสังคมของจังหวัดนั้น ๆ

2.4.3.3 ให้ทุกจังหวัดมีการค้นหาผู้นำธรรมชาติในระดับต่าง ๆ ในจังหวัด ที่มีจิตใจต้องการดำเนินงานด้านยาเสพติดหรือด้านสังคมอื่นที่เกี่ยวข้อง และสนับสนุน ส่งเสริม การดำเนินการดังกล่าวเพื่อก่อให้เกิดการตื่นตัวของภาคประชาสังคมอย่างแท้จริง โดยให้จัดทำเป็นฐานข้อมูลบุคคลผู้นำธรรมชาติสำหรับการสนับสนุนและกำหนดบทบาทแก่บุคคลดังกล่าวต่อไป

2.4.3.4 ให้ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ สนับสนุนให้มีการประชุม แลกเปลี่ยน เรียนรู้การดำเนินงานด้านยาเสพติดของภาคประชาสังคมในระดับภาค และระดับประเทศ รวมทั้ง ให้ภาคประชาสังคมมีโอกาสนำเสนอ นโยบายด้านยาเสพติดให้กับภาครัฐ

สุขภาพเสพติดมีแนวโน้มและทิศทางที่สูงขึ้นทางภาครัฐต้องเร่งหาวิธีการแก้ไขปัญหาสุขภาพเสพติดโดยเร็ว ซึ่งถือเป็นนโยบายเร่งด่วนหรือวาระแห่งชาติ จากความสำคัญดังกล่าว รัฐจึงใช้วิธีการป้องกันและปราบปรามแบบบูรณาการ หลายหน่วยงานสนับสนุน ช่วยเหลือ และร่วมมือกันเพื่อให้เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้

สถานการณ์ปัญหาสุขภาพเสพติดประเทศไทย และแนวโน้มปี 2556

สถานการณ์สุขภาพเสพติดในปี พ.ศ. 2555 มีการร้องเรียนเรื่องสุขภาพเสพติดสูงมากกว่าปีก่อนๆ และมีผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการรักษาเป็นประวัติการณ์ เนื่องจากเป็นนโยบายของรัฐบาล ซึ่งถือว่าผู้ติดยาเสพติดเป็นผู้ป่วยและต้องได้รับการรักษา การซื้อขายยาเสพติด ผู้ค้ารายใหญ่ ส่วนมากยังคงส่งการมาจากเรือนจำทั่วประเทศ นั้นแสดงถึงการปราบปรามของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปราบปรามได้ผล โดยเอาผู้ค้ายาเสพติดไปอยู่ในเรือนจำได้ แต่ฝ่ายควบคุมผู้ต้องขังยังทำการควบคุมไม่ดีไม่ได้ผลผู้ศึกษาวิจัยได้ศึกษาสถานการณ์ปัญหาสุขภาพเสพติดประเทศไทย และแนวโน้มปี 2556 ดังนี้

ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ (2556 : ออนไลน์) ได้อธิบายถึงปัญหาการผลิตยาเสพติดในประเทศเพื่อนบ้านที่ยังมีอยู่อย่างต่อเนื่อง การปรากฏการจับกุมแหล่งผลิตยาเสพติดภายในประเทศอย่างสม่ำเสมอ นักค้ารายสำคัญยังคงมีบทบาทในการบงการการซื้อขายยาเสพติดทั้งที่อยู่ภายในและภายนอกเรือนจำ การเกิดขึ้นของผู้เกี่ยวข้องกับการค้าและผู้เสพที่เป็นรายใหญ่ ชี้ให้เห็นว่าปัญหาสุขภาพเสพติดอยู่ในระดับที่รุนแรงแม้ว่าสถิติการจับกุมและการบำบัดรักษาจะเพิ่มขึ้นแต่ก็เป็นการบรรเทาปัญหาได้เพียงระดับหนึ่งเท่านั้นจากสถานการณ์

ในปี 2555 มีประเด็นที่สำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อการใช้ปัญหาสุขภาพเสพติดในปี 2556 นอกจากนั้นการผลิตภายในประเทศหากนโยบายในการแก้ไขปัญหาสุขภาพเสพติดยังคงเน้นความเข้มข้นของการปราบปรามและสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดน ซึ่งจะทำให้การจัดหายาเสพติดจากภายนอกประเทศได้ยากขึ้น มาตรการดังกล่าว จะมีส่วนทำให้สถานการณ์การลักลอบผลิตยาเสพติดทั้งขาเข้าและออกยังจะมีโอกาสที่จะเกิดขึ้นได้อีก ซึ่งในช่วงของการประกาศให้ยาเสพติดเป็นนโยบายหลักที่จะต้องดำเนินการอย่างจริงจัง จะเห็นว่ามี การจับกุมการลักลอบผลิตอย่างต่อเนื่อง เริ่มตั้งแต่ปี 2551 และปรากฏเรื่อยมาจนถึงปี 2555 ที่มีการจับกุมได้ถึง 20 แหล่ง

อย่างไรก็ตามแหล่งผลิตที่เกิดขึ้นภายในประเทศนอกจากจะอยู่ในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร และปริมณฑลเหมือนเช่นที่ผ่านมาบางส่วนอาจจะกระจายการผลิตไปยังพื้นที่รอบนอก เพื่อลดความสูญเสียและการฟุ้งเส่งจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ

การลักลอบนำเข้ายาเสพติด

การลักลอบนำเข้ายาเสพติดยังคงใช้พวกเขาเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากมีความชำนาญพื้นที่ โดยเฉพาะเผ่าม้ง ซึ่งมีเครือข่ายอยู่ทั่วประเทศ เมื่อนำเข้ามาในพื้นที่ชั้นในได้แล้วผู้ค้ารายใหญ่จะประสานกับนักค้ายาเสพติดที่อยู่ในเรือนจำเป็นผู้ทำการบงการกระจายยาเสพติดนั้นไปในที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยวิธีการวางยาเสพติดตามจุดที่นัดหมายแล้วมีผู้ค้ารายย่อยนำไปจำหน่ายต่อให้กับผู้ค้าและผู้เสพอีกทอดหนึ่งเป็นการส่งต่อกัน ไปเรื่อยๆเป็นขบวนการ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2555 : 1-4) พื้นที่การลักลอบเข้ากลุ่มเครือข่ายนักค้าจะยังคงใช้พื้นที่ชายแดนภาคเหนือเป็นหลัก โดยเฉพาะพื้นที่ จ.เชียงราย เชียงใหม่ และแม่ฮ่องสอน แต่การลักลอบนำเข้าทางชายแดนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจะมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากกลุ่มนักค้าต้องการหลีกเลี่ยงการตรวจค้นจับกุมในพื้นที่ภาคเหนือซึ่งมีความเข้มงวดมากดังนี้

1. ในการลำเลียงยาเสพติดจากพื้นที่ชายแดนเข้ามายังพื้นที่ตอนในกลุ่มการค้ามักจะอาศัยบุคคลในพื้นที่ทั้งกลุ่มคน 3 สัญชาติจากประเทศเพื่อนบ้านรวมทั้งชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ ที่ปรากฏข่าวสารการจับกุม ได้แก่ ม้ง มูเซอ จีนฮ่อ ลีซอ อาข่า ซึ่งชนกลุ่มน้อยดังกล่าวจะคุ้นเคยกับสภาพในพื้นที่สามารถหาเส้นทางที่หลีกเลี่ยงการตรวจค้นจับกุมของเจ้าหน้าที่ จึงทำให้ได้รับความไว้วางใจจากกลุ่มนักค้า ดังนั้นการเฝ้าระวังอย่างเข้มงวดกับชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ถือเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องดำเนินการ โดยเฉพาะกลุ่มม้ง ซึ่งถือเป็นกลุ่มที่มีประสบการณ์มากมีเครือข่ายกระจายอยู่ในประเทศมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ

2. แม้ว่าวิธีการซุกซ่อนกลุ่มการค้าส่วนใหญ่มักจะใช้วิธีการเดิมๆแต่ในช่วงหลังพบการลักลอบขนส่ง โดยรถโดยสารประจำทาง รถไฟ การส่งทางพัสดุไปรษณีย์ บ่อยครั้งขึ้น ดังนั้นการประสานความร่วมมือกับบริษัท ไปรษณีย์ไทยจำกัด การรถไฟและกรมการขนส่งทางบกเพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกัน เป็นสิ่งที่จะต้องพิจารณาดำเนินการเพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับการค้ายาเสพติด

3. การประกาศนโยบายพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดของรัฐบาลทำให้มีการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเข้มข้นเอาจริงเอาจังของทุกภาคส่วน เห็นได้จากสถิติการจับกุมและสถิติการเข้าบำบัดรักษาที่เพิ่มสูงขึ้น แต่จากการสำรวจสถานการณ์ยาเสพติดจากประชาชนพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ยังเห็นว่าสถานการณ์ยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนที่อาศัยอยู่ยังคงมีสถานการณ์รุนแรง สอดคล้องกับการร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหายาเสพติดจากประชาชนที่เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน ปัญหาที่เกิดขึ้นบ่งชี้ว่าการแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชนยังไม่เกิดประสิทธิผลเครือข่ายนักค้าทั้งรายกลางและรายย่อยยังคงมีพฤติกรรมในพื้นที่ได้อย่างต่อเนื่องอย่างไรก็ตาม

เนื่องจากกำลังเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานมีอยู่อย่างจำกัดดังนั้นการสร้างเสริมเข้มแข็งให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนให้สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง เป็นนโยบายสำคัญที่จะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนและต่อเนื่อง รวมทั้งการดำเนินมาตรการทางกฎหมายที่ทำให้ผู้ค้าเหล่านี้กลับสู่ชุมชนได้ช้าลงเช่นการคัดค้านการประกันตัวชั่วคราว เป็นต้น

4. สิ่งหนึ่งที่ทำให้สถานการณ์ยาเสพติดในประเทศยังคงดำรงอยู่ คือ การที่กลุ่มนักค้ารายสำคัญยังคงมีบทบาท โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มนักค้าที่ถูกควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำ ซึ่งพบว่ามี การบงการให้เครือข่ายภายนอกเรือนจำดำเนินการการค้ายาเสพติดอยู่ชี้ชัดจากสถิติการจับกุมที่พบคดีในลักษณะดังกล่าวอย่างต่อเนื่องทั้งคดีการผลิตและการค้ารายสำคัญ ดังนั้นการดำเนินการต่อกลุ่มนักค้ารายสำคัญที่ถูกจับกุมจะต้องมีมาตรการดำเนินอย่างเด็ดขาด นับตั้งแต่กระบวนการดำเนินคดีจนกระทั่งถึงการดำเนินการควบคุมตัว ตั้งแต่การเข้มงวดในการเข้าเยี่ยม รวมทั้งการนำระบบตัดสัญญาณ โทรศัพท์มาติดตั้งในเรือนจำที่มีปัญหาการส่งการเรื่องยาเสพติดนอกเหนือจากที่ได้คิดตั้งไปแล้ว

5. ปัญหาหนึ่งที่สำคัญต่อความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด คือ การดำเนินการต่อข้อร้องเรียนที่ประชาชนได้แจ้งเข้ามาตามช่องทางต่างๆที่มักพบว่ามี การดำเนินการล่าช้า สถิติการร้องเรียนจากประชาชนในปี 2555 พบการร้องเรียนพื้นที่หรือบุคคลที่ถูกร้องเรียนซ้ำ ตั้งแต่ 3 ครั้งเป็นต้น ไปถึงร้อยละ 5.7 ขณะเดียวกันผลการดำเนินการต่อข้อร้องเรียนดำเนินการได้เพียงร้อยละ 38.2 ซึ่งโดยข้อเท็จจริงการดำเนินการ การประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจแก่ประชาชน การประชาสัมพันธ์ถึงผลการดำเนินการเป็นสิ่งสำคัญที่จำเป็นจะต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

6. ในช่วง 2 – 3 ปีที่ผ่านมาสถานการณ์การลักลอบส่งออกยาแก้ปวดที่มีส่วนผสมของซูโดอีเฟดรีน ไปยังประเทศเพื่อนบ้านเพื่อนำไปผลิตยาบ้าและไอซ์ มีการพบอย่างต่อเนื่อง กลุ่มผู้ผลิตได้พยายามเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดหาตั้งแต่การกว้านซื้อจากรายขายยาภายในประเทศ การนำเข้าจากประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์และเกาหลีใต้ เมื่อประเทศเหล่านี้เป็นที่พึ่งเสียงจากเจ้าหน้าที่ ก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงประเทศนำเข้าที่หลากหลายซึ่งล่าสุดที่พบเป็นการนำเข้าจากประเทศตุรกี ดังนั้นการพัฒนาการข่าวเพื่อสามารถแจ้งเตือนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถึงประเทศที่ควรต้องเฝ้าระวังวิธีการสังเกตุสินค้า ที่พบว่ามักจะแสดงเป็นสินค้าประเภทอื่น การเฝ้าระวังพื้นที่ชายแดนอื่น ๆ ที่ไม่ใช่พื้นที่พึ่งเสียง เช่นด้านจังหวัดตาก กาญจนบุรีและชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นสิ่งที่จะช่วยให้การสกัดกั้นมีประสิทธิภาพผลเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งการเฝ้าระวังสารตั้งต้นตัวอื่นที่สามารถใช้แทนอีเฟดรีนหรือซูโดอีเฟดรีน

7. นักค้าชาวต่างชาติที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการค้ายาเสพติดในประเทศไทยนอกจากบุคคล 3 สัญชาติจากประเทศเพื่อนบ้านแล้ว กลุ่มแอฟริกันและกลุ่มจากประเทศเอเชียใต้คงเป็นกลุ่มหลักที่มีการจับกุมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในการจับกุมที่ผ่านมากลุ่มผู้ค้าเลียงเหล่านี้มีการเปลี่ยนแปลงเส้นทางการลำเลียงโดยไม่นำเข้าที่สนามบินสุวรรณภูมิโดยตรงแต่จะใช้สนามบินในภูมิภาคภายในประเทศหรือการไปลงที่สนามบินประเทศเพื่อนบ้านและลักลอบนำเข้าทางชายแดนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมถึงการร่วมมือกับประเทศต้นทางของนักค้าในการสกัดกั้นการลำเลียงยาเสพติด

8. จากการประมวลข้อมูลบุคคลพบว่าแนวโน้มของผู้กระทำความผิดยาเสพติดที่ถูกจับกุมประมาณ 3 ใน 4 เป็นรายใหม่สัดส่วนผู้กระทำผิดในกลุ่มที่เป็นเยาวชนที่เพิ่มสูงขึ้นและแม้ว่าสัดส่วนโดยรวมส่วนใหญ่ของผู้กระทำผิดจะเป็นเพศชาย แต่พบว่าการกระทำผิดในเพศหญิงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างน่าเป็นห่วงสิ่งบ่งชี้เหตุดังกล่าวเหล่านี้ได้ปรากฏผลมาระยะเวลาหนึ่งสะท้อนให้เห็นถึงแนวทางแก้ไขปัญหาค่าที่จะต้องมีการทบทวนถึงการป้องกันในกลุ่มเด็กและเยาวชนอย่างจริงจังโดยการประเมินการดำเนินการที่ผ่านมารวมทั้งการหาแนวทางใหม่ ๆ ที่ทำให้เกิดการดำเนินการที่ได้ผล

9. การแพร่ระบาดของยาเสพติดเช่นเดียวกับสถานการณ์การค้าที่พบว่ากลุ่มเด็กและเยาวชนเป็นกลุ่มหลักที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการเสพยาและมีแนวโน้มสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาซึ่งกลุ่มเด็กมัธยมศึกษาตอนต้นและประถมศึกษาเป็น 2 กลุ่มที่ต้องเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด

10. ยาเสพติดที่แพร่ระบาดแม้ว่ายาบ้าจะยังคงเป็นตัวยาหลักแต่ในแง่ของสัดส่วนแล้วพบว่าค่อนข้างที่จะคงที่ต่างจากไอซ์ที่มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดทั้งในด้านการค้าและการเสพยา ด้วยกลยุทธ์ทางการตลาดที่ทำให้ทุกคนชั้นสามารถเข้าถึงไอซ์และการโฆษณาชวนเชื่อที่เข้าใจถึงความต้องการของผู้เสพยาทำให้ไอซ์สามารถติดตลาดได้อย่างรวดเร็ว สถานการณ์ที่เกิดขึ้นดังกล่าวจำเป็นต้องมีมาตรการที่มีประสิทธิภาพทั้งการป้องกันและปราบปรามเพื่อหยุดยั้งการขยายตัวของปัญหา

11. นอกจากยาบ้า และ ไอซ์ที่เป็นตัวยาหลักที่มีการแพร่ระบาดอยู่ในขณะนี้ ปัญหาเฮโรอีนก็ยังไม่สามารถนิ่งนอนใจได้เนื่องจากยังมีการจับกุมและการเข้าบำบัดรักษาอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของพืชกระท่อมและสีสุกหรือขี้เมา แม้ว่าสถิติการเข้าบำบัดรักษาจะไม่มีเพิ่มขึ้นอย่างเด่นชัดแต่การที่พบการจับกุมการลำเลียงพืชกระท่อมจากพื้นที่ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และมีการจับกุมการลักลอบนำเข้าจากประเทศมาเลเซียอย่างต่อเนื่องชี้ให้เห็นความต้องการยังคงมีอยู่สูง การกระจายตัวของผู้เสพเองได้ง่าย ทำให้มีโอกาสที่จะแพร่ระบาดเพิ่มมากขึ้นในอนาคตบ้าบักทั้งในลักษณะ

ของโรงพยาบาลหรือค่าย ทำให้รัฐต้องเสียค่าใช้จ่ายจำนวนมากในเรื่องของการจัดตั้งสถานที่และค่าใช้จ่ายในการบำบัดรักษา ในขณะที่นักวิชาการได้มีการพัฒนาแบบคัดกรองที่เรียกว่า ASSIST ซึ่งสามารถคัดกรองผู้เสพเป็นกลุ่มต่าง ๆ โดยแต่ละกลุ่มจะมีวิธีการบำบัดรักษาที่แตกต่างกัน การนำวิธีการดังกล่าวมาประกอบการการบำบัดรักษาจะช่วยให้รัฐประหยัดงบประมาณ ทั้งใน ส่วนของการลงทุนเกี่ยวกับการจัดตั้งสถานบำบัดรักษาและค่าใช้จ่ายในการบำบัดรักษาซึ่งจะช่วยให้ กระบวนการบำบัดรักษามีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

12. ในส่วนของสภาพเงื่อนไขภายนอกที่อาจจะส่งผลต่อสถานการณ์ปัญหาเสพติด ซึ่งประกอบไปด้วยการว่างงานในช่วงไตรมาส 1 ของปี 2555 ที่พบว่าอยู่ที่ร้อยละ 0.73 หรือมี จำนวน 285,150 คน ต่ำกว่าอัตราการว่างงานในช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา ที่อยู่ที่ร้อยละ 0.83 ในขณะที่อัตราการว่างงานแฝง (ผู้ที่ทำงานน้อยกว่า 10 ชั่วโมงและต้องการทำงานเพิ่มหรือรองาน ตามฤดูกาล) มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอยู่ที่ร้อยละ 1.44 (จำนวน 557,540 คน) เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 29.2 แสดงให้เห็นว่าแรงงานดังกล่าวยังไม่ก่อให้เกิดผลผลิตอย่างเต็มที่

13. ขณะเดียวกันภาวะการจ้างงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.2 ในขณะที่ค่าจ้างที่แท้จริงเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 11.4 ส่วนหนึ่งเป็นการปรับค่าจ้างเพื่อดึงดูดพนักงาน โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมขนาดกลาง และขนาดใหญ่ที่ยังขาดแคลนแรงงาน แต่การที่พบว่า โครงสร้างอายุประชากรในวัยเด็กและวัย แรงงานลดลง โดยเฉพาะแรงงานที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปีที่เริ่มหดตัวตั้งแต่ปี 2533 ในขณะที่กลุ่ม ผู้สูงอายุมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น จะทำให้ในอนาคตประเทศอาจจะประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงาน และการลดลงของผลผลิต

ผลการดำเนินการปราบปรามยาเสพติดทั่วประเทศ ในรอบปี 2555 มีจำนวนผู้ต้องหา 203,771 คดี ผู้ต้องหา 216,960 คน เป็นคดีไม่ทราบผู้กระทำความผิด 890 คดี ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบ การจับกุมย้อนหลัง 2 ปี พบว่าสถานการณ์ยาเสพติดในภาพรวมมีแนวโน้มระดับความรุนแรง เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ยาเสพติดที่สำคัญที่มีปริมาณของกลางเพิ่มขึ้นส่วนใหญ่ยังอยู่ในกลุ่มเดิม คือ ยาบ้า ไอซ์ กัญชาแห้ง และพืชกระท่อม โดยเปรียบเทียบจากปีที่ผ่านมาพบว่า

ตาราง 2.2 ผลการดำเนินการปราบยาเสพติดทั่วประเทศ ในรอบปีพ.ศ. 2554 – 2555

ยาเสพติด	ข้อมูล	ปี 2554	ปี 2555	ร้อยละ
ยาบ้า	จำนวนคดี	190,690	163,927	-14.03
	ของกลาง (ล้านเม็ด)	55.12	95.50	73.26
ไอซ์	จำนวนคดี	22,478	21,716	-3.39
	ของกลาง (ก.ก)	1,241.39	1,606.57	29.42
เฮโรอีน	จำนวนคดี	1,032	867	-15.99
	ของกลาง(ก.ก)	547.58	127.52	-76.71
เอ็กซ์ตาซี	จำนวนคดี	172	120	-30.23
	ของกลาง(เม็ด)	21,436	7,620	-64.45
กัญชาแห้ง	จำนวนคดี	13,087	10,834	-17.22
	ของกลาง(ก.ก)	12,915.09	24,398.47	88.91
กัญชาสด	จำนวนคดี	578	595	2.94
	ของกลาง(ก.ก)	1,512.36	2,625.11	73.58
คีตามีน	จำนวนคดี	199	141	-29.15
	ของกลาง(ก.ก)	78.14	21.02	-73.10
โคเคน	จำนวนคดี	63	64	1.59
	ของกลาง(ก.ก)	31.80	17.93	-43.62
พืชกระท่อม	จำนวนคดี	6,297	6,970	10.69
	ของกลาง(ก.ก)	24,574.59	32,414.83	31.90

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2555 : 1)

ตาราง 2.3 สถิติจำนวนผู้ต้องหาคดียาเสพติดรายสำคัญ ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2551 - 2555

ปีพ.ศ.	จำนวนคดีทั่วประเทศ	จำนวนคดีรายสำคัญ	ร้อยละ
2551	140,567	5,963	4.24
2552	173,835	6,955	4
2553	183,110	7,379	4.03
2554	234,760	7,595	3.24
2555	203,771	7,730	3.79

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2555 : 3)

เมื่อพิจารณาจำนวนคดีรายสำคัญ เฉลี่ย 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.86 ในปี พ.ศ. 2555 พบปริมาณของกลางจำนวนมากเพิ่มขึ้น แม้ว่าจำนวนคดีจะลดลง ได้แก่ ยาบ้า ไอซ์ และกัญชาแห่งเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 80.49, 20.05, และ 90 ตามลำดับ

ตาราง 2.4 การจับกุมคดียาเสพติดรายสำคัญ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 – 2555

ยาเสพติด	ข้อมูล	ปี 2554	ปี 2555	ร้อยละ
ยาบ้า	จำนวนคดี	5,098	4,976	-2.39
	ของกลาง (ล้านเม็ด)	51.16	92.34	80.49
ไอซ์	จำนวนคดี	466	418	-10.30
	ของกลาง (ก.ก)	1,129.92	1,356.45	20.05
เฮโรอีน	จำนวนคดี	71	68	-4.23
	ของกลาง(ก.ก)	537.32	103.66	-80.71
เอ็กซ์ตาซี	จำนวนคดี	19	17	-10.53
	ของกลาง(เม็ด)	18,930	6,357	-66.42
กัญชาแห้ง	จำนวนคดี	162	149	-8.02
	ของกลาง(ก.ก)	12,089.29	22,969.43	90.00

ตาราง 2.4 (ต่อ)

ยาเสพติด	ข้อมูล	ปี 2554	ปี 2555	ร้อยละ
กัญชาสด	จำนวนคดี	470	497	5.11
	ของกลาง(ก.ก)	1,375.89	2,427.07	76.40
คีตามีน	จำนวนคดี	15	13	13.33
	ของกลาง(ก.ก)	76.84	20.61	-73.18
โคเคน	จำนวนคดี	19	18	-5.26
	ของกลาง(ก.ก)	31.26	17.45	-44.18
พืชกระท่อม	จำนวนคดี	572	720	25.87
	ของกลาง(ก.ก)	7,340.15	6,570.48	10.49

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2555 : 4)

สรุปสถานการณ์การค้ายาเสพติดในประเทศไทยมีแนวโน้มสูงขึ้นในทุกด้าน แม้ว่าทางภาครัฐจะระดมสรรพกำลังร่วมกันแก้ปัญหาอย่างต่อเนื่องและจริงจังเพียงใดก็ตาม นักค้ายาเสพติดก็มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ วิธีและกระบวนการการค้ายาเสพติดที่ลับซับซ้อนมากขึ้น มีการซุกซ่อนยาเสพติดที่ตีเนียนเนียนมากขึ้นเพื่อเลี่ยงหลบเจ้าหน้าที่ทำให้เจ้าหน้าที่มีความยากลำบากมากขึ้นในการตรวจจับ ตามจุดตรวจ จุดสกัด หรือบริเวณด่านถาวรต่าง ๆ นักค้ายาเสพติดมีการเปลี่ยนเส้นทางการลำเลียงยาเสพติดจากทางภาคเหนือ เข้ามาทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มนักค้ายาเสพติดและผู้เสพยาอายุน้อยลง ชุมชนแออัด และชุมชนต่าง ๆ แหล่งอุตสาหกรรม สถานศึกษาและสถานบริการยังเป็นแหล่งแพร่ระบาดของยาเสพติด

บริบทของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

สถานีตำรวจภูธรประโคนชัย (2556 : 1-4) เป็นหน่วยงานหนึ่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมีหน้าที่หลักในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ มีหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมต่างๆที่เกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบ และยังมีหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยตรงอีกหน้าที่หนึ่งด้วยซึ่งจะได้อธิบายถึงบริบทของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย ดังนี้

ประวัติความเป็นมาของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย

สถานีตำรวจภูธรประโคนชัยได้รับการจัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2446 เดิมเป็นเพียงที่พักสายตรวจหรือสายตรวจตำบลมีหัวหน้าสถานีเป็นผู้บังคับบัญชาที่ตั้งอาคารเดิมอาศัยที่วัดกลางในปัจจุบันเป็นที่ตั้งอาคารที่ทำการและบ้านพักของหัวหน้าสถานีตำรวจตั้งอยู่ใกล้กับบริเวณบ้านพักของนายอำเภอในปัจจุบันต่อมาในปี พ.ศ. 2480 ได้ตกลงกับฝ่ายมหาดไทยสลับเปลี่ยนที่ตั้งตัวอาคารที่ทำการทางมหาดไทยในขณะนั้นจึงยกที่ดินบริเวณอาคารที่ทำการในปัจจุบันให้แก่เดิมตัวอาคารที่ทำการเป็นอาคารไม้สองชั้น ต่อมาในปีงบประมาณ 2536 ได้รับงบประมาณจากกรมตำรวจให้จัดสร้างอาคารคอนกรีตสูงสามชั้น และได้เสร็จสิ้นการก่อสร้างเมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2537 จึงได้เปิดใช้ตลอดมาจนถึงปัจจุบัน

1. ที่ตั้ง

สถานีตำรวจภูธรประโคนชัย ตั้งอยู่เลขที่ 92 หมู่ที่ 3 ตำบลประโคนชัย อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

2. การปกครอง

สถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์มีพื้นที่รับผิดชอบ ทั้งหมด 148 หมู่บ้าน 14 ตำบล รวมกับ 3 เทศบาล ดังนี้

ตำบลประโคนชัย	ตำบลบ้านไทร
ตำบลโคกตูม	ตำบลละเวีย
ตำบลบึงภู	ตำบลหนองบอน
ตำบลไพศาล	ตำบลโคกมะขาม
ตำบลประทัดบุ	ตำบลโคกย่าง
ตำบลโลกม้าย	ตำบลแสงโทน
ตำบลตะโกตาพิ	ตำบลสี่เหลี่ยม
เทศบาลตำบลประโคนชัย	เทศบาลตำบลแสงโทน
เทศบาลตำบลโลกม้าย	

3. สถานภาพกำลังพล (อัตราอนุญาต)

มีข้าราชการตำรวจทั้งหมด	จำนวน 153 นาย
สัญญาบัตร	จำนวน 48 นาย
ประทวน	จำนวน 105 นาย
มีพื้นที่รับผิดชอบทั้งหมด 712.111 ตารางกิโลเมตร	

อัตราส่วนตำรวจ1นายรับผิดชอบ พื้นที่ 4.65 ตารางกิโลเมตร

อัตราส่วนตำรวจ 1 นาย รับผิดชอบประชากร 647.63 คน

4. ด้านการป้องกันอาชญากรรม

4.1 เน้นการลดความหวาดระแวงภัยอาชญากรรมของประชาชนให้เหลือน้อยที่สุด

4.2 เร่งรัดการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมพื้นฐานที่เกี่ยวกับการดำรง

ชีวิตประจำวันของประชาชนทั้งอาชญากรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์สินและชีวิตร่างกาย กติความเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิเด็กสตรีศึกษาเพศคดีความผิดประทุษร้ายต่อสาธารณะ

4.3 เร่งรัดการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ การทำลายป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

5. ยุทธวิธีตำรวจในการตั้งจุดตรวจ

5.1 การตั้งจุดตรวจบนทางที่การจราจรไปในทิศทางเดียวกัน (One Way)

5.1.1 กำหนดเลือกบริเวณพื้นที่ที่จะทำการตั้งจุดตรวจ โดยคำนึงถึงความปลอดภัย ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนผู้ถูกตรวจกันเป็นสำคัญ เช่น ไม่ตั้งจุดตรวจ หรือจุดสกัดบริเวณทางโค้งเชิงสะพานที่ลาดชัน บริเวณที่เป็นที่อับสายตา ฯลฯ

5.1.2 ติดตั้งแผงป้ายสัญญาณ ที่มีเครื่องหมายแสดงคำว่า “หยุดตรวจ” ไว้บนผิวการจราจรในช่องทางด้านซ้าย ให้ผู้ขับขี่สามารถมองเห็นได้ในระยะไกล โดยสะดวกและควรมีกรวยยางคาดแถบสีสะท้อนแสงวางเป็นแนวเฉียงออกไปด้านหน้าแผงสัญญาณเป็นระยะพอสมควร เพื่อเตือนและบังคับรถที่แล่นให้เบี่ยงออกไม่พุ่งตรงเข้าชนแผงป้ายสัญญาณ

5.1.3 หลังแผงป้ายสัญญาณเครื่องหมาย “หยุดตรวจ” ห่างออกไปเล็กน้อยให้นำรถยนต์สายตรวจจอดท่ามุม 45 องศา กันแนวขอบถนน หันหน้าไปตามทิศทางกระแสจราจร เพื่อให้เป็นกำบังสำหรับบริเวณ “เขตพื้นที่ปลอดภัย” และเปิดสัญญาณไฟวับวาบไว้เพื่อเพิ่มจุดสังเกต ตรวจสอบบริเวณ “เขตพื้นที่ปลอดภัย” ด้านนอก ควรวางกรวยยางเป็นแนวเพื่อกำหนดบริเวณพื้นที่ตรวจค้นไว้เป็นการป้องกันอุบัติเหตุการรถที่หักเลี้ยวเข้ามาในบริเวณ “เขตพื้นที่ปลอดภัย” อย่างกะทันหัน

5.1.4 ท้ายจุดตรวจมีรถยนต์สายตรวจ1 คันและรถจักรยานยนต์ 1 คันพร้อมพลขับและคู่ตรวจจอดอยู่ในลักษณะเตรียมพร้อมกรณีต้องไล่ติดตามรถที่หลบหนี

5.1.5 สำหรับรถจักรยานยนต์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มาร่วมตรวจค้น อาจให้ออกชิดขอบทางด้านซ้ายเพื่อป้องกัน “เขตพื้นที่ปลอดภัย” โดยหันหน้าไปตามทิศทางการจราจรและพร้อมจะให้การสนับสนุนการไล่ติดตามรถที่หลบหนี

5.1.6 การวางกำลังตำรวจ

5.1.6.1 ชั้นประทวน ให้เป็นกำลังเรียกรถและทำหน้าที่ตรวจค้นในบริเวณ “เขต พื้นที่ปลอดภัย” การตรวจค้นควรทำเป็นคู่ เข้าค้นทีละด้านของพาหนะ โดยแบ่งหน้าที่กัน ชัดเจนว่าใครเป็นผู้ตรวจค้นและใครเป็นผู้คุ้มกัน

5.1.6.2 นายตำรวจสัญญาบัตร ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าจุดตรวจควบคุมดูแลและรับผิดชอบการตรวจค้นของผู้ได้บังคับบัญชาอยู่ในบริเวณ “เขต พื้นที่ปลอดภัย” หากมีกำลังน้อย ให้ลดกำลังผู้ปฏิบัติลงได้ แต่ยังคงให้ถือปฏิบัติตามยุทธวิธีดังกล่าวข้างต้น โดยอนุโลม

5.2 การตั้งจุดตรวจบนทางที่มีการจราจรไปในสองทิศทาง (Two Ways)

5.2.1 การวางกำลังและมาตรการรักษาความปลอดภัยให้ใช้ในการทำงานเดียวกันกับการตั้งจุดตรวจบนทางที่มีการจราจรไปในทิศทางเดียวกัน (One Way) โดยอนุโลม

5.2.2 การเรียกตรวจค้นพาหนะ ควรเลือกตรวจค้นพาหนะที่มาจากทิศทางใดทิศทางหนึ่งเพียงด้านเดียวไม่ควรเรียกตรวจค้นพร้อม ๆ กันทั้ง 2 ทิศทาง เพราะจะทำให้เกิดจุดอ่อนในการระวังรักษาความปลอดภัยแก่ผู้ต้องสงสัยที่ถูกตรวจค้นและเจ้าหน้าที่เข้าทำการตรวจค้น รวมทั้งยังก่อให้เกิดปัญหาด้านการจราจรอีกด้วย

6. ด้านการปราบปรามยาเสพติด สถานีตำรวจภูธรประโคนชัย (2555 : 1) สถานีตำรวจภูธรประโคนชัยมีคำสั่ง เพื่อเป็นการรองรับแผนปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดของตำรวจภูธรจังหวัดบุรีรัมย์ประจำปีงบประมาณ 2555 ประกอบแผนการป้องกันปราบปรามยาเสพติด และบังคับใช้กฎหมายของตำรวจภูธรจังหวัดบุรีรัมย์ โดยสถานีตำรวจภูธรในสังกัด แต่งตั้งชุดปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติด เร่งรัดปราบปราม ผู้ค้ายาเสพติดและลดอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด จับกุมผู้ค้ายาเสพติดที่ยังเหลืออยู่ในพื้นที่ โดยใช้หลักการบังคับกฎหมาย ตามหลักนิติธรรม โดยเคร่งครัด เพื่อให้การดำเนินการป้องกันปราบปรามยาเสพติดและบังคับใช้กฎหมายในพื้นที่ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จึงได้จัดตั้งชุดปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติด มีทั้งสิ้น 10 นายเป็นหัวหน้าชุด 1 นาย รองหัวหน้าชุด 1 นาย และประจำชุด 8 นาย มีหน้าที่สืบสวน จับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด แสวงหาข้อมูล จัดทำแฟ้มข้อมูลเกี่ยวกับผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้ใช้ ผู้เสพยาเสพติดทุกชนิด จัดทำสถิติผลการจับกุมและดำเนินคดีให้เป็นระเบียบ และเป็นปัจจุบัน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปราบปรามจับกุม ดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัย ต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ในครั้งนี้ ศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย จำเป็นจะต้องมีการศึกษาจากงานวิจัยที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัย

ไว้ก่อนหน้าแล้ว โดยผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่มีหัวข้องานวิจัย ที่มีความคล้ายคลึงกันหรือใกล้เคียงกัน โดยสรุปเนื้อหางานวิจัยได้ดังนี้

กิตติ แสงศิริวุฒิ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหายาบ้าของผู้นำชุมชนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหา ยาบ้าของผู้นำชุมชนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการป้องกัน ปัญหา ยาบ้าของผู้นำชุมชน อยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดนิทรรศการและการจัดกิจกรรมมากที่สุดรองลงมาคือมีส่วนร่วมในการกำหนดเขตปลอดยาเสพติด และการมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อและการฝึกอบรม น้อยที่สุด

จงรักษ์ ฅ หนองคาย (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสร้างพลังชุมชนเพื่อการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มประชาชนจังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการป้องกันยาเสพติดโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง

พรเทพ ชนะกุล (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดของประชาชนในเขตเทศบาลนครตรัง อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมจริงของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

สุรวุฒิ โชติธำรงกุล (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทของโครงการประชาชนกับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด กรณีศึกษา ตำบลเมืองกาฬ อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานีศึกษาบทบาทของโครงการประชาชนกับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติดผลการประเมินประสิทธิผลพบว่า ประสิทธิผลทั้ง 4 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้าน สภาพแวดล้อมของโครงการ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการดำเนินงาน และด้านผลลัพธ์ มีประสิทธิผล อยู่ในระดับมาก โดยประสิทธิผลด้านสภาพแวดล้อมของโครงการ มีค่าเฉลี่ย 4.16 ประสิทธิผล ด้านการมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ย 4.13 ประสิทธิผลด้านการดำเนินงานมีค่าเฉลี่ย 4.04 และประสิทธิผล ด้านผลลัพธ์มีค่าเฉลี่ย 3.93

สุริยา มณีโชติ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ภายใต้อุตสาหกรรม “พลังแผ่นดิน” ของผู้นำชุมชนในอำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ(Survey Research)เพื่อศึกษาถึงการมีส่วนร่วมในนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติดภายใต้อุตสาหกรรม “พลังแผ่นดิน” ของผู้นำชุมชนในอำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วยผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการหมู่บ้าน ประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรี คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐาน ทั้งหมดจำนวน 310 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นแบบสอบถาม การมีส่วนร่วมในนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด

ภายใต้ยุทธศาสตร์“พลังแผ่นดิน”ของผู้นำชุมชนในอำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง โดยผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎระเบียบของหมู่บ้านมากที่สุด รองลงมาด้านกิจกรรมบำบัดผู้เสพติดด้านชุมชนบำบัด และกิจกรรมการป้องกันไม่ให้มีผู้เสพยาเสพติดเพิ่มมากขึ้นและกิจกรรมด้านการข่าว ส่วนกิจกรรมบำบัดผู้เสพติดด้านชุมชนบำบัด ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในนโยบายน้อยที่สุด

สมศักดิ์ ฤทธิภักดี (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคามมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหา ยาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาระดับมาก 2 ด้านคือ ด้านการค้นหาปัญหา/สาเหตุและการวางแผนดำเนินกิจกรรมและด้านการลงทุนและปฏิบัติการ และมีปัญหาระดับปานกลาง 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการติดตามและประเมินผล การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มีตำแหน่งระดับ การศึกษาและประสบการณ์ทำงานต่างกัน พบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มีตำแหน่งต่างกัน พบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ที่ดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดทั้ง โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกัน บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดทั้ง โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดทั้ง โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกัน

ธีรภรณ์ สายอ้าย (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด สามารถช่วยป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดได้ การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประธานอาสาสมัครสาธารณสุข ประธานเยาวชน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าอาวาสวัด ผู้อำนวยการ โรงเรียน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ที่รับผิดชอบงานป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด และเจ้าของสถานประกอบการในชุมชน จำนวน

167 คนผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง โดยรวมทั้ง 3 ยุทธศาสตร์ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาแต่ละยุทธศาสตร์ พบว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์ที่ 1 คือ การรณรงค์เพื่อปลูกจิตสำนึกและสร้างกระแสนิยมที่เอื้อต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์ที่ 2 คือการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจให้แก่เยาวชนในชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์ที่ 3 คือการพัฒนาชีวิตและเครือข่ายการป้องกันช่วยเหลืออยู่ในระดับปานกลาง

สถิต สังข์ประไพ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการที่มีต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการประเภทที่พักอาศัยเชิงพาณิชย์ ในเขตอำเภออุทัยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการและปัจจัยทางธุรกิจของสถานประกอบการ 2) ศึกษาบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ และ 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการและปัจจัยทางธุรกิจของสถานประกอบการ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ประกอบการหรือตัวแทนสถานประกอบการ ประเภทที่พักอาศัยเชิงพาณิชย์ จำนวน 220 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 36 – 50 ปี มีตำแหน่งเป็นผู้ดูแล/เจ้าหน้าที่ที่ที่พักอาศัยเชิงพาณิชย์ มีระยะเวลาทำงาน 6–10 ปี สถานประกอบการมีอายุ 6–10 ปี ที่พักอาศัยส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัท และเป็นสถานประกอบการประเภทหอพัก ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในเรื่องการแจ้งเบาะแสการให้ข้อมูลข่าวสาร และการรับทราบข่าวสารในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของภาครัฐ ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นที่มีต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก และผู้ประกอบการที่มีระยะเวลาทำงานมีความคิดเห็นต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ โดยรวมแตกต่างกันสถานประกอบการที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นที่มีต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการประเภทที่พักอาศัยเชิงพาณิชย์ เกี่ยวกับการขออนุญาตตาม พระราชบัญญัติหอพักและอาคารชุดแตกต่างกัน

จักรเพชร อินปา (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ด้านงานป้องกันปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจจังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการปฏิบัติหน้าที่ด้านงานป้องกันปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจจังหวัดกำแพงเพชร โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการปราบปรามยาเสพติด รองลงมา ได้แก่

ด้านการป้องกันยาเสพติด และด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สำหรับปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ด้านงานป้องกันปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจจังหวัดกำแพงเพชร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ได้แก่ ด้านการปราบปรามยาเสพติด ในเรื่องเกี่ยวกับการจับกุมดำเนินคดีผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในพื้นที่ และการขอความร่วมมือกับประชาชนเพื่อการปราบปรามยาเสพติด ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในเรื่องเกี่ยวกับการค้นหาผู้ติดยาเสพติดเข้าสู่ระบบบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ แนวทางพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ด้านงานป้องกันปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจจังหวัดกำแพงเพชร พบแนวทางที่สำคัญได้แก่ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ ข้อมูลรายละเอียดกับประชาชนเกี่ยวกับโทษ พิษภัยของยาเสพติด สถิติการจับกุมคดียาเสพติดในพื้นที่ และผลกระทบที่จะตามมาเกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจ เกิดปัญหาสังคม ฯลฯ ควรมีการประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือผ่านผู้นำชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ผู้ปกครอง ญาติ ที่มีบุคคลในครอบครัวติดยาเสพติดให้นำผู้ติดยาเสพติดมาทำการบำบัดฟื้นฟู โดยผ่านผู้นำท้องถิ่น โดยไม่มีโทษ

สุขสันต์ แก้วลือ (2553 : บทคัดย่อ) รัฐบาลได้มีการป้องกันปราบปรามยาเสพติด โดยมอบหมายให้กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในเป็นผู้รับผิดชอบจัดทำแผนบูรณาการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดการปราบปรามยาเสพติดต้องใช้มาตรการทางกฎหมาย เน้นการปฏิบัติงานของตำรวจโดยสืบสวน สอบสวน และจับกุมดำเนินคดีตามกฎหมาย แต่จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันจะต้องได้รับการประสานความร่วมมือ ในการดำเนินการระหว่างภาครัฐและชุมชน หน่วยงานภาครัฐและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงมีการบูรณาการแผนร่วมกัน เพื่อหาทางแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ผู้วิจัยได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เขตอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาปรากฏคือ ประชาชน โดยรวมเห็นว่าส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการประเมินผล และด้านการดำเนินงาน และประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้แตกต่างกันเห็นว่ามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยรวมและเป็นรายด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมด้านการดำเนินงานแตกต่างกัน และประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมด้านผลประโยชน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสรุป ประชาชนในเขตพื้นที่อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย เห็นว่ามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อยู่ในระดับมาก โดยสาเหตุจากการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ออกไปอบรมให้ความรู้ และจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชน และชี้แจงข้อกฎหมาย โทษ

ที่จะได้รับจากการกระทำผิดกฎหมายด้านยาเสพติด ให้ประชาชนในชุมชนทราบ

ชำนาญ มีกะจิตร์ (2555 : บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุมชนเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จังหัดชลบุรี พบว่า ประชาชนในชุมชนเขตเทศบาลนครแหลมฉบังจำนวน 400 คน พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุมชนเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง โดยภาพรวมอยู่ระดับน้อย และผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พบว่า เพศอายุระดับการศึกษาอาชีพรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และลักษณะชุมชนที่อยู่อาศัยต่างกันมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุมชนเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จังหัดชลบุรี แตกต่างกันระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน และประสบการณ์ในคดีที่เกี่ยวกับยาเสพติดของประชาชนต่างกันมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุมชนเขตเทศบาลนครแหลมฉบังอำเภอสัตหีบจังหัดชลบุรีไม่แตกต่างกัน

สรุปผลจากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วทำให้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนและปัญหาอุปสรรคการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปวางแผนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดไม่ให้แพร่ระบาด ปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้มีผลต่อการมีส่วนร่วมในป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุมชนต่าง ๆ เช่น อายุ เพศ การศึกษา เป็นตัวแปรสำคัญ แม้ผลของการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับมาก แต่ยาเสพติดยังคงแพร่ระบาดอยู่ในชุมชน อย่างไรก็ตามต้องให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหายาเสพติดมากขึ้นเพราะเป็นการช่วยเหลือทางราชการที่ดีอีกทางหนึ่ง

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัยจังหวัดบุรีรัมย์ มีวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัย จำนวน 7 หมู่บ้าน 7,701 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงในประสิทธิ์สุวรรณภักษ์. 2555 : 149) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 367 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วน ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก รายละเอียดประชากรและกลุ่มตัวอย่างปรากฏในตาราง 3.1 ดังนี้

ตาราง 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำบลและหมู่บ้าน

ที่	หมู่บ้าน/ตำบล	จำนวนประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	หมู่ 1/ต.ประโคนชัย	1,666	79
2	หมู่ 2/ ต.ประโคนชัย	1,046	50
3	หมู่ 3/ ต.ประโคนชัย	1,546	73
4	หมู่ 4/ ต.ประโคนชัย	1,074	51
5	หมู่ 5/ ต.ประโคนชัย	663	34

ตาราง 3.1 (ต่อ)

ที่	หมู่บ้าน/ตำบล	จำนวนประชากร(คน)	กลุ่มตัวอย่าง(คน)
6	หมู่ 6/ ต.ประโคนชัย	429	20
7	หมู่ 7/ ต.ประโคนชัย	1,277	60
	รวม	7,701	367

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัย ได้สร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัย ต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งคำถามครอบคลุมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด 2 ด้าน คือ ด้านการป้องกันยาเสพติด และด้านการปราบปรามยาเสพติด แบ่งระดับเป็น 6 ระดับ คือ มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอยู่ในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และไม่เคยมีส่วนร่วม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open – ended Form) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติม เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร และรายงานการวิจัย เป็นการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ ทฤษฎี แนวคิด หลักการ ที่เกี่ยวข้องกับ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำแบบสอบถาม ของงานวิจัย

2.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างแบบสอบถาม

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาและตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์

2.4 นำเสนอร่างแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ทำการตรวจสอบเพื่อให้ได้ข้อคำถามที่ครอบคลุมตรงกับสภาพความเป็นจริง เป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบเครื่องมือมี จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

2.4.1 ดร.คำภีรภาพ อินทะนุ อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2.4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์น้อย สุปิงคลัด ข้าราชการบำนาญ อดีตรองนายกเทศมนตรีเมืองบุรีรัมย์

2.4.3 พันตำรวจโทคึกคัก จันทร์สอน รองผู้กำกับการสืบสวนสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบ แก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา พิจารณาอีกครั้ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.6 นำแบบสอบถามไปทดลอง (Try out) ใช้กับประชาชนในเขตรับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรพลพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.7 นำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่า ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8593 ซึ่งผ่านเกณฑ์และนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ นำส่งนายอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการส่งแบบสอบถามไปถึงกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และนายกเทศมนตรีตำบลประโคนชัย อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการส่งแบบสอบถามไปยังสมาชิกสภาเทศบาลตำบลประโคนชัย อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ร่วมด้วยอีกทางหนึ่ง

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยตรวจนับแบบสอบถามที่ได้รับคืน

4. กรณีไม่ได้รับแบบสอบถามคืนภายในกำหนด ผู้วิจัยจะติดตามด้วยตนเองเพื่อให้ได้แบบสอบถามคืนทั้งหมด

5. ผลปรากฏว่าแบบสอบถาม จำนวน 367 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ จำนวน 367 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
3. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วบันทึกข้อมูล
4. ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัยจังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยแยกเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยภาพรวมนำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

เกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูล การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (Mean) ได้กำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ยดังนี้ (กานดา พูนลาภทวี. 2539 : 79)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
5.51 – 6.00	มีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด
4.51 – 5.50	มีส่วนร่วมในระดับมาก
3.51 – 4.50	มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง
2.51 – 3.50	มีส่วนร่วมในระดับน้อย
1.51 – 2.50	มีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด
1.00 – 1.50	ไม่เคยมีส่วนร่วม

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละเสนอข้อมูล เป็นตารางประกอบคำอธิบาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.1 ร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ค่าสถิติจากข้อมูล โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตาราง แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังแสดงในตาราง 4.1

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มตัวอย่าง	367	100.00
1. เพศ		
1.1 ชาย	211	57.50
1.2 หญิง	156	42.50
2. อายุ		
2.1 18 – 30 ปี	50	13.62
2.2 31 – 40 ปี	127	34.61
2.3 41 – 50 ปี	114	31.06
2.4 51 – 60 ปี	69	18.80
2.5 61 ปีขึ้นไป	7	1.91
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ประถมศึกษา	9	2.45
3.2 มัธยมศึกษาตอนต้น	67	18.46
3.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	117	31.88
3.4 อนุปริญญา/ปวส.	64	17.44
3.5 ปริญญาตรี	87	23.70
3.6 สูงกว่าปริญญาตรี	23	6.27
4. อาชีพ/สถานภาพ		
4.1 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	83	22.62
4.2 พนักงานจ้าง/ลูกจ้างเอกชน	143	38.96
4.3 อาชีพส่วนตัว/ค้าขาย	63	17.17
4.4 นักเรียน/นักศึกษา	41	11.17
4.5 เกษตรกร	37	10.08
4.6 อื่น ๆ (โพรครระบุ)	0	0.00

จากตาราง 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 367 คน จำแนกตาม เพศ เป็นชาย จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 57.50 เป็นหญิง จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 42.50

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า ช่วงอายุระหว่าง 31–40 ปี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 34.61 รองลงมา คือ ช่วงอายุระหว่าง 41–50 ปี มีจำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 31.06 ส่วนจำนวนน้อยที่สุด คือ ช่วงอายุ 61 ปีขึ้นไป มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.91

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 31.88 รองลงมา คือ ระดับปริญญาตรี จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 23.70 ส่วนระดับที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ระดับประถมศึกษา จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.45

เมื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่า อาชีพพนักงานจ้าง/ลูกจ้างเอกชน มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 38.96 รองลงมา คือ อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีจำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 22.62 ส่วนจำนวนน้อยที่สุด คือ เกษตรกร จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 10.07

ตอนที่ 2 การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ดังแสดงในตาราง 4.2–4.4 ดังนี้

ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด	5.15	0.34	มาก
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปราบปรามยาเสพติด	1.45	0.38	ไม่เคย
รวมเฉลี่ย	3.33	0.32	น้อย

จากตาราง 4.2 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 3.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด อยู่ในระดับมาก และด้านการมีส่วนร่วมในการปราบปรามยาเสพติด อยู่ในระดับไม่เคยมีส่วนร่วม โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด ($\bar{X} = 5.15$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการปราบปรามยาเสพติด ($\bar{X} = 1.45$)

ตาราง 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด			
1. ท่านมีส่วนร่วมในการรณรงค์ป้องกันปัญหาเสพติดในชุมชน	5.07	0.44	มาก
2. ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมปรึกษากันในชุมชนของท่าน เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด	5.07	0.44	มาก
3. ท่านเป็นแบบอย่างและชักชวนบุคคลในครอบครัวท่านร่วมกัน ป้องกันปัญหาเสพติด	5.67	0.47	มากที่สุด
4. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันยาเสพติดในชุมชนของท่าน	5.39	0.49	มาก
5. ท่านมีส่วนร่วมในการแนะนำให้เพื่อนบ้านในละแวกเดียวกัน ไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด	5.35	0.48	มาก
6. ท่านมีส่วนร่วมในการอบรมความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดตาม โครงการของสถานีตำรวจ	4.54	0.50	มาก
7. ท่านมีส่วนร่วมสนับสนุนสถานีตำรวจด้วยการบริจาคทรัพย์สิน และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อกิจกรรมอันเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด	5.52	0.50	มากที่สุด
8. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการ ป้องกันยาเสพติดในชุมชน	4.91	0.51	มาก
9. ท่านมีส่วนร่วมในการป้องกันภัยที่เกิดจากปัญหาเสพติดใน ชุมชน	5.43	0.50	มาก
10. ท่านมีส่วนร่วมเป็นสมาชิก/จิตอาสาต่าง ๆ เพื่อร่วมป้องกัน ปัญหาเสพติดในชุมชน	4.54	0.50	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	5.15	0.34	มาก

จากตาราง 4.3 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัย ต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการมีส่วนร่วม ป้องกันยาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 5.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 3 และ ข้อ 7 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนนอกนั้นอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 3 ท่านเป็น แบบอย่างและชักชวนบุคคลในครอบครัวท่านร่วมกันป้องกันปัญหาเสพติด ($\bar{X} = 5.67$) รองลงมา คือ ข้อ 7 ท่านมีส่วนร่วมสนับสนุนสถานีตำรวจด้วยการบริจาคทรัพย์สินและวัสดุอุปกรณ์ เพื่อกิจกรรม อันเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด ($\bar{X} = 5.52$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 6 ท่านมีส่วนร่วม ในการอบรมความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดตามโครงการของสถานีตำรวจ ($\bar{X} = 4.54$) และข้อ 10 ท่านมีส่วนร่วมเป็นสมาชิก/จิตอาสาต่าง ๆ เพื่อร่วมป้องกันปัญหาเสพติดในชุมชน ($\bar{X} = 4.54$)

ตาราง 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล ประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัด บุรีรัมย์ ด้านการมีส่วนร่วมในการปราบปรามยาเสพติด โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
ด้านการมีส่วนร่วมในการปราบปรามยาเสพติด			
11. ท่านมีส่วนร่วมในการจับกุมตามหมายจับคดียาเสพติดใน ชุมชนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ	1.45	0.50	ไม่เคย
12. ท่านมีส่วนร่วมในการแจ้งแหล่งผลิต/จำหน่ายยาเสพติดแก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ	1.37	0.48	ไม่เคย
13. ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุมสถานบริการ/แหล่งมั่วสุมยา เสพติดในชุมชน	1.50	0.50	ไม่เคย
14. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจตรา สอดส่อง กวดขันพื้นที่ เสี่ยงในชุมชน	1.59	0.49	น้อยที่สุด
15. ท่านมีส่วนร่วมในการสกัดกั้นยาเสพติดที่ผ่านเข้ามาใน ชุมชน	1.37	0.48	ไม่เคย
16. เมื่อพบเห็นบุคคลเสพยาเสพติดท่านมีส่วนร่วมในการแจ้ง เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ	1.50	0.50	ไม่เคย

ตาราง 4.4 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วม		
	\bar{X}	S.D	ความหมาย
17. ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข่าวสารบุคคลที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ	1.59	0.49	น้อยที่สุด
18. ท่านมีส่วนร่วมในการระงับเหตุที่เกิดจากปัญหาเสพติด	1.39	0.49	ไม่เคย
19. ท่านมีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแสแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจจนนำไปสู่การจับกุม	1.48	0.50	ไม่เคย
20. ท่านมีส่วนร่วมในการปราบปรามยาเสพติดช่วงเทศกาลงานประเพณีต่าง ๆ ของชุมชน	1.56	0.50	น้อยที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย	1.48	0.38	ไม่เคย

จากตาราง 4.4 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัย ต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการมีส่วนร่วมในการปราบปรามยาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับไม่เคยมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 1.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 14 ข้อ 17 และข้อ 20 อยู่ในระดับน้อยที่สุด ส่วนนอกนั้นอยู่ในระดับไม่เคยมีส่วนร่วม โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 14 ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจตรา สอดส่อง กวดขันพื้นที่เสี่ยงในชุมชน ($\bar{X} = 1.59$) และข้อ 17 ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข่าวสารบุคคลที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ ($\bar{X} = 1.59$) รองลงมา คือ ข้อ 20 ท่านมีส่วนร่วมในการปราบปรามยาเสพติดช่วงเทศกาลงานประเพณีต่าง ๆ ของชุมชน ($\bar{X} = 1.56$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 12 ท่านมีส่วนร่วมในการแจ้งแหล่งผลิต/จำหน่ายยาเสพติดแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ ($\bar{X} = 1.37$) และ ข้อ 15 ท่านมีส่วนร่วมในการสกัดกั้นยาเสพติดที่ผ่านเข้ามาในชุมชน ($\bar{X} = 1.37$)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ปรากฏดังตาราง 4.5 ดังนี้

ตาราง 4.5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ข้อมูลรายละเอียดกับประชาชนเกี่ยวกับโทษ พิษภัยของยาเสพติด สถิติการจับกุมคดียาเสพติดในพื้นที่ และผลกระทบที่ตามมา เช่น เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจ เกิดปัญหาสังคม	35	50.00
2	ควรมีการสร้างเชื่อมั่นให้กับประชาชนในการแจ้งข่าว เช่น เมื่อเจ้าพนักงานตำรวจได้รับแจ้งข่าวยาเสพติดแล้ว ต้องมีการดำเนินการให้เห็นเป็นรูปธรรม เช่น มีการจับกุม เพื่อสร้างความปลอดภัยให้แก่ผู้ให้ข้อมูล	21	30.00
3	ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการ วิธีการ บำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด	14	20.00
	รวม	70	100.00

จากตาราง 4.5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ข้อมูลรายละเอียดกับประชาชนเกี่ยวกับโทษ พิษภัยของยาเสพติด สถิติการจับกุมคดียาเสพติดในพื้นที่ และผลกระทบที่ตามมา เช่น เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจ เกิดปัญหาสังคม จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา คือ ควรมีการสร้างเชื่อมั่นให้กับประชาชนในการแจ้งข่าว เช่น เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งข่าวยาเสพติดแล้ว ต้องมีการดำเนินการให้เห็น เช่น มีการจับกุม เพื่อสร้างความปลอดภัยให้แก่ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 และควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการ วิธีการ บำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด จำนวน 14 คน คิดเป็นขึ้นร้อยละ 17.08 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัย ต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอการสรุปผล และข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ
 - 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
3. เพื่อนำผลการวิจัยเสนอต่อผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องนำไปกำหนดนโยบายและวางแผนเพื่อสร้างแนวทางให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมให้มากขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร ซึ่งเป็นประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัย จำนวน 7 ชุมชน จำนวน 7,701 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 367 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามชุมชนต่าง ๆ ตามสัดส่วน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยมีอาจารย์เป็นที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ แก้ไขสำนวนและภาษา เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่มีความชัดเจนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้งก่อน ทดลองใช้กับประชาชนในเขตรับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรพลับพลาย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.8593 ซึ่งผ่านเกณฑ์และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิจัยต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย ถึงนายอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ และนายกเทศมนตรีตำบลประโคนชัย อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ในการส่งแบบสอบถามไปถึงกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และสมาชิกสภาเทศบาลตำบลประโคนชัย อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ร่วมด้วยอีกทางหนึ่ง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัย อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ด้วยตนเอง จำนวน 367 ฉบับ แล้วเก็บแบบสอบถามกลับมาคืน ได้จำนวน 367 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอข้อมูลเป็นตาราง แสดงจำนวนและร้อยละ

4.2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

4.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด นำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดทำคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัย ต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ในด้าน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด และด้านการมีส่วนร่วมในการปราบปรามยาเสพติด ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด อยู่ในระดับมาก และด้านการมีส่วนร่วมในการปราบปรามยาเสพติด อยู่ในระดับไม่เคยมีส่วนร่วม โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการปราบปรามยาเสพติด

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ข้อมูลรายละเอียดกับประชาชนเกี่ยวกับโทษ พิษภัยของยาเสพติด สถิติการจับกุมคดียาเสพติดในพื้นที่ และผลกระทบที่ตามมา เช่น เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจ เกิดปัญหาสังคม รongลงมา คือ ควรมีการสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในการแจ้งข่าว เช่น เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งข่าวยาเสพติดแล้ว ต้องมีการดำเนินการให้เห็น เช่น มีการจับกุม เพื่อสร้างความปลอดภัยให้แก่ผู้ให้ข้อมูล และควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการ วิธีการ บำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ สามารถอภิปรายได้ ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 2 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย แสดงให้เห็นว่าประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัย อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ขาดผู้นำหรือแกนนำชุมชนที่มีความเสียสละเพื่อส่วนรวมน้อย ยังไม่มีความสามารถในการเข้าถึงปัญหา ตลอดจนยังไม่มี ความเชื่อมั่นในการแก้ปัญหา โดยใช้พลังของชุมชนขาดทักษะและความอดทนในการประสานความร่วมมือ ทั้งจากภายในและภายนอก และที่สำคัญขาดความสามารถในการทำงาน การสร้างทีมงาน หรือกลุ่มต่าง ๆ ที่จะเป็นแนวร่วมในการดำเนินงานแก้ไขปัญหาให้สำเร็จ การมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนยังไม่มี ความสามัคคี ขาดความพร้อม และเต็มใจเข้าร่วมดำเนินการกับองค์กรทุกชุมชน หรือบางคนบางกลุ่มอาจจะคิดว่าธุระไม่ใช่ รวมถึงการขาดสำนึก ร่วมของชุมชนต่อปัญหา ยาเสพติด อาจกล่าวได้ว่า เป็นหัวใจสำคัญของสำนึก ร่วมก็คือ การมองปัญหา ยาเสพติดเป็นปัญหาของชุมชนต้องแก้ ปัญหา โดยองค์กรชุมชนเอง รวมถึงการให้คุณค่าความหมายของการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ความเป็นคน การให้อภัยกันและการอยู่ร่วมกัน การสำนึก ร่วมในการแก้ไข ปัญหา อาจเกิดมาจากการรับรู้ ความตระหนักในปัญหา หรืออาจเกิดจากการกระตุ้นจากภายนอก

โดยผ่านโครงการหรืองานพัฒนาอื่น ๆ ได้ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชำนาญ มีกะจิดร์ (2555 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดของชุมชนเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอยู่ในระดับน้อย

2. ผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 จากผลการวิจัย ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนมีความสามัคคี มีความพร้อม และเต็มใจเข้าร่วมดำเนินการกับองค์กรชุมชนทุกชั้นตอน ตั้งแต่การร่วมศึกษาปัญหา ร่วมกันหา และสาเหตุของปัญหา ร่วมวางแผนการแก้ปัญหา ร่วมลงทุน ลงแรง และร่วมติดตาม ประเมินผล การปฏิบัติงาน ภายในชุมชนมีความสัมพันธ์ภายในที่ดีอันเกิดมาจากความใกล้ชิดกันทางสังคม จากการที่ชุมชนขยายและเติบโตภายในชุมชนเอง ทำให้แต่ละครอบครัวรู้จักกันดี รู้ถึงคุณสมบัติ ของบุคคลแต่ละคนในชุมชน ความผูกพันแน่นแฟ้นของเครือญาติ ทำให้ไว้วางใจกัน ข้อมูลการข่าว จึงเชื่อถือได้ ระดมความร่วมมือได้ สามารถทำงานได้อย่างตรงเป้าหมาย ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติ แสงศิริวุฒิ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการป้องกัน ปัญหายาบ้าของผู้นำชุมชนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกัน ปัญหายาบ้าของผู้นำชุมชนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการป้องกัน ปัญหายาบ้าของผู้นำชุมชนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อยู่ในระดับสูง และผลการศึกษาของ จงรักษ์ ณ หนองคาย (2547 : บทคัดย่อ) ศึกษาการสร้างพลังชุมชนเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่ม ประชาชนจังหวัดอุดรธานี พบว่า ความสามารถในการป้องกันยาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง

2.2 จากผลการวิจัย ด้านการมีส่วนร่วมในการปราบปรามยาเสพติด พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับไม่เคยมีส่วนร่วม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนส่วนใหญ่มีความเข้าใจการดำเนินการแก้ไข ปัญหายาเสพติดด้านการป้องกัน แต่การร่วมมือในแต่ละกิจกรรมยังไม่ชัดเจน เนื่องจากเป็นลักษณะ กึ่งชุมชนเมือง เป็นครอบครัวเดี่ยว ไม่ยุ่งเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับตนเอง ดังนั้น ความรับผิดชอบและความร่วมมือจึงเป็นไปตามหน้าที่ของสังคม เช่น ดำรวจดูแลป้องกัน ปราบปราม ผู้นำชุมชนดูแลชุมชน ที่ตนเองรับผิดชอบ โรงเรียน วัด แยกกันออกเป็นภาคส่วน งานวิจัยดังกล่าว ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรเทพ ชนะกุล (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดของประชาชนในเขตเทศบาลนครตรัง อำเภอมืองตรัง จังหวัดตรัง ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมจริงของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยรวมทุกด้าน

อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้นำชุมชน หรือประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนใหญ่ไม่กล้าที่จะแสดงออกในการตรวจตรา สอดส่อง กวดขันพื้นที่เสี่ยงในชุมชน กลัวการแจ้งเบาะแสแก่เจ้าพนักงานตำรวจ เมื่อพบเห็นบุคคลเสพยาเสพติด การแจ้งแหล่งผลิต/จำหน่าย ยาเสพติดแก่เจ้าพนักงานตำรวจ หรือแหล่งมั่วสุมยาเสพติดในชุมชน และการให้ข้อมูลข่าวสารบุคคล ที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดกับเจ้าพนักงานตำรวจ ส่วนประชาชนในเขตเทศบาลนครตรัง บางกลุ่มยังมีจิตสำนึกในการช่วยเหลือ ในการสังเกตพฤติกรรม แหล่งมั่วสุม และการตั้งกลุ่มต่อต้าน เกี่ยวกับยาเสพติดภายในชุมชน เทศบาลมีการรณรงค์ในการให้มีจิตสำนึกในการต่อต้านยาเสพติด เช่น การเดิน การวิ่ง การแข่งขันกีฬาต่าง ๆ ผู้นำชุมชนมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างบุคคล เช่น บุคคลในครอบครัว และบุคคลอื่นเกี่ยวกับปัญหาเสพติด จึงทำให้ผลการวิจัยแตกต่างกัน

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรมีการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ข้อมูลรายละเอียดกับประชาชนเกี่ยวกับโทษ พิษภัยของยาเสพติด สถิติการจับกุมคดียาเสพติดในพื้นที่ และผลกระทบที่ตามมา เนื่องจากประชาชนเห็นว่ายังขาดความร่วมมือของทุกฝ่ายในการ รณรงค์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และขาดการมีส่วนร่วมในเรื่องการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระหว่างหน่วยงานราชการ ผู้นำชุมชนตามหมู่บ้านต่าง ๆ และประชาชนในชุมชน การติดตามข้อมูล ข่าวสาร การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ของสื่อในรูปแบบต่าง ๆ การรับทราบข้อมูลข่าวสารจากรัฐบาล เช่น เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจ เกิดปัญหาสังคม ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัย ของ จักรเพชร อินปา (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ดำเนินงาน ป้องกันปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรจังหวัดกำแพงเพชร พบว่าข้อเสนอแนะ ควรมีการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ข้อมูล รายละเอียดกับประชาชนเกี่ยวกับโทษ พิษภัยของยาเสพติด สถิติการจับกุมคดียาเสพติดในพื้นที่

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขต เทศบาลตำบลประ โคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประ โคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเป็นข้อเสนอแนะเพื่อให้เกิดประ โยชน์ในการนำไปเป็นข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด พบว่า โดยภาพรวมมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาจากข้อคำถาม ข้อ 3 ท่านเป็นแบบอย่างและชักชวนบุคคลใน ครอบครัวท่านร่วมกันป้องกันปัญหาเสพติด เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด จึงเป็นตัวบ่งชี้ว่า การสร้าง ครอบครัวให้เข้มแข็งเสมือนกับการสร้างชุมชนของตนเองให้มีความเป็นอยู่ที่ดี ปราศจากภัยร้ายแรง

ต่าง ๆ สำหรับการต่อสู้เอาชนะยาเสพติดเป็นงานสำคัญที่ต้องมีความต่อเนื่องระยะยาว และประชาชนในชุมชนจะต้องมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจะส่งผลต่อความสำเร็จในการลดปัญหายาเสพติดอย่างแท้จริง สำหรับแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในชุมชน คือ การปกครองในระดับอำเภอ ควรให้มีการผลักดันและส่งเสริมให้ผู้นำหรือแกนนำของชุมชน เขตเทศบาลตำบลประโคนชัยร่วมกับเจ้าพนักงานตำรวจในพื้นที่ ดำรวจชุดมวลชนสัมพันธ์ ประชาสัมพันธ์ในเรื่องการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญ และให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการประชุม กำหนดนโยบาย การตัดสินใจในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนร่วมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด จัดกิจกรรม และนิทรรศการในชุมชน เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมให้มากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างความสามัคคี นำไปสู่การร่วมมือกันของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในชุมชนให้มากยิ่งขึ้นต่อไป

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปราบปรามยาเสพติด พบว่า โดยภาพรวมไม่เคยมีส่วนร่วมและเมื่อพิจารณาจากข้อคำถาม ข้อ 12 ท่านมีส่วนร่วมในการแจ้งแหล่งผลิต/จำหน่ายยาเสพติดแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ และข้อ 15 ท่านมีส่วนร่วมในการสกัดกั้นยาเสพติดที่ผ่านเข้ามาในชุมชน เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด จึงเป็นตัวบ่งชี้ว่า ประชาชนยังขาดความเชื่อมั่นในเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เพราะว่าหากแจ้งเบาะแสแหล่งผลิต/จำหน่ายยาเสพติดไปแล้วจะเป็นอันตรายกับครอบครัว ซึ่งปัจจุบันวัยรุ่นกำลังเป็นปัญหาในทุกพื้นที่ กำลังเจ้าพนักงานตำรวจมีน้อย ไม่สามารถจะแก้ปัญหาดังกล่าวได้ ดังนั้น สถานีตำรวจภูธรประโคนชัย โดยชุดปราบปรามยาเสพติดประจำสถานี ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการปราบปรามโดยตรง และศูนย์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดประจำอำเภอประโคนชัย ต้องสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ที่ให้ความร่วมมือกับทางราชการ โดยการสร้างแรงจูงใจแก่ประชาชน เช่น สร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน หรือบางครั้งมีการปูนบำเหน็จความชอบ นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้มีความพร้อมในการรับรับนโยบายในด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดและนำไปปฏิบัติ เจ้าพนักงานตำรวจต้องมีความรู้ความเข้าใจในรายละเอียดของมาตรการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และผู้กำกับกรมอบนโยบายกับเจ้าพนักงานตำรวจทุกนายในสังกัดสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย และส่งเสริมให้เจ้าพนักงานตำรวจมีการพัฒนามีรูปแบบวิธีการปฏิบัติงาน เช่น วิธีการล่อซื้อ วิธีใช้สายแจ่งข่าว การตรวจตราตามแหล่งมั่วสุม และที่สำคัญคือการสร้างเครือข่ายกับประชาชน เนื่องจากเป็นแหล่งข่าวที่สำคัญหรือที่เรียกว่า โครงการตาสับปะรด เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้ทุกคนต่อต้านยาเสพติด สร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัว โรงเรียน ชุมชน เพื่อเป็นเกราะป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดเหนือสิ่งอื่นใด รัฐบาลหรือผู้บริหารประเทศจะต้องมีความกล้าและเด็ดขาด ที่จะปราบปรามยาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

1.3 ข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิด พบว่า ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรมี การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ข้อมูลรายละเอียดกับประชาชนเกี่ยวกับโทษ พิษภัยของยาเสพติด สถิติการจับกุมคดียาเสพติดในพื้นที่ และผลกระทบที่ตามมา เช่น เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจ เกิดปัญหาสังคม ทั้งนี้ เพราะประชาชนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพิษภัยของยาเสพติด อย่างแท้จริง ว่าส่งผลเสียหายเป็นลูกโซ่ เกิดปัญหาสังคมตามมามากมาย อย่างเช่น บุคคลในครอบครัว คติยาเสพติดจะส่งเสียต่อสุขภาพกายและจิตใจ ผลการเรียนตกต่ำ เมื่อติดยาเสพติดแล้วต้องการเงิน มาซื้อยาเสพติดก็จะหามาทุกวิถีทาง เริ่มการการลักเล็กขโมยน้อยภายในครอบครัว ต่อมาไปกระทำผิด กฎหมายอื่น ๆ ลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ฆังทรัพย์ ร่วมกับกลุ่มผู้เสพยาเสพติดด้วยกันปล้นทรัพย์ หรือแม้แต่ฆ่าผู้อื่นเพราะต้องการทรัพย์สิน เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นปัญหาที่ส่งผลต่อสังคม โดยรวม ทั้งสิ้น

วิธีการแก้ไขเริ่มจากการสร้างความเข้าใจถึงโทษภัยของยาเสพติด โดยจัดเจ้าหน้าที่ศูนย์ พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอำเภอ เจ้าพนักงานตำรวจชุดมวลชนสัมพันธ์ประจำสถานีตำรวจภูธรประ โคนชัย ครูแค เข้าพบปะประชาชนในเชิงรุก คือ

1.3.1 การเข้าถึงครัวเรือนหรือครอบครัวที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเสพยาเสพติด ให้โทษทุกประเภท โดยแยกเป็นหมู่บ้านๆและเลือกหมู่บ้านที่มีอัตราความเสี่ยงสูงก่อน อย่างเช่น หมู่บ้านที่มีชุมชนแออัดอยู่ในหมู่บ้าน หรือมีเด็กวัยรุ่นจำนวนมากอาจจะชักชวนกันไปในทางที่ผิด

1.3.2 โรงเรียนจัดอบรมให้ความรู้กับนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ขึ้น ไป เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดที่ดีมากกว่าการใช้มาตรการปราบปรามยาเสพติด

1.3.3 วัดให้เจ้าอาวาส หรือคณะกรรมการวัดเข้ามามีส่วนร่วมกับเจ้าพนักงาน ในการแก้ปัญหายาเสพติดในวัดด้วย

1.3.4 สถานบริการต่าง ๆ ควรมีการตรวจสอบอย่างเข้มงวด อย่างเช่น ตรวจสอบ ใบอนุญาตผู้ประกอบการของสถานบริการ สุ่มตรวจปัสสาวะผู้ประกอบการ พนักงาน ผู้ใช้บริการ เป็นประจำทุกสัปดาห์ เพื่อเป็นการปราบไม่ให้แหล่งแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ หลังจาก ดำเนินการแล้วควรมีผลการดำเนินงาน สถิติการจับกุมออกแสดงที่สถานีตำรวจภูธรประ โคนชัย เพื่อให้ประชาชนทราบ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ด้วย เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการทำงานวิจัยในสาขาที่เกี่ยวข้องในขอบเขตที่กว้างขวางและลึกซึ้ง ยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของชุมชนอื่น ๆ

2.3 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปัญหาอาชญากรรมอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อนำผลที่ได้ไปหาแนวทางป้องกันและแก้ไข เพื่อให้เกิดความสงบสุขในโอกาสต่อไป

2.4 การวิจัยครั้งต่อไปควรเก็บข้อมูลจากผู้มีอายุต่ำกว่า 18 ปี เพราะเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติดโดยตรง

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2550). คู่มือของการมีส่วนร่วมภาคประชาชนเกี่ยวกับหน้าที่
สาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : อาร์ดี.ที.ดี.ไซค์.
- กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด. (2555). ฐันทันสารเสพติด. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตำรวจ.
กานดา พูนลาภทวี. (2539). สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานคร.
- กิตติ แสงศิริวุฒิ. (2546). การมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาบ้านของผู้นำชุมชนในจังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา). นครปฐม :
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- จงรักษ์ ฅ หนองคาย. (2547). การสร้างพลังชุมชนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
ในกลุ่มประชาชนจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พฤติกรรมศาสตร์และ
การส่งเสริมสุขภาพ). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จักเพชร อินป่า. (2553). แนวทางการปฏิบัติหน้าที่ด้านงานป้องกันปราบปรามยาเสพติด
ของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรจังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ รป.ม. (การปกครองท้องถิ่น).
กำแพงเพชร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- จินตนา สุขจามันท์. (2547). การศึกษาและการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรินต์ติ้งเฮาส์.
- เจตน์ มงคล. (2547). การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลตำบล
บางไทรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (รัฐศาสตร์). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เฉลิม เกิดโมลี. (2543). แนวทางการมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบาย. กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- ชำนาญ มีกะจิตร. (2555). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
ของชุมชนในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ ร.ม.
(การบริหารงานยุติธรรมและสังคม). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2551). การมีส่วนร่วม : แนวคิด ทฤษฎีและกระบวนการ. กรุงเทพฯ :
สถาบันพระปกเกล้า.
- ธีราภรณ์ สายชัย. (2551). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขยาเสพติดใน
อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง. การค้นคว้าแบบอิสระ พย.ม. (การพยาบาลชุมชน).
เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2542). กฎหมายทางเลือกของสังคมไทย. กรุงเทพฯ : นิติธรรม.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2555). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.
พิมพ์ครั้งที่ 10. บุรีรัมย์ : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- พรเทพ ชนะกุล. (2550). การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของประชาชน
ในเขตเทศบาลนครตรัง อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง. รายงานการศึกษาอิสระ รป.ม.
(รัฐประศาสนศาสตร์). ขอนแก่น : วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พะเยาว์ เหมือนวงศ์ญาติ. (2542). สารเสพติดกับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ : บริษัทเคอะมอลล์
กรุ๊ป จำกัด.
- พิบูลย์ ไชยคุณ. (2545). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแควระบม - สียัด : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการ
ปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแควระบม - สียัด. วิทยานิพนธ์ รป.ม. (นโยบายสาธารณะ).
ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช. (2545). การบริหารการพัฒนาชนบท. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมราช.
- มานิช เภยสวัสดิ์, ชิตชนก ศรีสุข, เฉลา เกษศิลป์. (2550). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
แก้ไขปัญหาเสพติดกรณีศึกษา บ้านชะมัง หมู่ 3 ตำบลชะมัง อำเภอเมืองพิจิตร
จังหวัดพิจิตร. การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง รป.ม. (นโยบายสาธารณะ). พิษณุโลก :
บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2556. กรุงเทพฯ :
ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.
- วันชัย วัฒนศัพท์. (2544). คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจของชุมชน.
กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.
- ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ. (2555). สถานการณ์ปัญหาเสพติด
ประเทศไทยปี 2555 และแนวโน้ม. สืบค้นเมื่อ 10 กรกฎาคม 2556, แหล่งที่มา
[http://www.nccd.go.th/upload/content/1\(101\).pdf](http://www.nccd.go.th/upload/content/1(101).pdf).
- _____. (2555). ปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดยั่งยืน ปี 2556. สืบค้นเมื่อ 25 กันยายน
2556, แหล่งที่มา http://www.nccd.go.th/index.php?mod=content_list&cate=2365.
- _____. (2555, 1 ตุลาคม). คำสั่งศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ
ที่ 23/2555 เรื่อง ปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดยั่งยืน ปี 2556. กรุงเทพฯ :
ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ.

- สถานีตำรวจภูธรประโคนชัย. (2555, 1 กุมภาพันธ์). คำสั่งสถานีตำรวจภูธรประโคนชัยที่ 94/2555 เรื่อง แต่งตั้งชุดปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติด. บุรีรัมย์ : สถานีตำรวจภูธรประโคนชัย.
- _____. (2555, 1 มิถุนายน). คำสั่งสถานีตำรวจภูธรประโคนชัยที่ 399/2555 เรื่อง ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติตามแผนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. บุรีรัมย์ : สถานีตำรวจภูธรประโคนชัย.
- สถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์. (2556). บรรยายสรุปสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์. บุรีรัมย์ : สถานีตำรวจภูธรประโคนชัย.
- สถิต สังข์ประไพ. (2553). บทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการที่มีต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในสถานประกอบการประเภทที่พักอาศัยเชิงพาณิชย์ในเขตอำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. การค้นคว้าอิสระ บธ.ม. (บริหารธุรกิจ). พระนครศรีอยุธยา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สมบูรณ์ นันทวงศ์. (2542). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีอนามัยกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ สส.ม. (การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมศักดิ์ ฤทธิ์ภักดี. (2551). การมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาเสพติดของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ รป.ม. (นโยบายสาธารณะ). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สร ปิ่นอักษรสกุล. (2548). การดำเนินโครงการที่มีผลกระทบต่อด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมกับการมีส่วนร่วมของประชาชน. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2546). ยาเสพติดเรื่องควรรู้. กรุงเทพฯ : ไร่ไท.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2555). ผลการปราบปรามยาเสพติดทั่วประเทศ. กรุงเทพฯ : สำนักปราบปรามยาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน. (2547). รวมกฎหมายที่ประชาชนควรรู้. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.

- ศิริพัฒน์ ลากจิตร. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุขสันต์ แก้วถื่อ. (2553). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในพื้นที่เขตอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. (นโยบายสาธารณะ). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุพัฒน์ ชีรเวชเจริญชัย. (2540). ยาและสิ่งเสพติดให้โทษ. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุรียา มณีโชติ. (2552). การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดภายใต้ยุทธศาสตร์ “พลังแผ่นดิน” ของผู้นำชุมชนในอำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย. การศึกษาอิสระ ปร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). เชียงราย : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สุรวุฒิ โชติธำรงกุล. (2551). บทบาทของโครงการประชาชนกับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด กรณีศึกษา : ตำบลเมืองกาฐ อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี. รายงานการศึกษาอิสระ ปร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). ขอนแก่น : วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เสาวนีย์ ภูขุม. (2552). มหันตภัยของยาเสพติด. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เพชรกระรัต.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑(๑)/ว๘๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร. คำภีร์ภาพ อินทะนุ

ด้วย ดาบตำรวจฤทธิ ธงวรรณฉัตร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังอยู่ในระหว่างทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามผลเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์” โดยมี รองศาสตราจารย์ ประชัน คะเนวัน เป็นประธานที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑(๑)/๖๘๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจระ อำเภอมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน พ.ต.ท.อดิศักดิ์ จันทร์สอน

ด้วย ดาบตำรวจภูทธิ ธงวรรณฉัตร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังอยู่ในระหว่างทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามผลเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์” โดยมี รองศาสตราจารย์ ประจัน คะเนวัน เป็นประธานที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำกรวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๕๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑(๑)/ว๘๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจรัส อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผศ.น้อย สุปิงคลัด

ด้วย ดาบตำรวจฤทธิ ธงวรรณฉัตร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังอยู่ในระหว่างทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามผลเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์” โดยมี รองศาสตราจารย์ ประชัน คณะวัน เป็นประธานที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑(๑)/๑๓๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๖ มีนาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรพลพลาชัย

ด้วย ดาบตำรวจฤทธิ ธงวรรณฉัตร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังอยู่ในระหว่างทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามผลเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์” โดยมี รศ.ประชัน คະเนวัน เป็นประธานที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ ดาบตำรวจฤทธิ ธงวรรณฉัตร ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๑๔๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจรัส อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๐ มีนาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลประโคนชัย

ด้วย ดาบตำรวจฤทธิ ธงวรรณฉัตร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังอยู่ในระหว่างทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามผลเสียดังของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์” โดยมี รศ.ประชัน คະเนวัน เป็นประธานที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ โดยการนี้นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Buriram Rajabhat University

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกัน
และปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย
จังหวัดบุรีรัมย์

คำชี้แจง

- แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิจัยตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้จะนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาเท่านั้น
- แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ในด้านต่าง ๆ 2 ด้าน ดังนี้
2.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติด
2.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปราบปรามยาเสพติด
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ
- ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถาม ผู้ศึกษารับรองว่าจะเก็บเป็นความลับและจะนำไปใช้เพื่อศึกษาในภาพรวมเท่านั้น ไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านได้ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ฤทธิ ชงวรรณฉัตร

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

แบบสอบถามเพื่อศึกษางานวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด ของสถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

คำชี้แจง แบบสอบถามมี 3 ตอน ขอความกรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

1. () ชาย

2. () หญิง

2. อายุ

1. () 18 - 30 ปี

2. () 31 - 40 ปี

3. () 41 - 50 ปี

4. () 51 - 60 ปี

5. () 61 ปี ขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

1. () ประถมศึกษา

2. () มัธยมศึกษาตอนต้น

3. () มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.

4. () อนุปริญญา/ปวส.

5. ()ปริญญาตรี

6. () สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

1. () รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ

2. () พนักงานจ้าง / ลูกจ้างเอกชน

3. () อาชีพส่วนตัว /ค้าขาย

4. () นักเรียน / นักศึกษา

5. () เกษตรกร

6. () อื่นๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

คำชี้แจง ขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลประโคนชัยต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ของ
สถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

ขอขอบพระคุณอย่างยิ่งที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม
ฤทธิ ธงวรรณัตถ์
ผู้วิจัย

ภาคผนวก จ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University

***** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****
 RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
A1	92.4333	11.7023	.5509	.8506
A2	92.4667	11.7057	.4426	.8532
A3	92.5000	11.1552	.6271	.8457
A4	92.5000	11.6379	.4093	.8545
A5	92.5333	11.1540	.5629	.8480
A6	92.5000	11.2241	.5954	.8470
A7	92.5667	11.4954	.3850	.8562
A8	92.4667	11.0161	.7967	.8406
A9	92.5000	11.8448	.3188	.8580
A10	92.6000	11.5586	.3348	.8591
B11	92.4667	11.9126	.3405	.8567
B12	92.4667	11.4299	.5816	.8484
B13	92.5000	11.5690	.4398	.8533
B14	92.5000	11.1552	.6271	.8457
B15	92.4667	11.7747	.4084	.8544
B16	92.5000	12.1207	.2005	.8625
B17	92.5000	11.5690	.4398	.8533
B18	92.4667	12.3264	.1416	.8634
B19	92.5333	11.2920	.5053	.8505
B20	92.5000	11.7069	.3789	.8556

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 20

Alpha = .8593

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	ดาบตำรวจฤทธิ ชงวรรณฉัตร
วันเกิด	10 พฤศจิกายน 2511
สถานที่เกิด	ตำบลประโคนชัย อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	97 หมู่ที่ 3 ตำบลปิงภู อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
ตำแหน่งหน้าที่	ผู้บังคับหมู่งานป้องกันปราบปราม สถานีตำรวจภูธรประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2525 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอานวยกิจราษฎร์วิทยาคาร (ปัจจุบันโรงเรียนอนุบาลประโคนชัย) อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2528 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนประโคนชัยพิทยาคม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2531 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประโคนชัยพิทยาคม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2535 โรงเรียนตำรวจภูธร 1 ตำบลปากเพรียว อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี พ.ศ. 2555 รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (รป.บ) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พ.ศ. 2557 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์